

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2018.5.2.
COM(2018) 321 final

ANNEX

MELLÉKLET

a következőhöz:

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, AZ EURÓPAI TANÁCSNAK, A TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK

**Modern költségvetés a polgárainak védelmet, biztonságot és lehetőségeket nyújtó Unió
számára**

A 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret

{SWD(2018) 171 final}

KUTATÁS ÉS INNOVÁCIÓ

Horizont Európa

A Horizont Európa az EU kutatás és innováció támogatására irányuló vezérprogramja.

1. UNIÓS HOZZÁADOTT ÉRTÉK

A kutatás és innováció a tudásalapú társadalom kulcsfontosságú része, amely határozott európai dimenziójának köszönhetően nemzeti szinten másként pótolhatatlan további finanszírozást mozgósíthat. Az uniós finanszírozásra kiválasztott kutatási és innovációs projektek magasabb szinten aknázzák ki az uniós, illetve nemzetközi együttműködést. Általában nagyságrendjüknel, hatókörüknel és kifinomultságuknál fogva nem valósíthatók meg kizárólag nemzeti finanszírozással: a „kiváló” minősítést kapott uniós kutatási és innovációs projektek 83 %-a nem valósult volna meg uniós támogatás nélkül. A megnövekedett technológiai verseny korában gyorsan haladunk a karbonszegény társadalom felé, amelyben a digitális technológiák egyre inkább konvergálnak a fizikai és a biológiai világgal. Ennek fényében a kutatásba és innovációba történő uniós szintű beruházás elmaradása globális versenyképességünk csökkenését eredményezné. Mindez gazdasági, társadalmi és környezeti hatásokkal járna. A kutatás és innováció területén az uniós beruházások konkrét előnyei a következők:

- ▶ A köz- és magánszférabeli források és tudás összevonása hathatósabb fellépés és kritikus tömeg elérése céljából, a globális kihívások kezelése és az uniós és globális piacokon való vezető szerep betöltése érdekében;
- ▶ Az EU versenyképességének növelése transznacionális és multidiszciplináris hálózatok, értékláncok és piacok létrehozása révén az Unión belüli pozitív ismeretterjesztés és technológiatranszfer segítségével, új termékek és szolgáltatások bevezetésének előkészítése és megkönnyítése érdekében;
- ▶ A tudományos kiválóság erősítése uniós szintű verseny és együttműködés révén;
- ▶ A tisztességes verseny tiszteletben tartása mellett az áttörést jelentő/piacteremtő innovációk támogatása;
- ▶ Az EU vonzóbbá tétele tanulmányok folytatásához, kutatói munkához, innovációhoz és vállalkozáshoz;
- ▶ Pozitív strukturáló hatás a nemzeti kutatási és innovációs ökoszisztémákra és a páneurópai kutatási infrastruktúrákra;
- ▶ Az Unió célkitűzéseinek támogatása és megerősítése, valamint hozzájárulás a szakpolitikai prioritások eredményes megvalósításához.

2. CÉLKITŰZÉSEK

A Horizont Európa a tudományra és az innovációra összpontosít, céljai a következők:

- ▶ Az EU tudományos és technológiai alapjainak megszilárdítása;
- ▶ Az EU versenyképességének és innovációs teljesítményének előmozdítása;
- ▶ Az EU stratégiai prioritásainak megvalósítása és a globális kihívások kezelése.

3. VÉGREHAJTÁS ÉS EGYSZERŰSÍTÉS

A program három pillérre épül:

1. Nyílt tudomány – Az Európai Kutatási Tanács, a Marie Skłodowska-Curie-cselekvések és a kutatási infrastruktúrák sikerére építve e pillér több forrást biztosít a nagyobb hatású projektek számára. A projektek kiválasztása alulról építkező megközelítéssel történik, meghatározásuk és irányításuk kutatók és hálózatok feladata, értékelésük pedig kizárólag a kiválóság kritériuma alapján történik. A cél az oktatás területén megvalósuló innováció és vállalkozói készség ösztönzése Európa-szerte, az Európa globális szintű versenyképességének fokozásához szükséges készségek és kompetenciák biztosítása érdekében.

2. Globális kihívások és ipari versenyképesség – Olyan klaszterekre épülő pillér, amelyek Európa erősségeit és eszközeit kívánják kiaknázni új ismeretek generálásával és hasznos innovációkba való átültetésével, digitális és kulcsfontosságú alaptermotechnológiák fejlesztése és alkalmazása révén egy új, küldetésalapú megközelítéssel párhuzamosan. Ez továbbra is szavatolja, hogy a kutatási és innovációs tevékenységek támogassák az uniós szakpolitikai prioritásokat olyan területeken, mint például a fenntartható fejlesztési célok elérése, az egészségügy, az élelmiszerek és a természeti erőforrások, az ellenálló képesség és a biztonság, az éghajlatváltozás, az energiaügy és a mobilitás a karbonszegény, körforgásos és az éghajlatváltozás hatásaival szemben reziliens társadalom, az ipari versenyképesség, valamint az egyéb társadalmi kihívások kezelésének biztosítása érdekében. E pillérben belül és a program egésze tekintetében is kiemelt jelentőséget kap az **ipari vezető szerep**.

3. Nyílt innováció — Ez az új pillér egyablakos ügyintézészt biztosít a nagy potenciállal rendelkező innovátorok számára azzal a céllal, hogy alulról építkező megközelítéssel állítsa Európát a piacteremtő innováció élvonalába. E pillér jövőbeli áttörést jelentő technológiák kidolgozását segíti elő, és vonzza a nemzetközi/európai szinten is terjeszkedési potenciállal rendelkező innovatív vállalkozásokat. Gyors, rugalmas vissza nem térítendő támogatásokat és piaci alapú eszközöket kínál a magánbefektetők számára, ugyanakkor pedig biztosítja, hogy a piaci tevékenységekhez közeli támogatás ne torzítsa indokolatlanul az innovátorok közötti versenyt. E célkitűzések megvalósítására az Európai Innovációs Tanács létrehozásával kerül sor.

További intézkedések élénkítik majd az európai innovációs ökoszisztéma támogatását, nevezetesen a partnerségi kezdeményezések társfinanszírozása és az innovációs közbeszerzések fokozottabb alkalmazása révén. A kormányok és a közigazgatási szervek innovatív technológiák bevezetésére és az európai kutatás és innováció eredményeinek terjesztésére való ösztönzése maximalizálni fogja az innovációból származó előnyöket az európai polgárok és vállalkozások számára.

A program részeként a **Közös Kutatóközpont** független tudományos bizonyítékokkal és technikai támogatással látja el az uniós döntéshozókat a teljes szakpolitikai ciklus során. Az **Európai Innovációs és Technológiai Intézet** mind a három pillért támogatja, és kifejezetten a globális kihívásokkal foglalkozik majd, elsősorban az üzleti szférát, a kutatást, a felsőoktatást és a vállalkozói szellemet integráló tudományos és innovációs társulásain keresztül.

A program igyekszik még jobban egyszerűsíteni a kedvezményezettekkel vonatkozó szabályokat. A legfontosabb működési jellemzők a következők:

- ▶ A jelenlegi, tényleges költségen alapuló visszatérítési rendszer **további egyszerűsítése**, ideértve az egyszerűsített finanszírozási modellt és a projektenként egységes finanszírozási arány elvét. Ezen túlmenően az adminisztratív terhek

csökkentése érdekében meg fogják vizsgálni a tevékenységek teljesítéséhez kötött átalányalapú projektfinanszírozás fokozott alkalmazásának lehetőségét az új költségvetési rendelet által biztosított egyéb egyszerűsített finanszírozási formákkal együtt.

- ▶ A **rugalmasság növelése** érdekében a jövőbeli program lehetővé teszi a források pilléreken belüli és azok közötti elosztását, hogy ezáltal gyorsan lehessen reagálni a felmerülő szakpolitikai kérdésekre, illetve kihívásokra.
- ▶ Kilátásba helyezik a **pályázatok benyújtási és értékelési folyamatának további javítását**. Az értékelési kritériumok, maga az értékelés és a független szakértők bevonása alátámasztják a program kiválóságát és hatását.
- ▶ Az **EU kutatási és innovációs színterén alkalmazott finanszírozási rendszereinek észszerűsítése és összehangolása** a színvonalasabb kutatási és innovációs tevékenységek javára. A közös vállalkozások sikerére építve erősítik a partnerségeket, és konkrét missziókkal kapcsolják össze azokat. Az innovációra irányuló egyedi támogatási programokat az újonnan létrehozott Európai Innovációs Tanács keretében fogják észszerűsíteni. Egyszerűbb lesz továbbá kombinálni a Horizont Európa keretében nyújtott támogatásokat és az InvestEU Alap finanszírozási eszközeit az egyéb releváns uniós finanszírozási programokkal.
- ▶ Emellett az **új irányítási módok alkalmazását is még jobban ki lehet terjeszteni**, többek között az ügynökségeknek, valamint a partnerségek egyszerűsített körének történő hatáskör-átruházással.

4. KIEGÉSZÍTŐ JELLEG ÉS SZINERGIÁK MÁS SZAKPOLITIKÁKKAL / AZ UNIÓS ÉS A NEMZETI, ILLETVE REGIONÁLIS ERŐFORRÁSOK ÖSSZEHANGOLÁSA

A más uniós finanszírozási programokkal való kiegészítő jelleg és szinergiák maximális kiaknázása céljából az **európai strukturális és beruházási alapok** továbbra is fontos részét fogják képezni a kutatási és innovációs célokra szánt uniós finanszírozásnak, az innovációra való fokozott összpontosítás révén. Kibővül a „kiválósági pecsét” rendszere, amely lehetővé teszi a Horizont Európa program keretében sikeresnek értékelt projektek regionális szintű finanszírozását az európai strukturális és beruházási alapok keretében.

A más programok által kitűzött szakpolitikai célokat sok esetben a Horizont Európa program égisze alatt megvalósuló kutatási és innovációs cselekvések is támogatják – a **Digitális Európa program** például profitálni fog a kutatási és innovációs áttörésekből, a kiberbiztonság, a mesterséges intelligencia és hasonló területek hosszú távú fejlődése pedig nagy mértékben függ az áttörést jelentő kutatásoktól. Ugyanez igaz a mezőgazdaságra és a halászatra, az egészségügyre, a közlekedésre, az energiaügyre és számos más ágazatra is. Az olyan alapok, mint például a **Belső Biztonsági Alap** és az **Integrált Határigazgatási Alap** egyaránt élvezni fogják a kutatás és innováció előnyeit, továbbá ösztönzik majd a kutatás eredményeként létrejött termékek bevezetését. Az **InvestEU**-n keresztül lehetőség nyílik innovatív kkv-k támogatására, valamint arra, hogy a Horizont Európa eredményei konkrétan a kutatásra és az innovációra irányuló célzott keretek révén piacra jussanak. Kiegészítő jelleget és szinergiákat biztosítanak továbbá az **Európai Védelmi Alap** keretében megvalósuló kutatásokkal, valamint az **űrprogrammal**, hogy az említett programokban elért eredmények általánosságban is ösztönözzék az innovációt.

5. JAVASOLT KÖLTSÉGVETÉSI JUTTATÁS A 2021–2027-ES IDŐSZAKRA

<i>Folyó árakon</i>	<i>millió EUR</i>
A Horizont Európa keretösszege	97 600*
Az Euratom kutatási és képzési program keretösszege	2 400
Teljes keretösszeg a 2021–2027-es időszakra	100 000*

* Ez a keretösszeg magában foglal az InvestEU Alap keretében előirányzott 3,5 milliárd EUR-t és további 10 milliárd EUR-t az élelmiszerek, a mezőgazdaság, a vidékfejlesztés és a biogazdaság terén megvalósuló kutatás és innováció támogatására.

KUTATÁS ÉS INNOVÁCIÓ

Euratom kutatási és képzési program

Az **Euratom** kutatási és képzési program finanszírozást biztosít az Európai Unióban megvalósuló **nukleáris kutatás és képzés** számára.

1. UNIÓS HOZZÁADOTT ÉRTÉK

Az Euratom-program legfontosabb uniós hozzáadott értéke az, hogy szélesebb körben mozgósít kiválóságot, szakértelmet és multidiszciplinaritást a maghasadás és a magfúzió kutatása terén, mint amennyire arra az egyes tagállamok nemzeti szinten képesek lennének. A nukleáris és az ionizáló sugárzáson alapuló technológiák továbbra is fontos szerepet játszanak az európai polgárok életében mind az energia és az energiaellátás biztonsága, mind pedig a sugárzás orvosi és ipari alkalmazásai, illetve a kiégett fűtőelemek és a radioaktív hulladékok kezelése terén. E technológiák biztonságos és védett használata kiemelkedő fontosságú, és a kutatási programok hozzájárulnak a legszigorúbb biztonsági, védelmi és biztosítéki előírások fenntartásához ezen a területen. Az Euratom-program emellett a fúziós energia – egy potenciálisan kimeríthetetlen és éghajlatbarát energiaforrás – fejlesztésére összpontosít.

A nukleáris biztonság uniós szintű megközelítése szintén fontos, mivel egy nukleáris baleset az európai és az Európán kívüli országokra nézve egyaránt negatív következményekkel járhat. Az Euratom-program lehetővé teszi továbbá Európa-szerte az oktatás és a képzés szélesebb körű összehangolását, a kutatási infrastruktúrák használatát és a nemzetközi együttműködést. Ez különösen kedvező a kisebb tagállamok számára, amelyek így kiaknázzhatják az egész Európára kiterjedő összevonás hatásaként jelentkező méretgazdaságossági előnyöket. A program a Közös Kutatóközponton keresztül nyújtott fontos független tudományos tanácsadás révén támogatja a nukleáris biztonsággal, a kiégett fűtőelemek és a radioaktív hulladékok kezelésével, valamint a sugárvédelemmel kapcsolatos európai szakpolitikák végrehajtását. A Közös Kutatóközpont független infrastruktúráival is egyedülálló szolgáltatásokat nyújt a nukleáris biztonság és védelem területén, és döntő szerepet játszik az Euratom nukleáris biztosítéki rendszerében. Az európai ipar fúziósenergia-kutatási tevékenységekben való részvétele előmozdítja az innovációt, többek között a más ágazatokban, például az egészségügy és a légi közlekedés területén hasznosítható csúcstechnológiai termékek kifejlesztése révén.

2. CÉLKITŰZÉSEK

Az Euratom kutatási és képzési program célja az alábbi területeken megvalósuló átfogó kutatás folytatása és támogatása: **nukleáris biztonság és védelem, a sugárterheléssel kapcsolatos kockázatok csökkentése, a sugárterheléssel járó balesetekkel kapcsolatos vészhelyzeti felkészültség és reagálás támogatása, valamint a kiégett fűtőelemek és a radioaktív hulladékok kezelése.** A program emellett a **fúziós energia fejlesztését** is folytatni kívánja, mivel az jelentős mértékben hozzájárulhat az energiaszerkezet dekarbonizációjához.

3. VÉGREHAJTÁS ÉS EGYSZERŰSÍTÉS

Az Euratom-program versenypályázati felhívások révén nyújt kutatási támogatást (közvetett cselekvések), és a Bizottság Közös Kutatóközpontja által végzett kutatásokat finanszíroz (közvetlen cselekvések). A program végrehajtása a kutatási és innovációs keretprogram

eszközeivel és szabályaival történik. A program további egyszerűsítéséhez a közvetlen és közvetett cselekvésekre vonatkozó célkitűzések egységes listájára irányuló javaslat is hozzájárul.

4. KIEGÉSZÍTŐ JELLEG ÉS SZINERGIÁK MÁS SZAKPOLITIKÁKKAL / AZ UNIÓS ÉS A NEMZETI, ILLETVE REGIONÁLIS ERŐFORRÁSOK ÖSSZEHANGOLÁSA

Az Euratom-program kiegészíti a **Horizont Európa** programot, és szinergiákat teremt olyan területeken, mint például az egészségügy (az ionizáló sugárzás orvosi alkalmazásai), a biztonság, az energiaügy, az oktatás és a képzés. Az Euratom fúziós kutatási programot a **nemzetközi termonukleáris kísérleti reaktor** tevékenységeit teljes mértékben kiegészítve és azokkal összehangolva hajtják végre. Az Euratom-program az európai közös programok végrehajtása révén folytatja a nemzeti programok összehangolását a magfúzió, a sugárvédelem, valamint a kiégett fűtőelemek és a radioaktív hulladékok kezelése terén. Ezenkívül szinergiákra lehet számítani a **nukleáris létesítmények leszerelésére irányuló programokkal** olyan területeken, mint például a technológiafejlesztés és -tesztelés, a képzés és a bevált gyakorlatok cseréje.

5. JAVASOLT KÖLTSÉGVETÉSI JUTTATÁS A 2021–2027-ES IDŐSZAKRA

<i>Folyó árakon</i>	<i>millió EUR</i>
A Horizont Európa keretösszege	97 600*
Az Euratom kutatási és képzési program keretösszege	2 400
Teljes keretösszeg a 2021–2027-es időszakra	100 000*

* Ez a keretösszeg magában foglal az InvestEU Alap keretében előirányzott 3,5 milliárd EUR-t és további 10 milliárd EUR-t az élelmiszerek, a mezőgazdaság, a vidékfejlesztés és a biogazdaság terén megvalósuló kutatás és innováció támogatására.

KUTATÁS ÉS INNOVÁCIÓ

ITER – Nemzetközi termonukleáris kísérleti reaktor

Az ITER nemzetközi termonukleáris kísérleti reaktor létrehozása egy, **a maga nemében egyedülálló, hosszú távú projekt keretei között történik. A cél egy olyan reaktor megépítése és üzemeltetése, amellyel tesztelhető a magfúzió energiaforrásként való hasznosíthatósága.**

1. UNIÓS HOZZÁADOTT ÉRTÉK

A magfúzió potenciálisan kimeríthetetlen, éghajlatkímélő energiaforrás, amelynek hasznosítása során nem keletkeznek üvegházhatást okozó gázok, sem hosszú felezési idejű radioaktív anyagok. Akkor, amikor a nagypolitika napirendjén kiemelt helyet foglal el a gazdaság dekarbonizálása és a küzdelem a globális éghajlatváltozás ellen, a magfúzió olyan távlatokat kínál, amelyek mellett nem mehetünk el szó nélkül.

A projektet sem az ipar, sem egy-egy ország nem képes önállóan megvalósítani. Ezért az Európai Atomenergia-közösség (Euratom) 2006-ban megkötötte az ITER-megállapodásként ismert nemzetközi szerződést hat másik féllel: az Egyesült Államokkal, Oroszországgal, Japánnal, Kínával, Dél-Koreával és Indiával. Az Euratom az építési költség mintegy 45 %-át finanszírozza. Franciaország a létesítményt befogadó országgént 20 %-át állja az Euratom hozzájárulásának, a fennmaradó 80 % terheli az EU költségvetését. Az uniós szintű fellépés méretgazdaságosságot és kisebb mértékű széttagoltságot biztosít, és lehetővé teszi az erőforrások és a szakértelem kritikus tömegének mozgósítását.

A magfúzió folyamatának megvalósítása és hasznosítása hosszú távú cél, de a projektnek már a közbeszerzés és az építés szakaszában is fontos hozadékaik vannak az uniós ipar és kutatás számára. A reaktor különböző komponenseinek létrehozásához szükséges, csúcstechnológiát képviselő kutatási és innovációs tevékenységben húsz tagállam és Svájc több mint 300 vállalkozása – köztük kisvállalkozások – és körülbelül hatvan kutatóhely vesz részt és jut lehetőséghez más ágazatokban hasznosítható származékos termékek létrehozására (energetika, orvostechika, repülés, csúcstechnológia).

2. CÉLKITŰZÉSEK

Az Euratom nemzetközi kötelezettségeivel összhangban a program **a reaktor megépítését** támogatja a franciaországi Cadarache-ban. A reaktorban 2025-ben kezdődnek meg a hidrogénplazmás kísérletek, amelyek ahhoz szükségesek, hogy 2035-től „élesben” is megkezdődhessen az energiatermelés szakasza. Ezek a mérföldkövek szükséges lépései a magfúzió mint fenntartható energiaforrás jövőbeli hasznosításának.

A program azonban nem kizárólag a stabil és alkalmazkodóképes energiaunió és az előretekinthető éghajlat-politika kialakítását segíti. Előmozdítja a munkahelyteremtést és a gazdasági növekedést is azáltal, hogy értékes lehetőséget ad az európai csúcstechnológiai cégeknek és kisvállalkozásoknak az innovációra és a magfúzió körén kívüli termékek kifejlesztésére. Végezetül az EU azzal, hogy időben átadja a szükséges komponenseket és aktívan részt vesz az irányítási folyamatban, a projekt feletti uniós irányítást is biztosítja.

3. VÉGREHAJTÁS ÉS EGYSZERŰSÍTÉS

A programot az EU részéről a továbbiakban is a Fúzióenergia-fejlesztési és ITER Európai Közös Vállalkozás (Fusion for Energy) fogja végrehajtani. Az EU a többéves pénzügyi keretről szóló rendeletben felső határt határoz meg a kiadások tekintetében, és biztosítani fogja, hogy a kifizetések a teljesítmény és a tényleges helyszíni teljesítés alapján történjenek. Ezzel összefüggésben a projektvezetés 2015-ben végrehajtott gyökeres átalakítása és az alapkonceptió 2016-os aktualizálása nyomán javult a projekt ütemterveinek és költség-előirányzatainak megbízhatósága a projekt befejezéséig tartó időszakra.

4. KIEGÉSZÍTŐ JELLEG ÉS SZINERGIÁK MÁS SZAKPOLITIKÁKKAL / AZ UNIÓS ÉS A NEMZETI, ILLETVE REGIONÁLIS ERŐFORRÁSOK ÖSSZEHANGOLÁSA

A valaha épített legnagyobb kísérleti létesítmények közé tartozó nemzetközi termonukleáris kísérleti reaktor révén az EU globálisan élen járhat a kutatás és az innováció területén. A munka komoly erőforrásokat és szaktudást mozgósít, ami jótékony hatással van az EU ipari kutatóközösségére. A program teljes szinergiában áll az Euratom programjával, amely támogatja az **atommagfúzió területén folytatott úttörő jellegű kutatást**, és szerepel a magfúzióval foglalkozó európai tudományos közösség által összeállított fúzióenergia-útitervben is. Emellett tovább erősíti azt a helyet, amelyet az EU hiteles, nemzetközi kötelezettségeit teljesítő, az éghajlatváltozás elleni küzdelem mellett tettekkel is elkötelezett vezetőként világviszonylatban elfoglal.

5. JAVASOLT KÖLTSÉGVETÉSI JUTTATÁS A 2021–2027-ES IDŐSZAKRA

<i>Folyó áron</i>	<i>millió EUR</i>
Teljes keretösszeg a 2021–2027-es időszakra	6 070

EURÓPAI STRATÉGIAI BERUHÁZÁSOK

InvestEU

Az InvestEU Alap az **Unió új beruházási eszköze**. Az Alap uniós garanciát nyújt az Unió belső szakpolitikáinak támogatására irányuló stratégiai beruházásokhoz, hogy mobilizálja a hitel, garancia, tőke vagy egyéb **piaci alapú eszközök** formájában biztosított köz- és magánfinanszírozást. Az Európai Stratégiai Beruházási Alap és más finanszírozási eszközök jelenlegi, 2014–2020 közötti időszakban történő sikeres végrehajtására épül.

1. UNIÓS HOZZÁADOTT ÉRTÉK

Az EU fenntarthatóságot, versenyképességet és inkluzív növekedést érintő hosszú távú céljai jelentős beruházásokat igényelnek az új mobilitási modellek, a megújuló energiák, az energiahatékonyság, a kutatás és innováció, a digitalizáció, az oktatás és készségek, a szociális infrastruktúra, a körforgásos gazdaság, a természeti tőke, az éghajlat-politika, vagy a kisvállalkozások alapítása és növekedése terén. Mivel a magánbefektetők kockázatkerülése, a közszektor korlátozott kapacitása, valamint a beruházási környezet strukturális hatékonysági problémái miatt a piac nem működik megfelelően, megerősített erőfeszítésekre van szükség. A tagállamok nem mindig tudják önállóan áthidalni a beruházások hiányát.

A vissza nem térítendő támogatások önmagukban nem képesek a jelentős beruházási részek megszüntetésére. A finanszírozási eszközök piacközelibb és multiplikátorhatással járó felhasználása hatékonyan egészíti ki az uniós költségvetési eszköztárból nyújtott vissza nem térítendő támogatásokat. Az uniós szintű beavatkozás biztosítja az innovatív pénzügyi eszközök alkalmazásának méretgazdaságosságát azáltal, hogy az egész Unióban mobilizálja a magánberuházásokat, és e célból a lehető legnagyobb mértékben kihasználja az uniós intézményeket, valamint azok szakértelmét.

Emellett az uniós beavatkozás európai projektek diverzifikált portfóliójához biztosít hozzáférést, és lehetővé teszi olyan innovatív finanszírozási megoldások kidolgozását, amelyek bővíthetők vagy minden tagállamban átvehetők. A multiplikátorhatás és a gyakorlati eredmény – különösen nagy léptékű beruházási programok esetében – így sokkal jelentősebb, mint egyetlen tagállam egyedi kezdeményezése esetén lenne. Az uniós szintű beavatkozás rugalmasságot is biztosít ahhoz, hogy a közvetítők és végső kedvezményezettek azokon a területeken kapjanak támogatást, ahol erre a legnagyobb szükség van, így például gyakran olyan városokban, amelyek nem szükségszerűen részesülnek az európai strukturális és beruházási alapokból. Emellett lehetővé teszi az egész Unióra kiterjedő szakpolitikai célkitűzésekhez kapcsolódó beruházási igények hatékony kezelését, és ezáltal – a strukturális reformok és a jobb szabályozási környezet előmozdítására irányuló intézkedések kiegészítésével – hozzájárul a fennmaradó beruházási részek megszüntetéséhez a 2020 utáni időszakban.

2. CÉLKITŰZÉSEK

Az InvestEU Alap célja a beruházások mobilizálása az Unión belül a politikai prioritások támogatása, valamint az európai tőkepiacok integrációjához és az egységes piac megerősítéséhez való hozzájárulás érdekében. Azokra a beruházásokra irányul, **amelyek előmozdítják a fenntartható infrastruktúrát, a kutatást és innovációt, a digitális**

transzformációt, a kis- és középvállalkozások finanszírozáshoz való hozzájutását, az oktatást, készségeket, a szociális infrastruktúrát, valamint a mikrohitel és a szociális gazdaság alapját jelentő piaci struktúrák fejlesztését és megszilárdítását. A digitális beruházás az InvestEU valamennyi kerete tekintetében alapvető horizontális prioritás lesz. Emellett az InvestEU Alap tanácsadói támogatást és kapcsolódó intézkedéseket is biztosít majd a projektek létrehozásához és fejlesztéséhez.

3. VÉGREHAJTÁS ÉS EGYSZERŰSÍTÉS

Az InvestEU program részét képezi majd az InvestEU Alap, az InvestEU Tanácsadás, valamint az InvestEU Portál.

Az InvestEU Alap valamennyi központilag irányított finanszírozási eszközt egyetlen rugalmas, több szakpolitikát érintő uniós szintű garanciaeszközbe fog össze¹, ami jelentős méretgazdaságosságot tesz lehetővé – vagyis kevesebb forrásból többet lehet elérni –, és elősegíti a magánbefektetők bevonását. Az Európai Stratégiai Beruházási Alapra építve az InvestEU Alap kezelni fogja a piaci réseket és az optimálistól elmaradó beruházási helyzeteket a Bizottság stratégiai végrehajtási partnerét jelentő EBB csoportnak, valamint más partnereknek, például a nemzeti fejlesztési bankoknak és intézményeknek, vagy nemzetközi pénzügyi szervezeteknek (például az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Banknak) nyújtott uniós garancia révén. Abból a célból, hogy az uniós stratégiai projektekhez a leghatékosabb finanszírozási szerkezetet biztosítsa, az InvestEU Alap lehetővé fogja tenni az uniós költségvetésből fizetett vissza nem térítendő támogatásokkal, valamint az európai strukturális és beruházási alapokkal való (önkéntes alapú) egyszerű ötvözést.

Az Európai Beruházási Tanácsadó Platformra épülve az InvestEU Tanácsadás egyablakos ügyintézési ponton keresztül fog teljes körű projektfejlesztési tanácsadást biztosítani a projektgazdák számára. Az InvestEU Tanácsadás erős partneri hálózatra alapozva támogatja majd a projektek elindítását és beruházásra alkalmassá tételét. A Beruházási Projektek Európai Portáljára épülő InvestEU Portál a befektetők és a projektgazdák összekapcsolását szolgálja.

4. KIEGÉSZÍTŐ JELLEG ÉS SZINERGIÁK MÁS SZAKPOLITIKÁKKAL / AZ UNIÓS ÉS A NEMZETI, ILLETVE REGIONÁLIS ERŐFORRÁSOK ÖSSZEHANGOLÁSA

Az InvestEU Alap az uniós szakpolitikák megvalósításának eszközeként a megfelelő uniós szakpolitikákkal és programokkal, így az **Európai Hálózatfinanszírozási Eszközzel, a Horizont Európa programmal, a Digitális Európa programmal, illetőleg az Egységes piac programmal** teljes szinergiában támogatja majd a beruházásokat. Biztosítja **az európai strukturális és beruházási alapok** keretében megvalósuló beruházásokkal, valamint **a megfelelő kiadási programokból** vissza nem térítendő támogatás formájában nyújtott uniós támogatásokkal való komplementaritást. Emellett a program lehetővé teszi a pénzügyi eszközök ötvözését más programokból nyújtott vissza nem térítendő támogatásokkal, különösen olyan projektek esetében, amelyek nem termelnek elegendő bevételt.

¹ A megfelelő főigazgatóság felelősségi körének sérelme nélkül.

5. JAVASOLT KÖLTSÉGVETÉSI JUTTATÁS A 2021–2027-ES IDŐSZAKRA

<i>Folyó árakon</i>		<i>millió EUR</i>
Keret	Költségvetési garancia	Mobilizált befektetések (becslés)
Fenntartható infrastruktúra	11 500	185 000
Kutatás és innováció	11 250	200 000
Szociális beruházás és készségek	4 000	50 000
Kis- és középvállalkozások	11 250	215 000
Összesen	38 000	650 000

<i>Folyó árakon</i>	<i>millió EUR</i>
Teljes keretösszeg a 2021–2027-es időszakra	15 725*
ebből:	
A Garanciaalap feltöltése	15 200*
Projektfejlesztési támogatás	525

* Ez a keretösszeg 1 milliárd EUR összegű, a jelenlegi finanszírozási eszközök kihelyezéséből várhatóan befolyó bevételt tartalmaz.

EURÓPAI STRATÉGIAI BERUHÁZÁSOK

Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz

Az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz a közlekedési, az energia- és a digitális ágazat határokon átnyúló infrastruktúráiba történő beruházásokat támogatja.

1. UNIÓS HOZZÁADOTT ÉRTÉK

Az egységes piac lényege annak garantálása, hogy az áruk, a tőke, a szolgáltatások és a munkaerő szabadon mozoghassanak egyik tagállamból a másikba. Ugyanakkor az egyes tagállamok és régiók között még mindig nagy különbségek vannak, ami széttagolja az EU-t, és gátolja az egységes piac olajozott működését. Ennek hátterében földrajzi adottságok éppen úgy meghúzódnak, mint az interoperábilis szabványok hiánya. E széttagoltság leküzdése és az egységes piac teljes körű működésének biztosítása érdekében az Európai Unió működéséről szóló szerződés 170. cikke arról rendelkezik, hogy az EU-nak transzeurópai hálózatokat kell létrehoznia a közlekedési, a távközlési és az energiaipari infrastruktúra területén. Ezen túlmenően a környezettel kapcsolatos aggályok is indokolják, hogy az uniós energiapolitika hangsúlyt fektessen az energiahálózatok összekapcsolására és a megújuló energiaforrások határokon átnyúló integrációjára. Mindez összhangban van az európai gazdaság dekarbonizációjában és digitalizálásában rejlő kihívások kezelésével is.

A hálózatfinanszírozási eszköz célja, hogy ösztönözze a transzeurópai hálózatokba történő beruházásokat. Ezek a hálózatok és a határokon átnyúló együttműködés nemcsak az egységes piac működése szempontjából döntő fontosságúak, hanem az energiaunió és a digitális egységes piac megvalósulása, valamint a fenntartható közlekedési módok fejlesztése szempontjából is stratégiai jelentőségűek. A határokon átnyúló interoperábilis hálózatok kulcsfontosságúak a jelenlegi széttagoltság csökkentéséhez. Uniós beavatkozás nélkül sem a gazdaság magánszereplőinek, sem a nemzeti hatóságoknak nincs kellő motivációjuk arra, hogy beruházzanak határokon átnyúló infrastrukturális projektekbe. Az eszköz további előnye, hogy lehetőséget biztosít az uniós szinten – különösen az EU kutatási és innovációs keretprogramjában – kifejlesztett technológiák alkalmazására, elősegítve piaci térnyerésüket, és biztosítva, hogy a transzeurópai hálózatok a rendelkezésre álló legfejlettebb berendezéseket alkalmazzák.

2. CÉLKITŰZÉSEK

Az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz támogatja a közlekedési, az energia- és a digitális ágazat infrastruktúráinak fejlesztésére irányuló beruházásokat és együttműködést, és összeköti az EU-t és annak régióit. Emellett illeszkedik az európai gazdaság dekarbonizációjára és digitalizációjára vonatkozó szakpolitikai célkitűzésekhez is, és három területet (ágot) foglal magában:

- ▶ A **közlekedést** érintően az eszköz be kívánja fejezni az európai hálózat mindkét rétegének kiépítését, méghozzá valamennyi közlekedési mód tekintetében: a stratégiai gerinchálózatot (tehát a törzshálózatot) 2030-ig, a kiterjedtebb réteget (vagyis az átfogó hálózatot) 2050-ig. Az eszköz támogatja továbbá **európai forgalomirányítási rendszerek** kialakítását is a légi és a vasúti közlekedés számára, és segíti az EU átállását az **összekapcsolt, fenntartható, inkluzív, biztonságos és zavartalan mobilitásra**. A **közlekedés dekarbonizációjához** például az elektromos járművek

töltésére szolgáló infrastruktúra európai hálózatának, az alternatív tüzelőanyagok ellátási hálózatának, illetve a környezetbarát közlekedési módoknak az előtérbe helyezése révén járul hozzá;

- ▶ Az **energiaügy** területén a hangsúly a belső piac szempontjából alapvető fontosságú energiahálózatok kiemelt szakaszainak befejezésére helyeződik. Az eszköz további célja az **intelligens és digitalizált energiahálózatok** megvalósítása az összekapcsolási célkitűzések elérése és az ellátás biztonságának javítása érdekében. Kulcsfontosságú lesz még a tagállamok együttműködésének szorosabbá tétele a **határokon átnyúló megújulóenergia-projektek** integrálása terén;
- ▶ Ami a **digitális gazdaságot** illeti, az eszköz maximalizálja azokat az előnyöket, amelyeket a digitális egységes piac a polgároknak és a vállalkozásoknak kínálhat. A **rendkívül nagy kapacitású digitális hálózatok** kiépítése támogatja az összes innovatív digitális szolgáltatást, beleértve az összekapcsolt mobilitást is. Ezenfelül hozzájárul annak biztosításához, hogy 2025-ig minden fontos társadalmi-gazdasági szereplő – iskolák, kórházak, közlekedési csomópontok, főbb közszolgáltatási intézmények és digitális szempontból intenzív vállalkozások – hozzáférjenek a **jövőorientált szélessávú kapcsolatokhoz**.

3. VÉGREHAJTÁS ÉS EGYSZERŰSÍTÉS

Az Európai Hálózatfinanszírozási Eszközt a Bizottság központilag, az Innovációs és Hálózati Projektek Végrehajtó Ügynökség támogatásával kezeli. Az ügynökség kiváló eredményeket ért el az eszköz használatának optimalizálásában, és bőséges tapasztalatra tett szert a projektmonitoring terén. Az a körülmény, hogy az eszközhöz kapcsolódó mindhárom ágazattal egyetlen ügynökség foglalkozik, méretgazdaságosságot eredményez, és szinergiákat hoz létre a közlekedési, az energiaügyi és a digitális ágak viszonylatában.

Az infrastrukturális projekteket érintő hiányosságok kezelésének preferált eszköze a jövőben is a támogatás marad. Az egyszerűsített támogatások alkalmazása továbbra is előnyt élvez.

A beruházási támogatás ösztönzése céljából a támogatásokat pénzügyi eszközökből (különösen az InvestEU Alapból), illetve állami vagy magán pénzügyi intézményektől származó finanszírozással is ötvözik. A program nem fog saját pénzügyi eszközökkel rendelkezni, azokat ugyanis az InvestEU Alapból biztosítják a jelenlegi időszakban bekövetkezett átfedések elkerülése, valamint az uniós pénzügyi eszköztár észszerűsítése érdekében.

Az eszköz teljes mértékben ki fogja aknázni a közlekedési, az energia- és a digitális szektor közötti szinergiákat. A „Tiszta energia minden európainak” elnevezésű és a tiszta mobilitásról szóló csomagok megvalósítása érdekében az innovatív infrastrukturális megoldásokra külön is kell összpontosítani (többek között intelligens hálózatok, energiatárolás, e-mobilitás, elektromos töltésre szolgáló infrastruktúra, alternatív üzemanyagok). A jövőbeli program szabályai és végrehajtása ezért elég rugalmas lesz ahhoz, hogy a három ág keresztszeteiben lévő fellépéseket támogasson. Példák: alternatív üzemanyagok és e-mobilitás valamennyi közlekedési mód esetében (az energiaügyet és a közlekedést érinti); automatizált gépkocsi- és hajóvezetés (a közlekedést és a digitális gazdaságot érinti), digitális technológiák (különösen a dolgok internete) beágyazása az energiahálózatokba (a közlekedést és a digitális gazdaságot érinti), az energia internetének (Internet of Energy) létrehozása (az energiaügyet, a közlekedést és a digitális gazdaságot érinti), a megújuló energiaforrások integrációja a határokon átnyúló funkcionális zöld infrastruktúra segítségével (az energiaügyet és a digitális gazdaságot érinti).

4. KIEGÉSZÍTŐ JELLEG ÉS SZINERGIÁK MÁS SZAKPOLITIKÁKKAL / AZ UNIÓS ÉS A NEMZETI, ILLETVE REGIONÁLIS ERŐFORRÁSOK ÖSSZEHANGOLÁSA

A programon belüli szinergiákon túlmenően az eszköz a korábbiaknál hatékonyabb kölcsönhatásba lép más uniós programokkal. Például a programnak a fizikai összekapcsolást EU-szerte lehetővé tevő infrastruktúrával kapcsolatos eredményei ki fogják egészíteni a digitális szolgáltatásoknak az új **Digitális Európa program** keretében történő fejlesztését.

A program és az **európai strukturális és beruházási alapok** szintén ki fogják egészíteni egymást az infrastrukturális beruházások előmozdításában. A közlekedési szektorban például az eszköz a transzeurópai hálózati dimenzióra fog összpontosítani, különösen a határokon átnyúló folyosókat érintően, míg az Európai Regionális Fejlesztési Alap és a Kohéziós Alap elsősorban a nemzeti, regionális és városi közlekedési projektek rendelkezésére fognak állni. Hasonlóképpen, az energiaügy terén az eszköz az infrastruktúrára fog fókuszálni, beleértve a megújuló energiaforrások határokon átnyúló integrációjára vonatkozó projekteket is, míg az Európai strukturális és beruházási alapok a helyi intelligens hálózatokat és a megújuló energiaforrásokat fogják támogatni. A digitális ág az erőteljes nemzetközi és ágazatközi jegyeket magukon viselő projektekre helyezi a hangsúlyt, és törekedni fog a magánberuházások minél szélesebb körű bevonására. Emellett az eszköz célja az is, hogy a digitális ágazat közös érdekű projektjei esetében fokozott vonzerőt jelentsen nemzeti költségvetésekből származó pénzeszközök összevonása szempontjából.

A program lehetőséget biztosít a **Horizont Európa** programon belül kifejlesztett innovatív technológiák alkalmazásának támogatására, míg az említett program segítséget nyújt az upstream technológiai fejlesztésben.

A jelenlegi időszakban szerzett pozitív tapasztalatokra építve a **Kohéziós Alap** – közvetlen irányítás keretében – hozzáférhető lesz a közlekedési ág számára. Ezenkívül a közlekedési ág a **Védelem** klaszterből származó finanszírozást is igénybe vehet, biztosítva, hogy a stratégiai jelentőségű közlekedési infrastruktúrák megfeleljenek a katonai mobilitással kapcsolatos igényeknek.

5. JAVASOLT KÖLTSÉGVETÉSI JUTTATÁS A 2021–2027-ES IDŐSZAKRA

<i>Folyó árakon</i>	<i>millió EUR</i>
Teljes keretösszeg a 2021–2027-es időszakra	42 265
Digitális gazdaság	3 000
Energiaügy	8 650
Közlekedés	30 615
ebből:	
Általános keret	12 830
Hozzájárulás a Kohéziós Alapból	11 285
Támogatás a katonai mobilitás részére	6 500

EURÓPAI STRATÉGIAI BERUHÁZÁSOK

Digitális Európa program

Az új Digitális Európa program célja a közszolgáltatások és a vállalkozások **digitális átalakítása a nagy teljesítményű számítástechnikába és adatfeldolgozásba, a mesterséges intelligenciába, a kiberbiztonságba és a korszerű digitális készségekbe** irányuló közvetlen beruházások fokozása révén, valamint a **digitális technológiák széles körű bevezetése** az európai gazdaság különböző ágazataiban. A program olyan, már meglévő tevékenységekre épül, mint például az európai közigazgatási szervek, üzleti vállalkozások és állampolgárok rendelkezésére álló interoperabilitási megoldásokkal foglalkozó program, valamint a kiberbiztonság és a nagy teljesítményű számítástechnika területén végzett kísérleti projektek.

1. UNIÓS HOZZÁADOTT ÉRTÉK

A digitalizáció a természeténél fogva határokon és ágazatokon átnyúló jelenség. Uniós szintű fellépéssel olyan digitális egységes piac valósítható meg, amelyben a tagállamok összehangolják digitális szakpolitikáikat, megszűnik a digitális közszolgáltatások és infrastruktúrák tagállami határok mentén való szétagoltsága, a digitális technológiák használata egyenletesen oszlik meg, ezáltal pedig bezárul a rés az uniós és nemzeti digitalizációs programok között, és elkerülhető a digitális szakadék kialakulása. Az Unió közreműködése révén biztosítható továbbá a társberuházók részvétele, valamint a szuperszámítógépek közös beszerzése és a fenntartási költségek megosztásából származó megtakarítások révén a méretgazdaságosság is.

A digitális képességek elengedhetetlenek a globális versenyben való talpon maradáshoz és ahhoz, hogy a mesterséges intelligencia területén megvalósuló innovációhoz szükséges nagy adathalmazok elemzése elérje a kritikus tömeget. Európa nemzetközi versenyképességét korlátozza kis- és középvállalkozásainak alacsony fokú digitalizációja, ami miatt fontos javítani e vállalkozások finanszírozáshoz jutását, valamint technológiákhoz és készségekhez való hozzáférését. A hangsúly az olyan digitális képességeken és korszerű készségeken van, amelyek elengedhetetlenek a világszintű versenyben való helytálláshoz, a társadalmi kihívások kezeléséhez és ahhoz, hogy a digitális átalakulás előnyeit valamennyi polgár és vállalkozás élvezhesse.

A program keretében több olyan ambiciózus projekt részesül támogatásban, amelyek valamely közérdekű területen, például az egészségügy, a közigazgatás, az igazságszolgáltatás vagy az oktatás területén a lehető leghatékonyabban élnek a szóban forgó digitális képességekkel és a legkorszerűbb digitális technológiákkal, valamint szerte az EU-ban biztosítják a megoldások elérhetőségét és interoperabilitását.

A digitális termékekbe és szolgáltatásokba vetett bizalom megteremtése szempontjából alapvető fontosságú a kiberbiztonság, amely a kibertámadások gyors és széles körű továbbgyűrűzése miatt uniós szintű fellépést kíván. Az uniós szintű beruházások révén biztonságosabbá válik az állami és a magánszektor rendelkezésére álló infrastruktúra, továbbá biztosítva lesznek számukra a támadások eredetének és terjedésének kezeléséhez, valamint a felderítésükhöz és megelőzésükhöz szükséges eszközök és szakértelm. Az említett beruházások segítségével biztosítható az EU lakosságának, kormányzatainak és vállalkozásainak a támadásokkal szembeni védelme.

2. CÉLKITŰZÉSEK

Európa digitális átalakulását és nemzetközi versenyképességét a következő intézkedések révén kell gyorsítani, illetőleg javítani:

- ▶ **a kapacitások megerősítése** a nagy teljesítményű számítástechnika, a kiberbiztonság, a mesterséges intelligencia és a digitális készségek területén;
- ▶ piaci hiányosságok felmerülése esetén (pl. a kis- és középvállalkozások esetében) **a digitális technológiák fokozottabb terjesztése és hatékonyabb kiaknázása** az állami és a magánszektorban;
- ▶ **az uniós, tagállami és regionális szakpolitikák összehangolása**, valamint a magánszférabeli és ágazati erőforrások **egyesítése** a beruházások fokozása és szorosabb szinergiák kialakítása céljából.

3. VÉGREHAJTÁS ÉS EGYSZERŰSÍTÉS

A program központi irányítását a Bizottság végzi öt egymástól független, de egymást erősítő pillére támaszkodva.

- 1) Közös beszerzésű **nagy teljesítményű számítástechnikai** és adatfeldolgozási infrastruktúrákból olyan integrált európai szuper-számítástechnikai ökoszisztéma épül ki (beleértve a hardvert, a szoftvert és az alkalmazásokat is), amely elsősorban közérdekű területeken kerül felhasználásra;
- 2) Továbbfejlesztik mind a közigazgatások, mind pedig az üzleti vállalkozások **kiberbiztonsági** képességeit i. korszerű megoldások, berendezések, eszközök és adatok beszerzése; ii. a tesztlétesítményekhez és tanúsító létesítményekhez való hozzáférés javítása; valamint iii. technikai segítségnyújtás és szakértelem biztosítása révén;
- 3) **Mesterséges intelligenciával** foglalkozó nyílt platformok és „közös adattér” kerül beszerzésre, melyeket EU-szerte széles körben hozzáférhetővé tesznek a digitális innovációs központokban, ezáltal biztosítva a kisvállalkozások és a helyi innovátorok számára a tudnivalókat és tesztelési lehetőségeket.
- 4) A **korszerű digitális készségek** pillér lehetőséget nyújt a tanulók és a műszaki szakértők számára ahhoz, hogy képzéseken vegyenek részt a korszerű digitális technológiák (adatelemzés, robotika, mesterséges intelligencia, blokklánc-technológia, kiberbiztonság, nagy teljesítményű számítástechnika, kvantum-számítástechnika stb.) területén, illetőleg szakirányú képzéseken és szakmai gyakorlatokon vegyenek részt a korszerű technológiákat alkalmazó vállalatoknál;
- 5) A **széles körű közérdeklődésre számot tartó területek digitális korra való átállását** a széles körű bevezetést szolgáló projektek segítik. Ezek a projektek összehangolják a tagállami és az uniós beruházásokat annak érdekében, hogy a korábbi programok keretében született megoldások, folyó tevékenységek, illetve nyújtott szolgáltatások széles körben hozzáférhetőek és interoperábilisak legyenek. A kis- és középvállalkozás is kapnak támogatást a digitális átalakuláshoz, ezen belül például a mesterséges intelligencia területén való részvételük ösztönzése érdekében.

4. KIEGÉSZÍTŐ JELLEG ÉS SZINERGIÁK MÁS SZAKPOLITIKÁKKAL / AZ UNIÓS ÉS A NEMZETI, ILLETVE REGIONÁLIS ERŐFORRÁSOK ÖSSZEHANGOLÁSA

A Digitális Európa program azon túlmenően, hogy általában támogatja a digitális egységes piac megvalósítását, biztosítja a több másik uniós program számára szintén szükséges digitális kapacitásépítést és a technológiák széles körű bevezetését. A program több területen, például az egészségügy, a közigazgatás, az igazságszolgáltatás és az oktatás területén kiegészíti az EU hatékony és korszerű közszolgáltatások előmozdítása céljából végzett munkáját. A gazdasági szektor dinamikusabbá tételét célzó támogatások egyúttal erősítik a növekedésre összpontosító programokat és az iparpolitikát is. A biztonságos digitális szolgáltatási környezet kiépítése minden digitális alapokon nyugvó tevékenységnek a javára válik, a kiberbiztonság területén pedig a program kimondottan kiegészíti a **Belső Biztonsági Alap** keretében végzett tevékenységeket.

A program mindeközben hasznosítani tudja a **Horizont Európa program** keretében elért kutatási és innovációs áttöréseket úgy, hogy fokozatosan elterjeszti őket a közérdekű területeken, és segíti kereskedelmi hasznosításukat. Az **Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz** támogatást nyújt a Digitális Európa program keretében nyújtott szolgáltatásokhoz szükséges fizikai hálózati infrastruktúrák számára. A kis- és középvállalkozások és a helyi innovátorok számára létrehozott digitális innovációs központok, valamint a regionális közigazgatások összehangolt digitalizációja javítani fogja az interoperabilitást, és szinergiákat hoz létre az **európai strukturális és beruházási alapok** nemzeti/regionális programjaival. Nyílt pályázati felhívás kerül közzétételre azzal a céllal, hogy Európa valamennyi régiójában digitális innovációs központok jöjjenek létre, melyek a mesterséges intelligencia területén tesztelési lehetőséget és tudnivalókat biztosítanak a kisvállalkozások digitális átalakulásának megkönnyítése érdekében.

További cél az, hogy más innovációs eszközökkel, például az **Európai Innovációs és Technológiai Intézettel** és az **Európai Regionális Fejlesztési Alapból** nyújtott támogatásokkal szinergiák jöjjenek létre. A korszerű „digitális lehetőségek” program az új digitális technológiák szakértőinek kínálatában mutatkozó hiány kezelése révén kiegészíti az **Európai Szociális Alap+** és az **Erasmus+** célkitűzéseit.

5. JAVASOLT KÖLTSÉGVETÉSI JUTTATÁS A 2021–2027-ES IDŐSZAKRA

Folyó árakon	millió EUR
Teljes keretösszeg a 2021–2027-es időszakra	9 194

EGYSÉGES PIAC

Egységes piac program

Az új **Egységes piac program** az egységes piac hatékony működését támogatja a hatóságok közötti együttműködés, valamint a polgároknak és a vállalkozásoknak, különösen a kis- és középvállalkozásoknak való szolgáltatásnyújtás biztosításával. Támogatja emellett az uniós standardalkotást és szabályalkotást olyan területeken, mint a piachoz és a finanszírozáshoz való hozzáférés, a fogyasztóvédelem, az élelmiszer-biztonság, a pénzmosás elleni küzdelem, a verseny, a statisztika, a pénzügyi beszámolás és ellenőrzés. A program összefogja az olyan sikeres fellépéseket, mint a COSME, a kis- és középvállalkozásokat támogató program, és a statisztikai program. Ez kiegészül majd a belső piac olyan irányítási eszközeivel és szolgáltatásaival, mint például az Európa Önökért portál, az Európa Önökért Tanácsadó Szolgálat, a belső piaci információs rendszer és a SOLVIT, a hatékony belső piaci problémamegoldó hálózat.

1. UNIÓS HOZZÁADOTT ÉRTÉK

Az egységes piac az EU sarokköve. Előnyeit a polgárok és a vállalkozások továbbra is az EU egyik legjelentősebb olyan vívmányának tartják, amelyet elvárnak az EU-tól. Az uniós szintű támogatás elengedhetetlen **az egységes piac hatékony működésének** biztosításához. Ebbe beletartozik az egységes piac felelősségteljes irányításának és szabályai magas színvonalának és relevanciájának a biztosítása. Emellett azt is jelenti, hogy a polgárok és a vállalkozások számára biztosítani kell az egységes piac megértéséhez és előnyeinek kihasználásához szükséges megfelelő eszközöket.

A jól működő egységes piacnak tájékozott polgárokra, öntudatos fogyasztókra, vállalkozásokra és mindenekelőtt kisvállalkozásokra van szüksége, amelyek a munkahelyek kétharmadát biztosítják Európában. Tekintettel a határokon átnyúló tevékenységek folyamatos bővülésére, a gyors technológiai fejlődésre és új termékek/szolgáltatások/gyakorlatok kialakulására, a növekvő fogyasztói elvárásokra és a nyilvánosság oldaláról jelentkező határokon átnyúló kihívásokra, folyamatos és összehangolt uniós szintű fellépésre van szükség egy **kettős kihívás** kezeléséhez. Az első kihívás az egységes piac fennálló **széttagoltságának** megszüntetése megerősített együttműködés, megelőzési mechanizmusok, végrehajtás, a jogokra és lehetőségekre vonatkozó tanácsadás és kommunikáció révén. A második kihívás az uniós szabályok és standardok, valamint érvényesítésük **hozzaígazítása** a növekvő és összetett problémákhoz. Ezek a kihívások mindenekelőtt általánossá vált tendenciák kombinált hatásához kapcsolódnak: a kereskedelem digitalizációjához és globalizációjához, a harmadik országok részéről várható növekvő versenynyomás mellett.

A határokon átnyúló élelmiszer-biztonsági kockázatokkal szembeni védelem csak uniós szintű koordinációval lehet hatékony és eredményes. E területeken az egész EU-ra kiterjedő egységes szabványosításnak és fogyasztóvédelemnek köszönhetően nagyobb az uniós hozzáadott érték.

Emellett a kisvállalkozások az egész EU-ban olyan hasonló kihívásokkal szembesülnek, amelyek a nagyobb vállalatokat nem érintik, de őket megakadályozzák az egységes piac előnyeinek kihasználásában. Ezen akadályok megszüntetéséhez uniós támogatásra van szükség.

2. CÉLKITŰZÉSEK

A jól működő és jövőorientált egységes piac megköveteli az arra irányuló beavatkozást, hogy **a fogyasztók öntudatosak váljanak és a vállalkozások és a közigazgatások** képesek legyenek teljes mértékben kihasználni a piaci integráció és a piacnyitás lehetőségeit. Segít megerősíteni érdekeik képviselőit és védelmére irányuló képességüket.

A **vállalkozások, mindenekelőtt a kis- és középvállalkozások sajátos igényeire** összpontosít fejlődésük különböző szakaszaiban, hogy jobban megragadhatják az egységes piac lehetőségeit, többek között az Unió kívüli gyorsan növekvő piacokhoz és a globális értékláncokhoz való hozzáférés révén.

A program meg fogja erősíteni a tagállamok között és a Bizottsággal folytatott **szabályozási és igazgatási együttműködést**. A nagyobb konvergenciának/integrációnak, bizalomnak, az akadályok kialakulása eredményes elkerülésének a biztosítása, valamint a polgárok védelme érdekében előmozdítja a tagállamok operatív jogérvényesítési kapacitását.

Biztosítja a magas színvonalú és hatékony **szabályokat és standardalkotást**. Az egységes piacra vonatkozó jogszabályok érvényesítéséért felelős szereplőket szilárd ténnyel, valamint a felmerülő és egyre inkább határokon átnyúló kihívások kezeléséhez megfelelő eszközökkel látja el. A nemzetközi standardok konvergenciája és az uniós szakpolitikai érdekek előmozdítása céljából a program biztosítani fogja a nemzetközi partnerekkel való együttműködést.

Elősegíti az **állategészségügy és állatjólét, valamint a növényegészségügy** magas szintjét, ezáltal védi a fogyasztókat és a környezetet, többek között a válsághelyzetekre való felkészültség és a válságelhárítás, valamint hatékony hatósági ellenőrzések révén, amelyek a növekedésre, a munkahelyteremtésre és a biztonságra ható termelési tényezők, és hozzájárulnak az egységes piac jó működéséhez és az uniós versenyképesség javításához.

A program keretében magas színvonalú **európai statisztikák** készülnek és kerülnek terjesztésre, amelyek minden szakpolitikai területen a döntéshozatalhoz, valamint az uniós kezdeményezések teljesítmény- és hatásértékeléséhez is elengedhetetlenek.

3. VÉGREHAJTÁS ÉS EGYSZERŰSÍTÉS

A Bizottság által központilag irányított, az **egységes piachoz kapcsolódó különböző eszközök** egyetlen programba integrálása azt a célt szolgálja, hogy csökkenjenek az átfedések, növekedjenek a szinergiák és könnyebb legyen az érdekelt különböző csoportjai közötti kommunikáció és kapcsolatépítés. A tevékenységek ezen konszolidációja jobb ár-érték arányt és költséghatékonyt biztosít.

A kis- és középvállalkozások számára a hitelgaranciák nyújtása az **InvestEU Alap** megfelelő keretén keresztül történik. A kedvezményezettek és a közigazgatások terheinek csökkentése érdekében egyre inkább egyszerűsített költségopciók (átalányfinanszírozás, egyösszegű átalány és egységköltség) alkalmazására kerül sor. A program előmozdítja a közvetlen irányításon belül az elektronikus közbeszerzés és elektronikus támogatáskezelés igénybevételét, valamint az alapok közvetlen irányításának a végrehajtó ügynökségekhez való további kihelyezését. A jövőbeli program lehetővé teszi a forrásoknak a különböző pillérei közötti és azokon belüli mozgását.

4. KIEGÉSZÍTŐ JELLEG ÉS SZINERGIÁK MÁS SZAKPOLITIKÁKKAL / AZ UNIÓS ÉS A NEMZETI, ILLETVE REGIONÁLIS ERŐFORRÁSOK ÖSSZEHANGOLÁSA

Az uniós egységes piac megerősítésére irányuló erőfeszítések kulcselemeit jelentő **Fiscalis**, illetve **Vám** programok keretében támogatott együttműködési tevékenységekkel biztosított lesz a koordináció. A **Digitális Európa** program biztosítja majd a számos uniós program, köztük az Egységes piac program által igényelt digitális interoperabilitást és infrastruktúrát. Az **Európai Szociális Alap+** és az **Erasmus+** keretében a munkaerő és a fiatalok mobilitásának elősegítését célzó beavatkozások katalizátorként fognak hatni a személyek szabad mozgására, azaz az egységes piac által biztosított egyik alapvető szabadságra. Hasonlóképpen, az **európai strukturális és beruházási alapok** keretében gazdasági együttműködést célzó határokon átnyúló és transznacionális tevékenységek szintén konkrétan támogatják az egységes piacot. Sőt, a program ösztönözni fogja a kisvállalkozásokat, hogy használják ki az áttörést jelentő innovációkat és más, olyan kiemelt uniós programok, mint a **Horizont Európa** és az **űrprogram** keretében kifejlesztett megoldásokat. A jövőbeli Egységes piac program azáltal, hogy támogatja a társasági joggal, a szerződési joggal, a pénzmosás elleni küzdelemmel és a fogyasztóvédelmi politikával kapcsolatos tevékenységeket, szinergiát teremt a **Jogérvényesülés, Jogok és Értékek Alappal**, hozzájárulva egy uniós igazságszolgáltatási térség megteremtéséhez a polgárok és vállalkozások igazságszolgáltatáshoz való egyenlő hozzáférése, valamint a gazdasági és fogyasztóvédelmi jogszabályok betartásának biztosítása érdekében a bírák megfelelő képzése révén.

5. JAVASOLT KÖLTSÉGVETÉSI JUTTATÁS A 2021–2027-ES IDŐSZAKRA

<i>Folyó árakon</i>	<i>millió EUR</i>
Teljes keretösszeg a 2021–2027-es időszakra	6 089*
ebből:	
Versenyképesség és kis- és középvállalkozások (COSME)	3 000*
Élelmiszer-biztonság	1 680
Statisztika	552
Pénzügyi szolgáltatások	528
Fogyasztók	188
Verseny	140

* Ez a keretösszeg magában foglal az InvestEU Alap keretében előirányzott 2 milliárd EUR-t.

Megjegyzés: a végösszeg a kerekítések miatt nem egyezik.

EGYSÉGES PIAC

Csalás elleni uniós program

A csalás elleni uniós program támogatja **az EU pénzügyi érdekeit sértő csalások megelőzése és az ezek elleni küzdelem érdekében** hozott tagállami intézkedéseket.

1. UNIÓS HOZZÁADOTT ÉRTÉK

Az EU pénzügyi érdekeinek védelme mind tagállami, mind uniós szintű feladat. Az EU nem tolerálja a csalást és meg kell védenie a költségvetését, különösen azokban az időkben, amikor szűkösek a források. A kiadási oldalon a költségvetés a csalás és szabálytalanságok kockázatának van kitéve. A bevételi oldalon az uniós költségvetés két bevételi forrása van fokozottan kitéve a csalás kockázatának: a tagállamok által beszedett vámok és a hozzáadottérték-adó. Egy vámunióban, ahol az áruk szabadon mozognak a tagállamok között, a nemzeti vizsgálati szerveknek képesnek kell lenniük erőfeszítéseik egyesítésére, továbbá vizsgálataik összehangolására és az egymás közötti adatcserére is.

A program páneurópai dimenziója elősegíti a határon átnyúló együttműködést és cseréket. A program lehetővé teszi a hatékonyabb tervezést és nyomon követést, azon felül, hogy az erőforrások hatékonyabb felhasználását eredményezi a területre irányuló nemzeti/regionális szintű beavatkozásokhoz képest.

2. CÉLKITŰZÉSEK

A csalás elleni uniós program biztosítja a csalás elleni (közös) műveletek és vizsgálatok lefolytatásához szükséges technikai eszközöket és képzést. A program hozzájárul továbbá azokhoz az új elektronikus struktúrákhoz, amelyek lehetővé teszik a tagállamok számára a csalás elleni hatékony küzdelmet az uniós intézmények és szervek, mint pl. az Európai Ügyészség, szoros bevonásával.

3. VÉGREHAJTÁS ÉS EGYSZERŰSÍTÉS

A csalás elleni uniós program elsősorban támogatások és beszerzések révén fogja finanszírozni a csalás elleni küzdelmet támogató tevékenységek széles körét. A program főként technikai eszközök beszerzésére, konferenciákra, képzésekre, továbbá a bevált gyakorlatoknak a program kedvezményezettjei (elsősorban a nemzeti hatóságok) közötti cseréjére összpontosít. A program finanszírozni fog továbbá közös információs rendszereket és adatbázisokat, melyek a kölcsönös segítségnyújtást és a vámügyi együttműködést hivatottak támogatni a csalás elleni küzdelem területén, elsősorban a vámügyi információk tagállamok, az EU és harmadik országok közötti cseréjének biztosítása révén. A program finanszírozást nyújt a szabálytalanságok tagállamok általi bejelentéséhez is.

A csalás elleni uniós program a következő két, meglévő kezdeményezésből származó finanszírozást kombinál: a Herkules III program, melyet a csalás, a korrupció és a szabálytalanságok elleni küzdelem támogatására hoztak létre, és a Csalás Elleni Információs Rendszer, mely elsősorban a kölcsönös vámügyi segítségnyújtást támogatja. A program keretében folytatódik a jelenleg a Csalás Elleni Információs Rendszer részét képező szabálytalanságkezelő rendszer finanszírozása.

4. KIEGÉSZÍTŐ JELLEG ÉS SZINERGIÁK MÁS SZAKPOLITIKÁKKAL / AZ UNIÓS ÉS A NEMZETI, ILLETVE REGIONÁLIS ERŐFORRÁSOK ÖSSZEHANGOLÁSA

A csalás elleni uniós program ki fogja egészíteni a csalás elleni szakpolitika meglévő eszközeit és kezelni fogja az EU pénzügyi érdekeinek védelme területén jelentkező fejleményeket és kihívásokat, elsősorban a pénzügyi érdekek védelméről szóló irányelvvel, melyet a tagállamoknak legkésőbb 2019 júliusáig kell átültetniük. A program erős szinergiákat biztosít majd az **Európai Ügyészséggel**, mely az EU költségvetését érintő csalásokat illetően 2020 végén fogja megkezdeni nyomozások és vádhatósági eljárások lefolytatását. A program lehetővé fogja tenni az átfedések elkerülését, a hatékonyság javulását és nagyobb mértékű rugalmasságot biztosít az új vizsgálati prioritások megvalósításához.

5. JAVASOLT KÖLTSÉGVETÉSI JUTTATÁS A 2021–2027-ES IDŐSZAKRA

<i>Folyó áron</i>	<i>millió EUR</i>
Teljes keretösszeg a 2021–2027-es időszakra	181

EGYSÉGES PIAC

FISCALIS – Adóügyi együttműködés

A Fiscalis program egy uniós együttműködési program, amelynek révén a nemzeti **adóhatóságok információkat állíthatnak elő, szakismereteket szerezhhetnek, illetve megoszthatják ezeket egymással.**

1. UNIÓS HOZZÁADOTT ÉRTÉK

A Fiscalis program azáltal segíti elő az uniós adórendszerek zavartalan működését, hogy támogatja a tagállamok adóhatóságai közötti együttműködést, és költséghatékony és interoperábilis informatikai megoldásokat kínál, amelyeket egyébként minden egyes tagállamnak önállóan kellene kifejlesztenie.

A program az adócsalás, az adókijátszás és az adókikerülés elleni küzdelemhez való hozzájárulása révén uniós hozzáadott értéket teremt, igazságosabbá és átláthatóbbá teszi az adóztatást, valamint támogatja az egységes piac működését és a versenyképességet. Mindez csak az Unió és a tagállamok együttes fellépésével érhető el sikeresen.

2. CÉLKITŰZÉSEK

A Fiscalis program arra összpontosít, hogy hatékony mechanizmusokat, köztük információtechnológiai eszközöket alakítson ki az adóigazgatás és az igazgatási együttműködés javítása érdekében, különös hangsúlyt helyezve arra, hogy hatékonyabb eszközöket bocsásson a nemzeti adóhatóságok rendelkezésére az adócsalás és az adókijátszás elleni küzdelemhez, és emellett elősegítse az adószabályok betartását. A program általános célja, hogy hozzájáruljon az uniós adórendszerek megfelelő működéséhez az alábbiak révén:

- ▶ Segít **megelőzni, illetve leküzdeni az adócsalást, az adókijátszást és az adókikerülést.**
- ▶ Segít **megelőzni**, hogy a határokon átnyúló ügyletek kapcsán **szükségtelen adminisztratív terhek** háruljanak a polgárookra és a vállalkozásokra (köztük a kis- és középvállalkozásokra).
- ▶ Támogatja az **egységes piacon** rejlő lehetőségek teljes kiaknázását, és fokozza az Unió versenyképességét.
- ▶ Elősegíti és támogatja, hogy a **nemzetközi fórumokon** közös uniós megközelítés érvényesüljön.

3. VÉGREHAJTÁS ÉS EGYSZERŰSÍTÉS

Tekintettel a Fiscalis program tevékenységeinek jellegére és arra, hogy a kedvezményezettjei elsősorban az adóhatóságok, a program a továbbiakban is közvetlen irányítás mellett kerül végrehajtásra. Így lehetővé válik a források célzott és megfelelő elosztása, és gyorsan lehet alkalmazkodni a felmerülő prioritásokhoz és igényekhez.

A végrehajtás során további egyszerűsítést lehet elérni, maximalizálva a támogatások terén az átalányösszegek és az egységköltségek alkalmazását. A program megvalósítási mechanizmusainak közbeszerzési szerződések is részét fogják képezni.

4. KIEGÉSZÍTŐ JELLEG ÉS SZINERGIÁK MÁS SZAKPOLITIKÁKKAL / AZ UNIÓS ÉS A NEMZETI, ILLETVE REGIONÁLIS ERŐFORRÁSOK ÖSSZEHANGOLÁSA

A Fiscalis program szinergiákat biztosít más programokkal, például a **Vám** programmal, elsősorban az elektronikus rendszerek, a programkezelés és a közös fellépések terén, valamint a **Digitális Európa programmal** is. A kiegészítő jelleg a strukturális reformok új programjával kapcsolatban is fennáll, amelynek az adóhatóságok számára nyújtott támogatás is részét képezi.

5. JAVASOLT KÖLTSÉGVETÉSI JUTTATÁS A 2021–2027-ES IDŐSZAKRA

<i>Folyó áron</i>	<i>millió EUR</i>
Teljes keretösszeg a 2021–2027-es időszakra	270

EGYSÉGES PIAC

VÁM – Vámügyi együttműködés

Azáltal, hogy támogatja a **vámhatóságok munkáját és a köztük folyó együttműködést**, a Vám program egyben az Unió és a tagállamok pénzügyi és gazdasági érdekeit is védi, és megszilárdítja az egységes piacot.

1. UNIÓS HOZZÁADOTT ÉRTÉK

A vámügyek az Unió kizárólagos hatáskörébe tartoznak, és e területre nagymértékben harmonizált uniós jogszabályok vonatkoznak, melyek végrehajtása mindazonáltal a tagállamok feladata. Ezért a szoros együttműködés elengedhetetlen az operatív integráció elmélyítéséhez, amelynek köszönhetően a különböző tagállamok vámhatóságai egyként léphetnek fel. Az együttműködés fokozásával könnyebb lesz a vámok (az Unió költségvetésének 15 %-a, azaz 2016-ban 20 milliárd EUR), az importhoz kapcsolódó hozzáadottérték-adó, valamint a jövedéki adó helyes beszedése is. A vámügyek terén végzett tevékenységek határokon átnyúló jellege miatt a tagállamok külön-külön nem tudják ezeket hatékonyan és eredményesen elvégezni.

A Vám program uniós keretet biztosít a nemzeti vámigazgatási szervek közötti, többek között informatikai kérdéseket is érintő együttműködéshez. A vámügyi együttműködés alapját egyrészt egy rendkívül biztonságos, célzott kommunikációs hálózat, másrészt pedig a nemzeti vámhatóságok által használt összekapcsolt és interoperábilis transzeurópai elektronikus rendszerek sokasága képezi, amelyeket a vámhatóságok egyebek mellett a gazdálkodókkal folytatott kommunikáció céljára használnak. Az így kialakított rendszer lényegesen költséghatékonyabb, mint ha az egyes tagállamok hoznának létre egyéni együttműködési keretet két- vagy többoldalú alapon.

2. CÉLKITŰZÉSEK

A program célja, hogy **támogassa a vámhatóságokat** az Unió és a tagállamok pénzügyi és gazdasági érdekeinek védelme terén. **Egyszerűbb igazgatási környezetet alakít ki** a nemzetközi kereskedelmi szereplők számára, aminek részét képezi a kereskedelem és a vámhatóságok közötti kommunikáció digitalizálása is. A program emellett **nagyobb biztonságban és védelemben részesíti a polgárokat**, és a vámügyek modernizálását célozza. Kulcsszerepet játszik a vámunió működésének minden területet érintő optimalizálásában, így fokozza az EU mint kereskedelmi partner vonzerejét és hitelességét globalizált világunkban.

3. VÉGREHAJTÁS ÉS EGYSZERŰSÍTÉS

A program közvetlenül irányított beszerzések, illetve interoperábilis transzeurópai elektronikus rendszerek kifejlesztésére és közös fellépésekre irányuló támogatások útján valósítja meg célkitűzéseit. A végrehajtás során cél lesz a további egyszerűsítés, maximalizálva a támogatások terén az átalányösszegek és az egységköltségek alkalmazását. A program megvalósítási mechanizmusainak részét fogja képezni a szakértőknek nyújtott költségterítés is.

A vámhatóságok közötti adatcsere terén alkalmazott egyszeri adatszolgáltatás elve tovább egyszerűsíti majd a vámügyek terén folytatott tevékenységeket. Mindezekon túl az új

generáció, biztonságos hálózati infrastruktúrának köszönhetően az adatcsere hatékonyabb, a szolgáltatások pedig biztonságosabbak lesznek.

4. KIEGÉSZÍTŐ JELLEG ÉS SZINERGIÁK MÁS SZAKPOLITIKÁKKAL / AZ UNIÓS ÉS A NEMZETI, ILLETVE REGIONÁLIS ERŐFORRÁSOK ÖSSZEHANGOLÁSA

A program a tevékenységek, a végrehajtási mechanizmus és a megcélzott kedvezményezettek tekintetében szorosan kapcsolódik a **Fiscalis** programhoz, a **Pericles** programhoz és a **Csalás elleni uniós programhoz**. Szinergiákat fog teremteni a **Digitális Európa programmal** is, amelynek célja a rendszerek további áramvonalasítását és méretgazdaságosságát lehetővé tevő, az elektronikus rendszer-architektúrára és infrastruktúrára vonatkozó általános megoldások kidolgozása. A programok már most is együttműködnek egymással, például egyes elektronikus rendszerelemek fejlesztése terén. A program kapcsolódik az **Integrált Határigazgatási Alaphoz** is, azon belül a **vámellenőrzéshez használt berendezések** összetevőjéhez, amelynek segítségével a nemzeti vámigazgatási szervek berendezéseket szerezhettek be, valamint kapcsolódik a Belső Biztonsági Alaphoz is. Végezetül a **technikai támogatási eszközzel** kapcsolatban is fennáll kiegészítő jelleg, a vámigazgatási szervek kapacitásának javításához nyújtott támogatás terén.

5. JAVASOLT KÖLTSÉGVETÉSI JUTTATÁS A 2021–2027-ES IDŐSZAKRA

<i>Folyó áron</i>	<i>millió EUR</i>
Teljes keretösszeg a 2021–2027-es időszakra	950

Európai űrprogram

Az űrprogram az **európai űrinfrastruktúra** és az ahhoz kapcsolódó szolgáltatások kiépítésének és hasznosításának finanszírozására szolgál.

1. UNIÓS HOZZÁADOTT ÉRTÉK

Számos, az európai polgárok mindennapi életében ma már nélkülözhetetlennek számító – például a mobiltelefonok használatakor, vezetés közben, navigációs rendszerek használata során, repülőutak vagy tengeri hajóutak alkalmával igénybe vett – szolgáltatás az űrinfrastruktúrák révén valósul meg. Az űrinfrastruktúrák emellett (például a természeti katasztrófák hatásának pontosabb felmérése és a katasztrófa-elhárítási intézkedések jobb tervezése révén) hozzájárulnak az emberek, valamint a környezet és a kulcsfontosságú gazdasági rendszerek (erőművek, bankügyletek, biztonságos kommunikáció) védelmének biztosításához is. Amint újabb és újabb űrtechnológiák és innovatív szolgáltatások alakulnak ki, a lehető legkorszerűbb űrinfrastruktúrák biztosítása minden eddiginél nagyobb jelentőséget kap.

Egy-egy műholdhálózat finanszírozása vagy űrprogram működtetése meghaladja az egyes tagállamok pénzügyi és műszaki lehetőségeit, bármelyik országról is legyen szó. Ha minden tagállam saját hordozórakétákat, műholdakat és szabályozási standardokat fejlesztene ki, az egyrészt az erőforrások pazarlásával járna, másrészt a technikai megoldások sokféleségéhez vezetne. A világűr stratégiai fontosságú ágazat, ezért az EU-nak fenn kell tartania ágazati vezető szerepét, és meg kell őriznie autonómiáját ahhoz, hogy az űrágazat globális szereplőjeként léphessen fel. Az Európai Unió működéséről szóló szerződés azzal a feladattal bízta meg az EU-t, hogy alakítson ki európai űrpolitikát, valamint annak alátámasztására egy európai űrprogramot.

2. CÉLKITŰZÉSEK

A világűr kutatásban rejlő gazdasági és társadalmi lehetőségeket az EU az űrprogram révén tudja teljes mértékben hasznosítani, nevezetesen:

- ▶ **A meglévő űrinfrastruktúrák és -szolgáltatások folyamatosságának biztosítása, továbbá újak kifejlesztése.** Három uniós vezérprogram létezik ezen a területen: a *Kopernikusz*, a Föld-megfigyelési adatok vezető szolgáltatója, a *Galileo*, az EU saját globális navigációs műholdrendszere, és az *EGNOS*, a légi, tengeri és szárazföldi felhasználóknak nyújtott navigációs szolgáltatások jelpontosító rendszere. Az adatszolgáltatás és az innovatív szolgáltatások további biztosítása érdekében új műholdakat kell indítani, a földi infrastruktúrákat pedig karban kell tartani, illetve korszerűsíteni kell.
- ▶ **Az európai űrágazatban zajló innovációk és az ágazat globális versenyképességének** előmozdítása. A program az űripari értéklánc valamennyi szegmensében – az erős műholdgyártó ipartól kezdve egészen a dinamikus downstream szolgáltatási ágazatig – támogatja az ipari versenyképességet, a nemzetköziesedést és a készségfejlesztést, csakúgy mint az EU stratégiai autonómiájának biztosítását a világűrben. Ugyanakkor elősegíti a világűrrel nem összefüggő ágazatokkal való termékeny kölcsönhatást és a technológiaátadást.

- Az EU azon képességének megerősítése, hogy **garantáltan hozzáférjen a világűrhez és az űrszolgáltatásokhoz**. A világűrbe telepített kapacitások stratégiai jelentősége oly mértékű, hogy az EU-nak csökkentenie kell külső szereplőktől való függőségét a műholdak építése, indítása és működtetése terén, valamint meg kell őriznie cselekvési szabadságát és döntéshozatali autonómiáját. Az űrprogram éppen ezért támogatja az EU arra irányuló innovációs erőfeszítéseit, hogy megőrizze versenyképességét a hordozórakéta-ágazatban és a tágabb értelemben vett űrágazatban, biztosítja a fellőtt műholdak hatékonyabb védelmét és pontosabb nyomon követését (útvonalkövetés a világűrben, világűr-megfigyelés), valamint biztonságos műholdas kommunikációról gondoskodik az uniós és a nemzeti hatóságok számára.

3. VÉGREHAJTÁS ÉS EGYSZERŰSÍTÉS

Az űrprogram végrehajtására túlnyomórészt közbeszerzéseken keresztül kerül sor. Bizonyos tevékenységgel ügynökségeket és nemzetközi testületeket fognak megbízni, elsősorban az Európai GNSS Ügynökséget és az Európai Űrügynökséget. Szükség esetén kiegészítő megvalósítási mechanizmusokat is fontolóra vesznek, mint például köz- és magánszféra közötti vagy közszférabeli partnerségeket.

A jövőbeni program valamennyi világűrrel kapcsolatos tevékenységet egyetlen rendeletben foglal egybe, ami nagyobb koherenciát, láthatóságot és költségvetési rugalmasságot biztosít. Az e racionalizálásból fakadó hatékonyságnövekedést pedig űrtechnológián alapuló új szolgáltatások indítására lehet fordítani.

4. KIEGÉSZÍTŐ JELLEG ÉS SZINERGIÁK MÁS SZAKPOLITIKÁKKAL / AZ UNIÓS ÉS A NEMZETI, ILLETVE REGIONÁLIS ERŐFORRÁSOK ÖSSZEHANGOLÁSA

Az űrprogramból számos uniós szakpolitika támogatást nyer: jobb lesz a természeti erőforrások, az éghajlatváltozás és a migrációs útvonalak megfigyelése, könnyebb lesz az intelligens és fenntartható közlekedési megoldások és a precíziós mezőgazdaság elterjesztése, az Unió pedig összességében biztonságosabb helyé válik. A program emellett üzleti lehetőségeket is teremteni fog, tehát általánosságban elmondható, hogy hozzájárul a foglalkoztatás, a növekedés és a beruházások fellendítéséhez az EU-ban. A Párizsi Megállapodást elősegítő intézkedésként független kapacitásokat fog elkülöníteni a globális szén-dioxid-kibocsátás nyomon követésére és ellenőrzésére, aminek köszönhetően Európa globális szinten élvonalba kerül mind az éghajlatváltozás elleni küzdelemben, mind a gazdaság környezetbaráttá és fenntarthatóvá tételében. A **Horizont Európával** való szinergiák és kiegészítő jelleg érvényre lesz juttatva, különösen ami az űrkutatást és az űrtechnológiákkal kapcsolatos innovációt illeti. Végezetül az űrprogram a biztonsági és védelmi prioritásokhoz is hozzá fog járulni, hiszen a világűrbe telepített kapacitások természetüknél fogva „kettős felhasználásúak” (tehát mind polgári, mind katonai felhasználásra alkalmasak).

5. JAVASOLT KÖLTSÉGVETÉSI JUTTATÁS A 2021–2027-ES IDŐSZAKRA

Folyó áron	millió EUR
Teljes keretösszeg a 2021–2027-es időszakra	16 000

REGIONÁLIS FEJLESZTÉS ÉS KOHÉZIÓ

Európai Regionális Fejlesztési Alap és Kohéziós Alap

Az Európai Regionális Fejlesztési Alap és a Kohéziós Alap az Európai Unió gazdasági, társadalmi és területi kohézióját támogatják, és elősegítik az európai régiók és országok között továbbra is fennálló egyenlőtlenségek csökkentését. Az Európai Regionális Fejlesztési Alap különösen a strukturális kiigazításhoz és a gazdasági átmenethez járul hozzá, a Kohéziós Alap pedig a környezetvédelmet és a közlekedési infrastruktúrát érintő beruházásokra helyezi a hangsúlyt. Ez a két alap az Európai Szociális Alappal együtt képezi az Európai Unió kohéziós politikájának finanszírozási forrásait.

1. UNIÓS HOZZÁADOTT ÉRTÉK

Az EU régiói között jelentős gazdasági és társadalmi különbségek mutatkoznak, akadályozva az Unió harmonikus fejlődését. Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 174. cikke alapján az Unió igyekszik csökkenteni az uniós régiók fejlettségi szintje közötti egyenlőtlenségeket és támogatni a legkedvezőtlenebb helyzetű régiók fejlődését. A kohéziós politika egyszerre fejezi ki az európaiak közötti szolidaritást, és képezi az EU legfontosabb **beruházási politikáját**. A legkevésbé fejlett régiók gazdasági konvergenciájának az Európai Regionális Fejlesztési Alapon és a Kohéziós Alapon keresztül történő előmozdítása erősíti az egységes piacot, és Unió-szerte lehetőségeket teremt a munkavállalók, a fogyasztók és a vállalkozások számára. Egy olyan Európában, ahol a fejlettebb és kevésbé fejlett régiók nem azonos mértékben oszlanak meg az országok között, az említett egyenlőtlenségek csökkentését célzó politikákat a nemzeti szintnél magasabb szinten kell megszervezni.

A kohéziós politika támogatja a tagállamok gazdasági kiigazítását. Fontos szerepet játszik továbbá a gazdasági és pénzügyi sokkhatások enyhítésében azáltal, hogy a költségvetési konszolidáció idején stabilizálja a közberuházásokat.

Az Európai Regionális Fejlesztési Alap és a Kohéziós Alap azáltal támogatja a fejlesztést, hogy beruházásokat társfinanszíroz a kutatás és innováció; az éghajlatváltozás és környezetvédelem; a kisvállalkozásoknak nyújtott vállalkozástámogatás; az általános gazdasági érdekű szolgáltatások; a telekommunikáció, az energiaipari és a közlekedési infrastruktúra; az egészségügy, az oktatás, a kultúra és a szociális infrastruktúra; a fenntartható városfejlesztés és az intelligens falvak területén. Bizonyított tény, hogy a két alap nélkül e beruházásoknak még a fejlettebb tagállamokban és régiókban is csak korlátozott része valósulna meg. Ráadásul a beruházások az alapokhoz létrehozott keret előnyeit sem élvezhetnék, ideértve a **többéves programozást, a partnerség elvét és az intelligens szakosodási stratégiák** létrehozását is.

Az Európai Regionális Fejlesztési Alap finanszírozást biztosít az uniós hozzáadott érték fontos elemét képező **INTERREG** programok számára, amelyek **határokon átnyúló, transznacionális és régiók közötti együttműködést** támogatnak Európa-szerte, valamint lehetővé teszik a tagállamok és régiók számára, hogy a közös kihívások kezelése érdekében határokon átnyúló együttműködést folytassanak.

Az Európai Regionális Fejlesztési Alap több mint 20 éve külön finanszírozást is biztosít **Észak-Írországban és Írország határ menti régiójában** a békét és megbékélést támogató határokon átnyúló programok számára. A Bizottság javasolni kívánja e programok folytatását, mégpedig a programok meglévő irányítási struktúrái alapján.

2. CÉLKITŰZÉSEK

A 2021–2027 közötti időszakban az Európai Regionális Fejlesztési Alap és a Kohéziós Alap támogatása az alábbi öt célkitűzésre összpontosító fellépéseknek köszönhetően fogja segíteni a tagállamokat abban, hogy csökkentsék a gazdasági, társadalmi és területi egyenlőtlenségeket:

- ▶ **Intelligensebb Európa:** a versenyképesség, a digitális átalakulás, a vállalkozói készség és az innováció (ideértve az inkluzív növekedést és a szociális vállalkozást is) előmozdítása és az üzleti környezet megerősítése céljából, a globalizáció kihívásaihoz, a körkörös gazdasághoz és az éghajlatváltozáshoz való ipari alkalmazkodás részeként;
- ▶ **Zöldebb, karbonmentes Európa:** tiszta és méltányos energetikai átállás az energiahatékonyság fokozása; a karbonszegény gazdaságra való átállás támogatása; a megújuló energia ösztönzése; a karbonszegény technológiák innovatív felhasználásának támogatása, a zöld és kék beruházások – ideértve a természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodást is –, a körforgásos gazdaság, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás és az éghajlatváltozás mérséklésének támogatása céljából;
- ▶ **Jobban összekapcsolt Európa:** a mobilitási, energetikai és regionális IKT-összekapcsoltság a fenntartható közlekedés, az intelligens energiahálózatok és a nagy sebességű digitális hozzáférés előmozdítását szolgáló regionális hálózatok és rendszerek fejlesztése céljából, a regionális, helyi és határon átnyúló konnektivitás megerősítése érdekében, ideértve a biztonság kérdését is;
- ▶ **Szociálisabb Európa:** a szociális jogok európai pillérében megfogalmazott elvek végrehajtása, különösen az egész életen át tartó tanulás, az oktatási és képzési infrastruktúra, valamint az egészségügyi, kulturális és szociális infrastruktúra;
- ▶ **A polgáraihoz közelebb álló Európa:** fenntartható és integrált fejlődés, a városi, vidéki és tengerparti térségek növekedését és helyi társadalmi-gazdasági fejlődését célzó helyi kezdeményezéseken keresztül.

3. VÉGREHAJTÁS ÉS EGYSZERŰSÍTÉS

Az alapok végrehajtása a tagállamokkal és régióikkal partnerségben, megosztott irányításon keresztül történik. E partnerségek a nemzeti, regionális és helyi érdekelt felek, valamint a civil társadalom erőteljes mozgósítását foglalják magukban, ami biztosítja a célkitűzésekkel és eredményekkel kapcsolatos felelősségvállalást, valamint közelebb hozza Európát polgáraihoz. A partnerségek a nemzeti, regionális és helyi igazgatások megerősítéséhez is hozzájárulnak.

A javasolt új rendeletek kulcsfontosságú elemét fogja képezni **a végrehajtással kapcsolatos egyszerűsített és hatékonyabb megközelítés**, 2021-től kezdődően az alábbi változásokkal:

- ▶ Csökkentett adminisztratív teher, az alapok közötti szinergiáknak és a végrehajtási szabályok közelítésének, az ellenőrzési eredmények átvételére való fokozottabb támaszkodásnak, valamint a meglévő irányítási és kontrollrendszerek megújítási lehetőségének köszönhetően;

- ▶ A jó eredményeket felmutató programok esetében differenciált végrehajtás egyszerűbb irányítási és kontrollrendszerek révén;
- ▶ Félidős felülvizsgálat formájában biztosított rugalmasság, hogy az utolsó programozási évek prioritásait szükség esetén ki lehessen igazítani egyrészt az újonnan megjelenő prioritások fényében, másrészt az országspecifikus ajánlásokkal és eredményekkel egyidejűleg kiadott, beruházással kapcsolatos iránymutatás teljesítési szintjének figyelembevételével;
- ▶ A finanszírozási eszközök fokozottabb használata, többek között az új InvestEU Alapban való önkéntes részvétel révén;
- ▶ A hangsúly áthelyezése a költségekről az eredményekre.

A nagyobb mértékű nemzeti társfinanszírozás hozzá fog járulni a közvetlenül érintettek fokozottabb felelősségvállalásához és a szakpolitika hatásának javításához.

A teljes időszakban stabilabb és kiszámíthatóbb kifizetési profil várható. Figyelembe véve, hogy a 2014–2020 közötti időszakból jelentős mennyiségű kifizetendő kötelezettségvállalás maradt hátra, az előfinanszírozási ráta alacsonyabb lesz. Az n+2 szabály újbóli bevezetése szintén hatékonyabb pénzügyi irányítást és a programozási időszak gyorsabb beindítását eredményezi.

A kohéziós politika hatásának maximalizálása érdekében a fizikai beruházásokat puha intézkedéseknek kell kísérniük, ideértve a munkaerő továbbképzését is. E célból a programok kombinálhatják az Európai Szociális Alap+-ból, az Európai Regionális Fejlesztési Alapból és Kohéziós Alapból nyújtott támogatásokat.

A források elosztásának elsődleges szempontja továbbra is a relatív egy főre jutó bruttó hazai termék lesz, fontos szerepet kapnak ugyanakkor más tényezők is, például a munkanélküliség, az éghajlatváltozás, valamint a migránsok fogadása és integrációja is.

4. KIEGÉSZÍTŐ JELLEG ÉS SZINERGIÁK MÁS SZAKPOLITIKÁKKAL / AZ UNIÓS ÉS A NEMZETI, ILLETVE REGIONÁLIS ERŐFORRÁSOK ÖSSZEHANGOLÁSA

A megosztott irányítás alatt álló alapokra vonatkozóan közös szabályok lesznek érvényben (a közös rendelkezésekről szóló rendelet), amelyek az alábbi alapokat fogják érinteni: az **Európai Regionális Fejlesztési Alap**, a **Kohéziós Alap**; az **Európai Szociális Alap+**, az **Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alap**, az **Európai Tengerügyi és Halászati Alap**, a **Menekültügyi és Migrációs Alap**, a **Belső Biztonsági Alap** és az **Integrált Határigazgatási Alap**. Ezáltal megvalósul a szabályok közelítése, növelve az említett alapok közötti koherenciát és szinergiát.

Az Európai Regionális Fejlesztési Alap és a Kohéziós Alap szorosabban össze lesz hangolva a **gazdaságpolitikai koordináció európai szemeszterével**, amely szintén erősíteni fogja regionális dimenzióját. A tagállami kihívásoknak az európai szemeszterrel összefüggésben végzett részletes elemzése kiindulópontot fog jelenteni az alapok programozásához a következő programozási időszak elején és közepén. Továbbá ütemtervként is szolgál majd az alapok rövid, közép- és hosszú távú programozásához és nyomon követéséhez. Az előzetes feltételrendszer és a makrogazdasági feltételrendszer továbbra is érintetlen marad. Az európai szemeszter keretében a Bizottság és a tagállamok (nemzeti reformprogramjaik révén) gondoskodni fognak a kohéziós politika alapjaiból és a **Reformtámogató program** strukturális reformokra szánt támogatásaiból nyújtott támogatások összehangolásáról és kiegészítő jellegéről.

A kohéziós politikai jobban fog összeponstosítani az innovációra. Az **Erasmus+** és a **Horizont Európa** közötti komplementer jelleget a vonatkozó szabályok összehangolása, a „kiválósági pecsét” megerősítése és a célzott előzetes feltételrendszer is fokozza. Folytatódik az intelligens szakosodási stratégia koncepciójának továbbfejlesztése.

A **transzeurópai közlekedési hálózatok projektjeinek** finanszírozása továbbra is a Kohéziós Alapból történik megosztott irányítás és közvetlen végrehajtás szerint, az **Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz** keretében. E célból a Kohéziós Alapból 11 milliárd EUR kerül átcsoportosításra az Európai Hálózatfinanszírozási Eszközbe.

Szinergiák jönnek létre a **LIFE – környezetvédelmi és éghajlat-politikai program** – viszonylatában, különösen a LIFE stratégiai integrált projektek révén, a környezetvédelmi beruházások támogatására előirányzott források felhasználásának optimalizálása céljából.

Ami a migrációval kapcsolatos kihívásokat illet, az összes kohéziós politikai alap az integrációval kapcsolatos hosszú távú szükségletekkel fog foglalkozni, a Menekültügyi és Migrációs Alap pedig a rövid távú szükségletekre helyezi majd a hangsúlyt.

5. JAVASOLT KÖLTSÉGVETÉSI JUTTATÁS A 2021–2027-ES IDŐSZAKRA

<i>Folyó áron</i>	<i>millió EUR</i>
Teljes keretösszeg a 2021–2027-es időszakra	273 000
ebből:	
Európai Regionális Fejlesztési Alap	226 308
ebből:	
Beruházás a növekedésbe és munkahelyteremtésbe	215 172
Európai területi együttműködés	9 500
Legkülső régiók és ritkán lakott területek	1 637
Kohéziós Alap	46 692
ebből: Hozzájárulás a CEF közlekedési ága számára	11 285

Megjegyzés: a végösszegek a kerekítések miatt nem egyeznek.

REGIONÁLIS FEJLESZTÉS ÉS KOHÉZIÓ

Támogatás a ciprusi török közösségnek

A program célja Ciprus újraegyesítésének elősegítése a ciprusi török közösség gazdasági fejlődésének ösztönzése révén.

1. UNIÓS HOZZÁADOTT ÉRTÉK

Az EU egyedülálló helyzetben van ahhoz, hogy politikai és gazdasági támogatást nyújtson a sziget újraegyesítéséhez. Ciprus 2004-es uniós csatlakozása idején az EU kijelentette, hogy eltökélt szándéka „véget vetni a ciprusi török közösség elszigeteltségének, és a ciprusi török közösség gazdasági fejlődésének ösztönzése révén elősegíteni Ciprus újraegyesítését”. Ezért a ciprusi kérdés átfogó rendezésére irányuló tárgyalások támogatásával párhuzamosan az EU egy külön uniós segélyprogram keretében nyújt támogatást a ciprusi török közösség számára.

2. CÉLKITŰZÉSEK

A program célja, hogy a ciprusi török közösség gazdasági fejlődésének ösztönzése révén elősegítse Ciprus újraegyesítését, különös hangsúlyt fektetve a sziget gazdasági integrációjára, a két közösség közötti és az EU-val ápoltság kapcsolat javítására, valamint az uniós vívmányok alkalmazására való felkészülésre. A program a következő öt konkrét célkitűzésre irányul: a) az infrastruktúra fejlesztése és helyreállítása; b) a társadalmi és gazdasági fejlődés előmozdítása; c) a megbékélés előmozdítása, bizalomépítő intézkedések és a civil társadalomnak nyújtott támogatás; d) a ciprusi török közösség közelítése az Unióhoz; valamint e) a ciprusi török közösség felkészítése az uniós vívmányoknak a ciprusi probléma átfogó rendezését követő bevezetésére és végrehajtására.

3. VÉGREHAJTÁS ÉS EGYSZERŰSÍTÉS

A programot közvetlenül az Európai Bizottság hajtja végre. Egyes projektek végrehajtása nemzetközi szervezetek vagy tagállami ügynökségek közvetett irányítása mellett zajlik.

4. KIEGÉSZÍTŐ JELLEG ÉS SZINERGIÁK MÁS SZAKPOLITIKÁKKAL / AZ UNIÓS ÉS A NEMZETI, ILLETVE REGIONÁLIS ERŐFORRÁSOK ÖSSZEHANGOLÁSA

Tekintettel a ciprusi török közösség sajátos helyzetére, önálló uniós programról van szó, amely nem kapcsolódik más eszközökhöz, de arra törekszik, hogy lehetőség szerint más donorokkal összehangoltan működjön.

5. JAVASOLT KÖLTSÉGVETÉSI JUTTATÁS A 2021–2027-ES IDŐSZAKRA

Folyó árakon	millió EUR
Teljes keretösszeg a 2021–2027-es időszakra	240

GAZDASÁGI ÉS MONETÁRIS UNIÓ

Reformtámogató program

A Reformtámogató program célja a **tagállami strukturális reformok** végrehajtásának támogatása. A strukturális reformok végrehajtása létfontosságú az európai gazdaságok korszerűsítése, az ellenálló képesség javítása és az európai gazdasági és monetáris unión belüli nagyobb konvergencia előmozdítása érdekében.

1. UNIÓS HOZZÁADOTT ÉRTÉK

A **Reformtámogató program** hozzájárul a kohézió előmozdításához és az ellenálló képesség megerősítéséhez, a versenyképesség és a termelékenység fokozásához, valamint a munkahelyteremtés, a beruházások és a növekedés támogatásához. Ezáltal megszilárdítja a társadalmi-gazdasági struktúrákat az EU-ban, és felgyorsítja a tagállamok közötti gazdasági és szociális konvergenciát. E célból a program technikai és pénzügyi támogatást nyújt a tagállamoknak e reformok végrehajtásához.

Bár a tagállamok strukturális reformjainak végrehajtása továbbra is nemzeti hatáskörbe tartozik, a válság időszakában nyilvánvalóvá vált, hogy a tagállamok, mindenekelőtt a közös valutát használó tagállamok gazdaságai közötti szoros kapcsolatok miatt az egyik tagállam reformtörekvései hatással vannak más tagállamokra, ezért ez nem lehet kizárólag nemzeti kérdés. Az európai szemeszterrel összefüggésben uniós szinten megerősítették a gazdaságpolitikai koordinációt, többek között abból a célból, hogy nagyobb hangsúlyt kapjanak az euróövezeti prioritások, de az országspecifikus ajánlások végrehajtása egyenetlen volt a tagállamok körében. A program kiegészítő támogatást fog nyújtani az európai szemeszter keretében végrehajtandó reformokhoz. Ezáltal hozzájárul a tagállamok gazdasági és társadalmi teljesítményéhez, valamint ellenálló képességéhez. Következésképpen hatása nem csupán nemzeti szinten érvényesül, hanem az Unió egészében pozitív átgyűrűző hatásokkal jár.

A program segíteni fogja a strukturális jellegű nemzeti reformkihívások kezelését. Emellett méretgazdaságosságot biztosít, és lehetővé teszi a bevált gyakorlatok tagállamok közötti megosztását. A tagállamok a reformok végrehajtása kapcsán gyakran hasonló kihívásokkal és gyakorlati akadályokkal kerülnek szembe. A program keretében az egész Unióra kiterjedő szakértői hálózat jön létre, amelyet valamennyi tagállam igénybe tud venni. Ez előmozdítja a tagállamok és a Bizottság közötti kölcsönös bizalmat, valamint a további együttműködést. A program biztosítja a regionális, tagállami, uniós és nemzetközi szintű komplementaritást és szinergiát más uniós programokkal és szakpolitikákkal, mindenekelőtt az európai szemeszter keretében adott szakpolitikai iránymutatás kiegészítésével.

2. CÉLKITŰZÉSEK

A program célja a tagállami strukturális reformok végrehajtásának előmozdítása és támogatása. A cél az európai gazdaságok korszerűsítése, az ellenálló képesség megerősítése és a nagyobb konvergencia előmozdítása a gazdasági és monetáris unión belül a versenyképesség és a termelékenység fokozásával, valamint a munkahelyteremtés, a beruházások és a növekedés támogatása. Különösen fontos a rugalmas gazdasági és társadalmi struktúrák biztosítása a közös valutát használó országokban, valamint – a

zökkenőmentes átmenet és részvétel elősegítése érdekében – az euróövezeti csatlakozás felé haladó tagállamokban.

A program keretében a reformok széles köre támogatható, mindenekelőtt a gazdaságpolitikai koordináció európai szemesztere keretében meghatározott reformok. A program kezelni fogja különösen az országspecifikus ajánlásokban említett kihívásokat. Azokra a reformokra összpontosít, amelyek a leginkább hozzá tudnak járulni a tagállami gazdaságok ellenálló képességének fokozásához, és más tagállamokban pozitív átgyűrűző hatással járnak. Ide tartoznak az áru- és munkaerőpiacokra, az adóügyre, az üzleti környezet javítására és a közigazgatásra irányuló reformok, valamint a tőkepiacok fejlesztése.

3. VÉGREHAJTÁS ÉS EGYSZERŰSÍTÉS

A program három különálló és egymást kiegészítő eszközből áll:

- ▶ A **reformok végrehajtását elősegítő eszköz** pénzügyi támogatást nyújt a tagállamoknak a gazdaságpolitikai koordináció európai szemesztere keretében meghatározott strukturális reformok megvalósításához. Igazgatása közvetlen irányítással történik. Pénzügyi hozzájárulást biztosít a tagállamoknak a Bizottsággal egyeztetett reformvállalások végrehajtásakor. A tagállamok önkéntes alapon tesznek javaslatot a megfelelő reformokra az európai szemeszter keretében megállapított kihívások figyelembevételével. Ezek a reformok különösen fontosak a túlzott makrogazdasági egyensúlyhiánnyal rendelkező tagállamok esetében. A tagállamok részletes intézkedéseket, végrehajtási részcélokat és legfeljebb három évre terjedő teljesítési ütemtervet nyújtanak majd be. A Bizottság és a tagállamok közötti párbeszédet követően a Bizottság végrehajtási jogi aktus útján határozatot fogad el, amelyben meghatározza a tagállamok által végrehajtandó reformvállalásokat (többek között a részcélokat, a célokat és az ütemezést), valamint az elkülönített pénzügyi hozzájárulást. A tagállamok az európai szemeszter keretében nemzeti reformprogramjaikban jelentést tesznek az elért eredményekről.
- ▶ A **konvergenciatámogató eszköz** célzott technikai és pénzügyi támogatást nyújt azoknak a tagállamoknak, amelyek csatlakozni kívánnak az euróövezethez, és amelyek bizonyítani tudják, hogy lépéseket tettek a közös valuta meghatározott időtartamon belüli elfogadásához. Az eszköz célja a sikeres euróövezeti részvétel előkészítésére irányuló reformok végrehajtásának támogatása. A konvergenciatámogató eszközből nyújtandó technikai támogatás iránti kérelemre ugyanazok a szabályok vonatkoznak majd, mint a technikai támogatási eszköz esetében. A tagállamok által javasolt – a konvergenciatámogató eszköz keretében biztosítandó pénzügyi támogatás feltételét jelentő – reformvállalásokra ugyanazok a szabályok vonatkoznak, mint a reformok végrehajtását elősegítő eszköz esetében. Amennyiben 2023 végéig egy támogatható tagállam nem teszi meg a konvergenciatámogató eszközből nyújtandó támogatás igényléséhez szükséges lépéseket, a konvergenciatámogató eszköz számára előírányzott összegek átkerülnek a reformok végrehajtását elősegítő eszközhöz.
- ▶ A mostani strukturálisreform-támogató programot a **technikai támogatási eszköz** váltja fel, amelynek célja, hogy a tagállamok kérésére igényeikre szabott technikai támogatást nyújtson intézményi, adminisztratív és növekedésösztönző strukturális reformok végrehajtásához. Az eszköz célja gyakorlati támogatás nyújtása a tagállamokban, továbbá a teljes reformfolyamatnak és/vagy a reformfolyamat egyes lépéseinek vagy szakaszainak a végigkísérése. A támogatás nyújtása közvetlenül a

Bizottság szakértői révén vagy más technikai támogatási szolgáltatókkal együtt történik. A projekttől függően ez magában foglalhatja a nemzeti közigazgatások, nemzetközi szervezetek szakértőit, magáncégeket és tanácsadókat, valamint magánszektorbeli szakértőket. A tagállamok támogatása a szakpolitikai területek között összehangolva, ágazati szinten integrált megközelítést követve történik, a tagállami perspektívák szem előtt tartásával.

4. KIEGÉSZÍTŐ JELLEG ÉS SZINERGIÁK MÁS SZAKPOLITIKÁKKAL / AZ UNIÓS ÉS A NEMZETI, ILLETVE REGIONÁLIS ERŐFORRÁSOK ÖSSZEHANGOLÁSA

A program a **kohéziós politika** és az európai szemeszter szorosabb összekapcsolásának hatékony kiegészítését jelenti majd. Más új eszközökkel – például az **európai beruházásstabilizáló funkcióval** – együtt a program azon globális megközelítés részeként működik, amelynek célja egy korszerűsített, a stabil európai gazdasági és monetáris uniót támogató uniós keret létrehozása.

5. JAVASOLT KÖLTSÉGVETÉSI JUTTATÁS A 2021–2027-ES IDŐSZAKRA

<i>Folyó áron</i>	<i>millió EUR</i>
Teljes keretösszeg a 2021–2027-es időszakra	25 000
ebből:	
A reformok végrehajtását elősegítő eszköz	22 000
Konvergenciatámogató eszköz	2 160
Technikai támogatási eszköz	840

GAZDASÁGI ÉS MONETÁRIS UNIÓ

A gazdasági és monetáris unió európai beruházásstabilizáló funkciója

Az európai beruházásstabilizáló funkció segít enyhíteni az aszimmetrikus sokkhatásokat, és megelőzni a más tagállamokba továbbgyűrűző negatív hatások kockázatát.

1. UNIÓS HOZZÁADOTT ÉRTÉK

A gazdasági és monetáris unió elmélyítése közös prioritás. A tagállamok részéről határozott fellépést igényel, de támogatható az uniós költségvetési és szakpolitikai koordinációs eszközök megfelelő hozzájárulásával is.

Az uniós költségvetés mindig is támogatta a felfelé irányuló gazdasági és társadalmi konvergenciát. Az elmúlt években a rendkívüli körülményekre adott válaszként az uniós szinten rendelkezésre álló hitelezési kapacitás is megnőtt. Ugyanakkor a makrogazdasági válságtámogatás mindaddig az uniós költségvetés korlátozott, jóllehet hasznos kompetenciájaként működött, amely magában foglalta például az európai pénzügyi stabilizációs mechanizmust és a fizetésimérleg-eszközt, míg az európai strukturális és beruházási alapok gyakorlata a nehézségekkel küzdő tagállamok számára biztosított stabilizáló hatást.

Minden egyes ország különböző, és a sokkoknak való kitettség szempontjából számít a gazdaság mérete, illetve szerkezete. A válság azonban rámutatott, hogy az egyes tagállamok mennyire korlátozott eszközökkel rendelkeznek a jelentős aszimmetrikus sokkok hatásainak enyhítésére, és ennek következtében néhányuk önmaga finanszírozása tekintetében is nehezen fért hozzá a piachoz. Ez több esetben elhúzódó recessziót és más tagállamokra átgyűrűző negatív hatásokat idézett elő, ami az euróövezeten – és kisebb mértékben az EU-n – belüli gazdaságok közötti nagy fokú kölcsönös függőségnek tudható be. Amennyiben tehát ezeket a negatív továbbgyűrűző hatásokat új euróövezeti szintű eszközzel akadályozzuk meg, az az EU egésze szempontjából egyértelmű előnnyel és hozzáadott értékkel jár.

Az új európai beruházásstabilizáló funkció jellegénél fogva egyértelműen az euróövezeti tagállamokra összpontosul, jóllehet az abban való részvételre más országoknak is lehetőséget kell biztosítani. Az új eszköz a nemzeti költségvetések stabilizációs szerepét egészíti ki nagyobb aszimmetrikus sokkhatások esetén. A gazdaságban betöltött központi szerepükénél fogva azonban továbbra is a nemzeti költségvetések jelentik majd azt a fő fiskális politikai eszközt, amelynek révén a tagállamok a változó gazdasági körülményekhez tudnak igazodni. A tagállamoknak ezért a Stabilitási és Növekedési Paktumban foglaltak szerint a kedvező időszakokban továbbra is megfelelő költségvetési tartalékokat kell kialakítaniuk és fenntartaniuk, és olyan gazdaságpolitikát kell folytatniuk, hogy azzal megakadályozzák a makrogazdasági egyensúlyhiány előfordulását. Visszaesés esetén a tagállamok a paktum értelmében elsőként a saját automatikus stabilizátoraikat és diszkrecionális fiskális politikai eszközeiket veszik igénybe. Az európai szintű beruházásstabilizáló funkció csak a nagyobb aszimmetrikus sokkhatások esetén vehető igénybe, olyankor, amikor az említett tartalékok és stabilizátorok nem elegendőek.

2. CÉLKITŰZÉSEK

Az európai beruházásstabilizáló funkció célja, hogy forrásokat biztosítson a sokkhatás által sújtott tagállamoknak. Az ilyen helyzetek ugyanis befolyással lehetnek az érintett tagállam államháztartási hiányára/adósságállományára.

Az európai beruházásstabilizáló funkció önálló, de kiegészítő eszközként működik majd az EU államháztartási eszközkészletének meglévő eszközei mellett. Az európai beruházásstabilizáló funkció igénybevétele olyan szigorú jogosultsági feltételekhez kötődik, amelyeknek hozzá kell járulniuk a megalapozott fiskális és gazdaságpolitikához, és minimalizálniuk kell az erkölcsi kockázatot.

3. VÉGREHAJTÁS ÉS EGYSZERŰSÍTÉS

Az európai beruházásstabilizáló funkció a nemzeti beruházások szintjének támogatásához és fenntartásához járul hozzá. A beruházások gyakran elsőként esnek áldozatul a tagállami költségvetési csökkentéseknek a megszorítások idején, és ez hátrányosan érinti a hosszabb távú termelékenységét és növekedést.

Az európai beruházásstabilizáló funkció az uniós költségvetés keretében nyújtott legfeljebb 30 milliárd EUR-t kitevő kedvezményes back-to-back hitelből áll, amelyhez a kamatköltségek fedezésére egy vissza nem térítendő támogatási komponens társul. A funkción belül idővel két további ág jön létre: az egyik az Európai Stabilitási Mechanizmus vagy a majdani Európai Valutaalap által betöltött lehetséges szerep, a másik pedig a tagállamok által létrehozandó önkéntes biztosítási mechanizmus. Az európai beruházásstabilizáló funkció vissza nem térítendő támogatási komponensének finanszírozása az euróövezeti tagállamok által befizetett, monetáris jövedelmük (szeniorázs) bizonyos hányadával egyenlő hozzájárulásokból történik. Az európai beruházásstabilizáló funkcióban részt venni kívánó, euróövezeten kívüli tagállamok az Európai Központi Bank tőkejegyzési kulcsának megfelelően járulnának hozzá a finanszírozáshoz.

Az európai beruházásstabilizáló funkció igénybevétele jogosultsági feltételekhez kötődik, és megállapított mechanizmus alapján történik. A funkciót csak azok a tagállamok vehetik igénybe, amelyek a nagyobb aszimmetrikus sokkhatást megelőző időszakban eleget tettek az uniós gazdasági és költségvetési felügyeleti keretnek. Ezzel elkerülhető az erkölcsi kockázat, és a feltételrendszer még inkább arra ösztönözheti a tagállamokat, hogy megalapozott költségvetési és strukturális politikát folytassanak. Az igénybevétel az előre meghatározott paraméterek alapján automatikusan és gyorsan történik.

4. KIEGÉSZÍTŐ JELLEG ÉS SZINERGIÁK MÁS SZAKPOLITIKÁKKAL / AZ UNIÓS ÉS A NEMZETI, ILLETVE REGIONÁLIS ERŐFORRÁSOK ÖSSZEHANGOLÁSA

Az európai beruházásstabilizáló funkció önálló, de kiegészítő eszközként működik majd az EU államháztartási eszközkészletének meglévő eszközei mellett. Kitölti egyfelől az uniós költségvetésből finanszírozott, foglalkoztatásra, növekedésre és beruházásokra irányuló meglévő eszközök, másfelől az Európai Stabilitási Mechanizmus vagy szélsőséges esetben a majdani Európai Valutaalap keretében nyújtott pénzügyi támogatások között keletkező űrt.

A beruházásstabilizáló funkció más új eszközökkel – például a **Reformtámogató programmal** – együtt a stabil gazdasági és monetáris uniót alátámasztó korszerűsített uniós keretre irányuló globális megközelítés részét képezi.

5. INDIKATÍV ÉVES ÖSSZEG

<i>Folyó áron</i>	<i>millió EUR</i>
Kamattámogatás	600*

* A kamattámogatás finanszírozása az euróövezeti tagállamok hozzájárulásaiból származó külső címzett bevételekből történik, amelyek az adott tagállam monetáris jövedelmének (szeniorázs) bizonyos hányadával egyenlők.

GAZDASÁGI ÉS MONETÁRIS UNIÓ

PERIKLÉSZ – Az euró pénzhamisítás elleni védelme

A Periklész program az Unión belül és kívül **az euró pénzhamisítás és kapcsolódó csalás elleni védelmét** szolgáló uniós program.

1. UNIÓS HOZZÁADOTT ÉRTÉK

Az euró védelme elengedhetetlen a gazdasági és monetáris unió működéséhez, ezért értelemszerűen azt uniós szinten kell biztosítani. Az egységes európai valuta közjóként való védelme egyértelműen **transznacionális dimenziójú** kérdés, következésképpen túlmutat az egyes uniós tagállamok érdekén és felelősségén. Figyelembe véve az euró határokon átnyúló forgalmát és az euróhamisítással foglalkozó nemzetközi szervezett bűnözést, a homogén nemzetközi együttműködés biztosítása és a felmerülő transznacionális kockázatok kezelése céljából ki kell egészíteni a nemzeti védelmi kereteket. A program előmozdítja az uniós, valamint **nemzetközi szintű transznacionális és határon átnyúló együttműködést**, biztosítva az euró pénzhamisítás elleni globális védelmét. Mindenekelőtt a következőkre összpontosít: konkrét felmerülő veszélyek, például a mély/sötét web (deep/dark web) elleni fellépés, valamint az egyes **külső partnerekkel** létrehozandó kapcsolatok, így a pénzhamisítás elleni szakosított hatóságokkal folytatott párbeszéd vagy az euró védelmére irányuló tevékenységek támogatása olyan országokban, ahol különösen gyakori az euróhamisítás. A második generációs euróérmék innovatív biztonsági elemeivel kapcsolatos kutatás szintén az ilyen transznacionális témák közé tartozik.

2. CÉLKITŰZÉSEK

A Periklész-program célja a megelőzés, visszaszorítás és együttműködés pillérére építve a **kapacitásépítés** megerősítése, valamint az euróbankjegyek és -érmék hamisítás elleni védelmével összefüggésben a **csere, segítségnyújtás és képzés** támogatása az Unión belül és kívül.

3. VÉGREHAJTÁS ÉS EGYSZERŰSÍTÉS

A kérelmek és a megfelelő dokumentumok online benyújtása hozzájárul a végrehajtás egyszerűsítéséhez. A végrehajtási mechanizmusok változatlanok maradnak, mivel a pénzeszközök az intézkedések végrehajtásában érdekelt illetékes nemzeti hatóságoknak (rendőrség, központi bankok, igazságszolgáltatás és pénzverdék) nyújtandó vissza nem térítendő támogatás, valamint a közvetlenül a Bizottság által végrehajtott fellépések finanszírozásának célját szolgálják.

4. KIEGÉSZÍTŐ JELLEG ÉS SZINERGIÁK MÁS SZAKPOLITIKÁKKAL / AZ UNIÓS ÉS A NEMZETI, ILLETVE REGIONÁLIS ERŐFORRÁSOK ÖSSZEHANGOLÁSA

A Periklész program keretében alkalmazott egyedi transznacionális és multidiszciplináris megközelítési módot, valamint a kapacitásépítésre helyezett hangsúlyt kiegészíti a **Belső Biztonsági Alap**, amelynek célja a bűnözés megelőzése és az ellene folytatott küzdelem, különösen a terrorizmushoz, a szervezett bűnözéshez, a kiberbűnözéshez és a környezeti

bűnözéshez kapcsolódó hamisítás megakadályozása vagy leküzdése. Szinergiák jönnek létre a **technikai segítségnyújtás és információcsere** eszközzel is, amelynek keretében a tagjelölt országok kapnak támogatást az euró pénzhamisítás elleni védelméhez kapcsolódó tevékenységekhez. Végül, a program kiegészíti a gazdasági és monetáris unió területén végrehajtott más fellépéseket is, mindenekelőtt az új euróövezeti tagállamoknak biztosítandó **konvergenciatámogató eszközt**.

5. JAVASOLT KÖLTSÉGVETÉSI JUTTATÁS A 2021–2027-ES IDŐSZAKRA

<i>Folyó árakon</i>	<i>millió EUR</i>
Teljes keretösszeg a 2021–2027-es időszakra	8

AZ EMBEREKBE, A TÁRSADALMI KOHÉZIÓBA ÉS AZ EURÓPAI ÉRTÉKEKBE VALÓ BEFEKTETÉS

Európai Szociális Alap+

Az Európai Szociális Alap+ az EU fő eszköze a fenntartható gazdasági fejlődés biztosítását célzó **humántőke-beruházás** tekintetében. **Segít az embereknek** abban, hogy továbbképzések és átképzések révén **jobb munkahelyekhez jussanak**, méltányosabb munkalehetőségeket biztosít valamennyi uniós polgár számára, és erősíti a **társadalmi összetartozást**. Mindezzel hozzájárul a 2030-as fenntartható fejlesztési célok eléréséhez.

1. UNIÓS HOZZÁADOTT ÉRTÉK

A munkaerőpiacra való belépés, az oktatás minősége és a társadalmi kohézió tekintetében a Szerződés alapján megfogalmazott célkitűzésekre épülve a humán tőkéhez nyújtott uniós finanszírozás az uniós hozzáadott érték egyik legkézzelfoghatóbb példája. Az Európai Szociális Alap 1957-es létrehozása óta támogatja az emberekbe való beruházást azáltal, hogy konkrét tevékenységek révén jobb képesítések megszerzését teszi lehetővé minél több polgár számára, előmozdítja az egyenlőséget és a társadalmi méltányosságot, megmutatva a polgároknak, hogy az EU képes felvértetni és védelmezni őket. A szociális jogok európai pillére, amelyet 2017 novemberében a göteborgi szociális csúcstalálkozón hirdettek ki, újra emlékeztetett annak szükségességére, hogy az embereket előtérbe kell helyezni és tovább kell erősíteni az Unió szociális dimenzióját. Közös elveket fogalmazott meg az esélyegyenlőség és a munkavállalási jog, a tisztességes munkafeltételek, valamint a szociális védelem és társadalmi befogadás területét illetően.

Az uniós finanszírozás katalizátorként hat a súlyos munkanélküliség és a szociális kihívások problémáját kezelni célzó nemzeti intézkedésekre. Az Európai Szociális Alap hozzáadott értéke abban is megnyilvánul, hogy konkrét csoportokat (például fiatalokat vagy a leginkább rászorulókat) kiterjedtebb támogatásban részesít, emellett pedig támogatja az innovációt, a kísérletezést, a határokon átnyúló, közös együttműködést, a kapacitásépítést és a bevált gyakorlatok cseréjét. Mára bebizonyosodott, hogy a foglalkoztatásra és a szociális beruházásokra uniós szinten elköltött minden egyes euró hozadéka több mint három euró (ami a megemelkedett foglalkoztatási ráta, az iskolai lemorzsolódás és a szegénység csökkenésének formájában nyilvánul meg). A válság alatt az Alap segített fenntartani a közberuházásokat, miközben a tagállamok költségvetésüket igyekeztek konszolidálni.

A legutóbbi gazdasági és szociális válság rámutatott arra, hogy tovább kell erősíteni a gazdaság és a társadalom ellenálló képességét, és tovább kell haladni a társadalmi konvergencia megvalósítása felé, mivel a globalizáció, a demográfiai változás, az új technológiai és termelési paradigmák miatt életünk és munkánk folyamatos változásoknak néz elébe. Az Alap fontos támogatást nyújthat e kihívások kezelésében többek között azáltal, hogy kiegészítő támogatások révén felerősíti az európai szemeszter keretében végrehajtott reformok hatását. A válság hatásainak mérséklésére, valamint a gazdaság és a piaci intézmények ellenálló képességének növelésére hozott fontos intézkedések nem valósulhattak volna meg az Alapból nyújtott támogatások nélkül.

2. CÉLKITŰZÉSEK

Az Európai Szociális Alap+ a szociális jogok európai pillérében foglalt elvek végrehajtását mozditja elő. Megszünteti a szociálpolitika terén rendelkezésre álló támogatási eszközök

jelenlegi szétagoltságát, és a jelenlegi Európai Szociális Alap+ programot, az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezést, a leginkább rászoruló személyeket támogató európai segítségnyújtási alapot, a foglalkoztatás és szociális innováció programot és az egészségügyi programot egyetlen átfogó, rugalmasabb eszközben fogja össze, amely az alábbi uniós prioritások megvalósítását célozza:

- ▶ A **gazdasági és társadalmi ellenálló képesség növelése és a társadalmi konvergencia** elérése érdekében hozandó reformok előmozdítása, az **egészségügyi rendszerek és közegészségügyi szakpolitikák** hozzáférhetősége, ellenálló képessége és hatékonysága az európai szemeszter keretében megfogalmazott országspecifikus ajánlásoknak megfelelő programozások egyszerűsítése és jobb összehangolása révén;
- ▶ Az **oktatásba és a készségekbe** (nevezetesen a digitális alapkészségekbe) való befektetés a gazdaság jelenlegi és jövőbeni igényeihez való alkalmazkodás érdekében, a **foglalkoztatás** előmozdítása aktív, a munkaerőpiacokra való (újra)integrálódást lehetővé tevő beavatkozások révén, főként a fiatalok és a tartósan munkanélküli személyek vonatkozásában, valamint a munkavégzési formák változásával összefüggő új egészségügyi kockázatok kezelése;
- ▶ A program külön figyelmet szentel a **migránsok** helyzetének és a munkaerőpiacra történő integrálásuknak;
- ▶ A **társadalmi befogadás** előmozdítása magas szintű egészségvédelem biztosítása, valamint a **szegénység és egyenlőtlenség** megelőzése és leküzdése révén;
- ▶ A **munkavállalói mobilitás és a szociális innováció** támogatása az egész EU-ra kiterjedő partnerségek révén;
- ▶ A tagállamok között a **közegészségüghöz való hozzáférés és az egészségügyi ellátás** terén fennálló egyenlőtlenségek csökkentése, a **több tagállamot fenyegető súlyos egészségügyi veszélyek elleni védelem** az egészségügyi válságok megelőzése és kezelése révén, az egészségügyi rendszerek megerősítése, különös hangsúlyt fektetve a rendszerek digitális átalakítására, valamint az uniós egészségügyi jogalkotás támogatása.

3. VÉGREHAJTÁS ÉS EGYSZERŰSÍTÉS

Az Európai Szociális Alap+ egyik legfontosabb eleme a támogatások **egyszerűbb és hatékonyabb végrehajtása** lesz a következő három célkitűzés köré összpontosítva: az adminisztratív terhek csökkentése, kellő rugalmasság biztosítása a váratlanul felmerülő társadalmi kihívások kezelésére, valamint a költségek helyett az eredményekre való összpontosítás. A támogatások végrehajtása többnyire megosztott irányítás keretében, de korlátozott mértékben közvetlen irányítás keretében fog történni. Az intézkedések az új programok gyorsabb elindítását teszik lehetővé, stabilabb és kiszámíthatóbb kifizetési profilt eredményezve így a teljes időszakban.

Az **adminisztratív terhek csökkenése** a következőknek lesz köszönhető: egy egységes, az európai strukturális és beruházási alapok végrehajtási szabályait összehangoló szabálykönyv megosztása, a célcsoportok és az intézkedések közötti átfedések mérséklése, az ellenőrzési eredmények átvételére való fokozottabb támaszkodás, valamint egyszerűsített programozási keret, ösztönözve a meglévő irányítási és kontrollrendszerek megújítását.

Az Európai Szociális Alap+ rugalmasságát illetően javulni fog, hogy hatékonyabban reagálhasson **váratlanul felmerülő társadalmi kihívások és előre nem látható események** esetén. Az alap egyszerűsített eljárásokat fog biztosítani a programozás módosítása

tekintetében: az Alapra vonatkozóan olyan pénzügyi irányítási szabályokat vezet be, amelyek lehetővé teszik a költségek standardizálását, és ezáltal fokozottabb hozzáférést és rugalmasságot biztosítanak közvetlenül a kedvezményezetteknek.

Az uniós finanszírozás emellett még jobban az eredményekre fogja áthelyezni a hangsúlyt. Az alapértelmezett „egyszerűsített standard költségopciók” használata meg fogja könnyíteni az uniós finanszírozáshoz való hozzáférést, csökkentve az ellenőrzések költségeit, a programirányítás hangsúlyát pedig az outputok és eredmények elérésére helyezve. Az eredmények alapján történő kifizetésekre vonatkozó új rendelkezések és a feltételek teljesítése segíteni fog az Alap végrehajtásának további javításában. Továbbá a nagyobb mértékű nemzeti társfinanszírozás is hozzá fog járulni a közvetlenül érintettek fokozottabb felelősségvállalásához és a szakpolitika hatásának javításához.

4. KIEGÉSZÍTŐ JELLEG ÉS SZINERGIÁK MÁS SZAKPOLITIKÁKKAL / AZ UNIÓS ÉS A NEMZETI, ILLETVE REGIONÁLIS ERŐFORRÁSOK ÖSSZEHANGOLÁSA

A megosztott irányítás alatt álló összes alapra vonatkozóan közös szabályok lesznek érvényben (a közös rendelkezésekről szóló rendelet), amelyek az alábbi alapokat fogják érinteni: az **Európai Regionális Fejlesztési Alap**, a **Kohéziós Alap**; az **Európai Szociális Alap+**, az **Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alap**, az **Európai Tengerügyi és Halászati Alap**, a **Menekültügyi és Migrációs Alap**, a **Belső Biztonsági Alap** és az **Integrált Határigazgatási Alap**. Így a szabályok össze lesznek hangolva egymással, növelve ezáltal az említett alapok közötti koherenciát és szinergiát.

Az Európai Szociális Alap+ szorosabban össze lesz hangolva a **gazdaságpolitikai koordináció európai szemeszterével**, amely figyelembe veszi a regionális sajátosságokat. A tagállamokban felmerült kihívásoknak az európai szemeszterrel összefüggésben végzett részletes elemzése alapul fog szolgálni az alapok programozásához a következő programozási időszak elején és közepén. Továbbá ütemtervként is szolgál majd az alapok rövid, közép- és hosszú távú programozásához, valamint nyomon követéséhez. Az előzetes feltételrendszer és a makrogazdasági feltételrendszer továbbra is fenn fog maradni. Az európai szemeszter keretében a Bizottság és a tagállamok (nemzeti reformprogramjaik révén) gondoskodni fognak a kohéziós politika alapjaiból és a reformtámogató program strukturális reformokra szánt támogatásaiból nyújtott támogatások összehangolásáról és kiegészítő jellegű felhasználásáról.

Az Európai Szociális Alap+-ból biztosított közép- és hosszú távú, strukturális beavatkozások mellett az **Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alap** támogatást fog nyújtani a globalizációval összefüggő fejlemények – ideértve a harmadik országok döntése következtében megváltozott árfolyamalakzatokat is – negatív hatásával szembesülni kényszerülő munkavállalóknak.

Ami a többi eszközt illeti, fokozottabb kiegészítő jellegük révén a szakpolitikai értéklánc integrált támogatását teszik majd lehetővé például azáltal, hogy szélesebb körű lehetőségeket kínálnak az **Erasmus+** támogatásával megvalósuló transznacionális projektek nemzeti kontextusba történő átemeléséhez az Európai Szociális Alap+ támogatása révén, különös tekintettel a hátrányos helyzetű fiatalokat érintő intézkedésekre, illetve azokra a közös versenypályázati felhívásokra, amelyek célja az uniós programok innovatív projekteredményeinek a nemzeti szakpolitikákban történő érvényesítése; ilyen például a **Horizont Európa** keretében kidolgozott készség- és képességlisták. A **Digitális Európa programmal** való szinergiák kialakítására a készségfejlesztés területén kerül majd sor.

Továbbá, a **Menekültügyi és Migrációs Alap** kiegészítéseként az Európai Szociális Alap+ harmadik országbeli állampolgárok hosszú távú integrációját is támogatni fogja, beleértve az áttelepített, harmadik országbeli állampolgárok integrációja kapcsán felmerülő szükségleteket.

A pénzügyi konstrukciókat illetően az **InvestEU Alap** jelentős kiegészítő szerepet fog játszani mindenekelőtt azáltal, hogy „szociális beruházás és készségek” ablakán keresztül népszerűsíteni fogja a finanszírozási eszközökhöz való hozzáférést.

5. JAVASOLT KÖLTSÉGVETÉSI JUTTATÁS A 2021–2027-ES IDŐSZAKRA

<i>Folyó áron</i>	<i>millió EUR</i>
Teljes keretösszeg a 2021–2027-es időszakra	101 174
ebből:	
Európai Szociális Alap	100 000
Foglalkoztatás és szociális innováció	761
Egészségügy	413

AZ EMBEREKBE, A TÁRSADALMI KOHÉZIÓBA ÉS AZ EURÓPAI ÉRTÉKEKBE VALÓ BEFEKTETÉS

Erasmus+

Az Erasmus+ program ismeretekkel és készségekkel ruházza fel az embereket – elsősorban a fiatalokat – azért, hogy **tanulmányi, szakmai gyakorlati, tanulás-szerződéses gyakorlati képzési, oktatási, képzési és ifjúsági csereprogramokkal kapcsolatos lehetőségeket, ifjúsági munkalehetőséget és sporttevékenységeket** kínál szerte Európában és Európa határain kívül. Támogatja az európai országokat **oktatási és képzési rendszerük**, valamint ifjúsági és sportpolitikájuk **korszerűsítésében és fejlesztésében**.

1. UNIÓS HOZZÁADOTT ÉRTÉK

A program három kulcsintézkedés köré épül: mobilitás, együttműködés és a szakpolitika fejlesztéséhez nyújtott támogatás. Az Erasmus+ növeli az emberek azon lehetőségeit, hogy külföldön tanulhassanak. Ezenkívül hálózatépítési és együttműködési lehetőségeket, valamint kapacitásépítési tevékenységeket biztosít az Unión belül és harmadik országokkal együttműködve is. Lehetővé teszi az egymástól való tanulást és a bevált gyakorlatok cseréjét. Előmozdítja a rendszereken és szervezeteken belüli innovációt, és kézzelfogható eredményeket nyújt a részt vevő egyének és intézmények számára egyaránt.

Az uniós szintű fellépés alapvető fontosságú e tevékenységek transznacionális jellege és mérete miatt. Az Erasmus+ program garantálja, hogy valamennyi tagállam előnyt kovácsoljon a mobilitásból és a bevált gyakorlatok cseréjéből, s közben az eredmények optimális terjesztése is biztosított legyen. A helyi szintű uniós fellépés révén kialakulnak az eddig hiányzó összeköttetések, megszűnik a széttagoltság, kihasználhatóvá válik a belső határok nélküli Európában rejlő potenciál, továbbá javul az oktatás és képzés átláthatósága és összehasonlíthatósága szerte Európában. A hasonló fellépéseket támogató egyéb, nemzeti szintű programok továbbra is jelentősen elmaradnak mind volumenükben, mind hatókörükben, és nem képesek helyettesíteni az Erasmus+ programból nyújtott finanszírozást.

A szociális jogok európai pillére, amelyet 2017 novemberében a göteborgi szociális csúcstalálkozón hirdetett ki a három intézmény, újra emlékeztetett annak szükségességére, hogy az embereket előtérbe kell helyezni, és tovább kell erősíteni az Unió szociális dimenzióját. Közös elveket fogalmazott meg az esélyegyenlőség és a munkavállalási jog, a tisztességes munkafeltételek, valamint a szociális védelem és a társadalmi befogadás területét illetően. A versenyképes munkaerőpiacon való boldoguláshoz, a társadalmi kihívások előre látásához és a rugalmas gazdasághoz való alkalmazkodáshoz olyan megfelelő ismeretekkel, készségekkel és kompetenciákkal kell felvértezni az embereket, amelyek gyorsan változó világunk igényeihez illeszkednek.

Az Erasmus+ ezért az előrettekintő ismeretek megszerzését, a készségek és kompetenciák fejlesztését fogja támogatni, és új kapcsolatokat fog kialakítani az érintett érdekeltekkel. Az Erasmus+ inkluzívabbá és hozzáférhetőbbé válik, különösen a kisebb vagy helyi szintű szervezetek számára. Több fiatal, köztük általános iskolai tanulók számára teszi lehetővé, hogy külföldre utazzanak tanulás céljából, beleértve a hátrányos helyzetű fiatalokat is. Az uniós témák ismertségének előmozdítása és a társadalomban való aktív szerepvállalás ösztönzése segíteni fog abban, hogy az emberek jobban megértsék, mi is az az EU, és miként működik. Az európai és nemzetközi szintű mobilitás és együttműködés is fokozódik majd, és hatóköre is kibővül.

2. CÉLKITŰZÉSEK

A program általános célkitűzése a képzés és oktatás, valamint az ifjúság és a sport területére vonatkozó uniós szakpolitikai célkitűzések megvalósítása, hozzájárulva a fenntartható növekedéshez és a társadalmi kohézió fejlesztéséhez, valamint a közös értékek és az uniós összetartozás érzésének előmozdításához.

Az oktatás és képzés esetében ez konkrétan az **Európai oktatási térség** 2025-ig történő létrehozását jelenti. Ennek keretében a tanulásnak és a kutatásnak nem szabnának többé gátat a határok, így ezen a területen fontos uniós szakpolitikák valósíthatók majd meg, nevezetesen az **Új európai készségfejlesztési program**, amely létrehozásával az Unió a polgári szerepvállalásnak, valamint közös értékeinknek: a szabadságnak, a toleranciának és a megkülönböztetésmentességnek az oktatás által történő előmozdításáról szóló párizsi nyilatkozatnak tenne eleget.

A program az ifjúságpolitika terén folytatott európai együttműködés megújított keretével összhangban álló intézkedéseket fogja támogatni és végrehajtani. Foglalkozni fog többek között az ifjúsági ágazatot érintő **tanulási célú mobilitással** és **kapacitásépítéssel**, valamint a **fiatalok aktív részvételét elősegítő** tevékenységekkel, emellett pedig támogatni fogja a tagállamokat nemzeti ifjúságpolitikai rendszereik fejlesztésében.

Hozzá fog járulni a sport európai dimenziójának fejlesztéséhez, továbbá erősíteni fogja az európai identitást azáltal, hogy lehetővé teszi a fiatalok számára, hogy utazási tapasztalatokat szerezzenek az Interrail vasúti bérlettel.

3. VÉGREHAJTÁS ÉS EGYSZERŰSÍTÉS

A program eddigi sikeres végrehajtására építve az Erasmus+ jelenlegi alapvető felépítése – mint integrált program – változatlan marad, és továbbra is az élethosszig tartó tanulás elvére épül. Tevékenységei különböző területekre terjednek ki, köztük a felsőoktatás, a szakoktatás és -képzés, az iskolai oktatás, a felnőttoktatás, a fiatalok és a sport területére.

Az Erasmus+ költségvetésének végrehajtásáért az Erasmus+ programban részt vevő országokban létrehozott nemzeti irodák, valamint – kisebb mértékben – az Oktatási, Audiovizuális és Kulturális Végrehajtó Ügynökség és a Bizottság felelnek majd.

Az Erasmus+ minden érintett számára csökkenteni fogja az adminisztratív terheket azáltal, hogy egyszerűsödnek az eljárások és folyamatok, optimalizált, interoperábilisabb és felhasználóbarátabb elektronikus eszközök állnak majd rendelkezésre, csökkennek a jelentéstételi és tájékoztatási kötelezettségek, a nemzeti irodák pedig egységesebben fogják végrehajtani a programokat. A végrehajtási szabályok egyszerűsítése és egységesítése megkönnyíti majd az Erasmus+ programhoz való hozzáférést. Az Erasmus+ nemzetközi vonatkozású programjaira vonatkozó végrehajtási mechanizmus és szabályok is jelentősen egyszerűbbekké és egységesebbekké válnak.

4. KIEGÉSZÍTŐ JELLEG ÉS SZINERGIÁK MÁS SZAKPOLITIKÁKKAL / AZ UNIÓS ÉS A NEMZETI, ILLETVE REGIONÁLIS ERŐFORRÁSOK ÖSSZEHANGOLÁSA

A program nemzeti és regionális fellépések kiegészítésére szolgál, és strukturált mobilitási, együttműködési és szakpolitikai támogatást tesz lehetővé transznacionális szinten.

Erősödni fog az Erasmus+ és más uniós eszközök, így például az **Európai Szociális Alap+** és a **Horizont Európa** közötti fontos kiegészítő jelleg. Ezenkívül az **Európai Szolidaritási Testület** révén könnyebben tudnak majd részt venni a fiatalok szolidaritási tevékenységekben. A program teljes szinergiában működik majd az Erasmus+ programmal, mivel mindkét programot az Oktatási, Audiovizuális és Kulturális Végrehajtó Ügynökség, valamint a nemzeti irodák hajtják végre.

5. JAVASOLT KÖLTSÉGVETÉSI JUTTATÁS A 2021–2027-ES IDŐSZAKRA

<i>Folyó árakon</i>	millió EUR
Teljes keretösszeg a 2021–2027-es időszakra	30 000

AZ EMBEREKBE, A TÁRSADALMI KOHÉZIÓBA ÉS AZ EURÓPAI ÉRTÉKEKBE VALÓ BEFEKTETÉS

Európai Szolidaritási Testület

Az Európai Szolidaritási Testület célja, hogy megkönnyítse a **fiatalok részvételét** a különböző európai és Európán kívüli **szolidaritási tevékenységekben**, valamint hogy a lehetőségek kihasználása révén javítsa készségeiket, kompetenciáikat és foglalkoztathatóságukat, ezzel hozzájárulva a konkrét társadalmi kihívások enyhítéséhez.

1. UNIÓS HOZZÁADOTT ÉRTÉK

A szolidaritás az Európai Unió politikájának egyik központi eleme és alapvető értékeinek egyike.

Az Európai Szolidaritási Testület 2016 decembere óta a meglévő programok keretében működő valamennyi kapcsolódó tevékenységet magában foglalja, és lehetővé teszi a fiatalok számára a szolidaritási tevékenységekben való részvételt. Az EU segítségnyújtási önkéntesei kezdeményezés 2014 óta nyújt egyedülálló lehetőséget az uniós polgároknak arra, hogy humanitárius tevékenységekben vegyenek részt harmadik országokban.

A szolidaritási tevékenységek ösztönzésével járó előnyök uniós szinten igen jelentősek, amit az Erasmus+ program felidős értékelése is megerősített. Eddig ez a program kínálja a legtöbb önkéntes munkalehetőséget a Testület és az EU segítségnyújtási önkéntesei kezdeményezés keretében. Az ezen a területen rendelkezésre álló pénzügyi források szűkössége miatt az uniós finanszírozású projekteket – különösen a több országot is érintő tevékenységeket – nem lehetne megvalósítani nemzeti finanszírozás nélkül. A tevékenységekben részt venni szándékozók száma meghaladja a kínálatot: a fiataloknak csupán 8 %-a vett részt külföldi önkéntes munkában, míg az ilyen tevékenységekben részt nem vevő fiatalok 76 %-a állítja, hogy részvételük a hiányzó lehetőségeken múltott. Általánosságban véve 10 európai fiatalból négyen szeretnének valamely másik uniós országban dolgozni, tanulni vagy képzésben részt venni.

Eddig több mint 53 000 fiatal nyilvánította ki a szolidaritási tevékenységekben való részvételi szándékát az Európai Szolidaritási Testület internetes portálján történő regisztrálásával. Ha megszűnne az Európai Szolidaritási Testület és az Európai Önkéntes Humanitárius Segítségnyújtási Hadtest, a szolidaritási tevékenységekben rejlő egyik fontos lehetőséget veszítenénk el, ami káros hatással lenne jólétünkre, a kiszolgáltatott helyzetben lévő

közösségekre, valamint a fiatalok és a társadalom egészének fejlődésére. Az Európai Szolidaritási Testület lehetővé teszi a meglévő források és ismeretek egyesítését a fenntartható finanszírozás kritikus tömegének elérése érdekében, az Unió egészét érintő kihívások szolidaritási tevékenységek révén történő kezelése céljából. A belföldi kiközvetítés támogathatóságának előfeltétele a megfelelő uniós dimenzió, például valamely uniós szakpolitika előmozdítása (migráció, környezetvédelem).

Az Európai Szolidaritási Testület kiegészíti a meglévő köz- és magánintézkedéseket, valamint a nemzeti szinten működő rendszereket. E kiegészítő hatás mindenképp biztosított, mivel a program célja, hogy megoldást találjon a kielégítetlen társadalmi igényekre.

2. CÉLKITŰZÉSEK

Az Európai Szolidaritási Testület célja, hogy könnyen elérhető és magas színvonalú tevékenységek keretében ösztönözze a fiatalok és szervezetek elkötelezett részvételét. Ez mind Európában, mind az Unión kívüli országokban segíti a kohézió és a szolidaritás erősítését, támogatja a közösségeket, és válaszokat kínál a társadalmi kihívásokra. A leendő Európai Szolidaritási Testület a jelenlegi Európai Szolidaritási Testületre és az Európai Önkéntes Humanitárius Segítségnyújtási Hadtestre épül, és célkitűzései a következők:

- ▶ A fontos, kielégítetlen **társadalmi igények** kezelése számos olyan területen, mint például a fejlesztés és a humanitárius segítségnyújtás, az oktatás, az egészségügy, a társadalmi integráció, az élelmiszerrel való ellátásban történő segítségnyújtás, a menedékhelyek építése, a migránsok és menekültek fogadása, támogatása és integrációja, a környezetvédelem, továbbá a természeti katasztrófák megelőzése, hozzájárulva ezáltal az EU ezen szakpolitikai területekre vonatkozó célkitűzéseinek megvalósításához;
- ▶ A **fiatalok helyzetének erősítése** az európai szolidaritási tevékenységekben való részvételük támogatása révén. Ez lehetővé teszi a fiatalok számára humán és szociális készségeik fejlesztését, ami által független, aktív személyiségekké válhatnak. Ugyanakkor kialakul európai identitásuk, és interkulturális kompetenciáik is fejlődnek, amelyekre elengedhetetlenül szükség van az Európa egyes helyein tapasztalható tartós ifjúsági munkanélküliség, valamint néhány veszélyeztetett csoport tartós társadalmi kirekesztődésének növekvő veszélye idején;
- ▶ A **szolidaritási tevékenységekben való részvétel alapjainak megerősítése** és a szervezetek támogatására vonatkozó lehetőségek kiterjesztése szerte Európában. Ez is hozzájárul a befogadó, nyitott közösségek létrehozásához és a társadalom egészének ellenállóbbá tételéhez.

Az **EU segítségnyújtási önkéntesei kezdeményezés** integrálása egyedülálló lehetőséget teremt a fiatal európaiak számára arra, hogy kifejezzék szolidaritásukat a világ bármely részén szükség esetén szenvedőkkel, és részt vegyenek a harmadik országokban végrehajtott humanitárius/fejlesztési tevékenységekben. Mindemellet technikai segítségnyújtási és kapacitásépítési lehetőségeket kínál szervezetek számára a katasztrófakockázat-kezelést, a felkészültséget és a reagálást illetően.

Az Európai Szolidaritási Testület továbbá hozzá fog járulni a nemzedékek közötti szolidaritás erősítéséhez, kapcsolatokat teremtve a projekt fiatal résztvevői és más generációk között, lehetőséget biztosítva ezáltal a pozitív szinergiák kialakulására és az egymástól való tanulásra. A Testület tovább fogja fejleszteni résztvevői platformját és hálózatát, hogy ezáltal is minél több embert ösztönözzön a szolidaritási tevékenységekben való szerepvállalásra.

3. VÉGREHAJTÁS ÉS EGYSZERŰSÍTÉS

Az Európai Szolidaritási Testület támogatni fogja a résztvevők szolidaritási projektekből érdekelt akkreditált szervezetekhez való kiközvetítését. A program végrehajtása az Erasmus+ program keretében már bevált modell alapján fog történni, azaz a programirányítási feladatok egyértelműen megoszlanak majd a Bizottság, az Erasmus+ keretében létrehozott nemzeti irodák és az Oktatási, Audiovizuális és Kulturális Végrehajtó Ügynökség közötti.

Az új Európai Szolidaritási Testület földrajzi hatálya – a humanitárius területen – a világ valamennyi országára kiterjed. Valamennyi más, önkéntes tevékenységben az Erasmus+-ban jelenleg részt vevő összes ország részt vehet majd. A szakmai gyakorlatok és a munkalehetőségek azonban kizárólag az uniós tagállamokban lesznek elérhetőek.

Az Európai Szolidaritási Testület az alábbiakat fogja biztosítani:

- ▶ A **szolidaritás holisztikus megközelítése** egyetlen uniós eszköz keretében, magában foglalva az Unióban és az Unió határain kívül végrehajtott tevékenységeket, köztük a humanitárius területűeket is;
- ▶ Integrált ügyintézési pont (**egyablakos ellenőrzés**) a szolidaritási tevékenységekben részt venni szándékozó fiatalok számára, a rendszerhez való egyértelmű és egyszerű hozzáférés biztosításával;
- ▶ Az önkéntesek, gyakornokok és alkalmazottak számának növelése **egyetlen eszköz** révén;
- ▶ A meglévő programok **szabályainak egyszerűsítése** és egyetlen végrehajtási eljárás bevezetése;
- ▶ Költségcsökkentés **méret- és választékgazdaságosság** révén (biztosítás, oktatás, kommunikáció, online platform stb.).

4. KIEGÉSZÍTŐ JELLEG ÉS SZINERGIÁK MÁS SZAKPOLITIKÁKKAL / AZ UNIÓS ÉS A NEMZETI, ILLETVE REGIONÁLIS ERŐFORRÁSOK ÖSSZEHANGOLÁSA

Az Európai Szolidaritási Testület egyetlen platformon keresztül teszi elérhetővé az EU-ban és az EU-n kívül végrehajtott szolidaritási tevékenységeket. Az Európai Szolidaritási Testület szoros kötelezettségeket és szinergiákat fog kiépíteni az olyan nemzeti keretekkel és programokkal, mint például a polgári programok. Az erős kiegészítő jellegről és szinergiákról a jövőbeni **Erasmus+** program keretében megvalósuló ifjúsági tevékenységek és az **Európai Szociális Alap**-nak az ifjúsági foglalkoztatás ösztönzését célzó tevékenységei gondoskodnak majd. A **LIFE** programmal és az EU környezetvédelmi és éghajlat-politikai programjával létrejött szinergiák – különösen a stratégiai integrált projektek kiegészítő intézkedéseiként – szintén hasznosításra kerülnek.

5. JAVASOLT KÖLTSÉGVETÉSI JUTTATÁS A 2021–2027-ES IDŐSZAKRA

Folyó árakon	millió EUR
Teljes keretösszeg a 2021–2027-es időszakra	1 260

AZ EMBEREKBE, A TÁRSADALMI KOHÉZIÓBA ÉS AZ EURÓPAI ÉRTÉKEKBE VALÓ BEFEKTETÉS

Jogérvényesülés, jogok és értékek

A Jogérvényesülés, Jogok és Értékek Alap egy új uniós eszköz, amely két finanszírozási programból áll: a **Jogok és értékek program**, amely az **egyenlőséget és a jogokat** támogatja, továbbá a Jogérvényesülés program, amely az **európai igazságszolgáltatási térség** fejlesztését mozdítja elő.

1. UNIÓS HOZZÁADOTT ÉRTÉK

Az uniós értékek, jogok és a jogérvényesülés előmozdítása, megerősítése és védelme hozzájárul ahhoz, hogy az EU hiteles és kézzelfogható legyen az emberek mindennapi életében. Az egyenlőség és a jogok előmozdítása és védelme Unió-szerte, a polgárok politikai és polgári életben való részvételének ösztönzése, valamint az egyenlőséget és a megkülönböztetésmentességet előmozdító, továbbá az erőszak ellen küzdő politikák támogatása révén az Alap hozzájárul az európai demokrácia, az egyenlő társadalmak és a polgári intézmények megerősítéséhez.

Az uniós értékek előmozdítása magában foglalja azok védelmét is, valamint a jogállamiságot és a bíróságok függetlenségét tiszteletben tartó környezet biztosítását, ahol a tagállamok között erősödik a kölcsönös elismerés és a kölcsönös bizalom. Ez áll az európai igazságszolgáltatási térség középpontjában. Az EU által finanszírozott kezdeményezések révén kezelhetőek leghatékonyabban a polgári és büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködést akadályozó, eddig fennmaradt szűk keresztmetszetek, valamint az uniós jog hiányos végrehajtása.

A Jogérvényesülés, Jogok és Értékek Alap keretén belüli két program ezen túlmenően bővíteni és támogatni fogja a nem kormányzati szervezetek és társadalmi szervezetek kulcsszerepét a közös uniós jogok népszerűsítése, védelme és a rájuk vonatkozó ismeretek bővítése, valamint az uniós jog által biztosított jogok tényleges érvényre juttatásához való hozzájárulás terén.

2. CÉLKITŰZÉSEK

A Jogérvényesülés, Jogok és Értékek Alap átfogó célkitűzése a nyitott, demokratikus és inkluzív társadalmak fenntartása. Célja a polgárok megerősítése a jogok és az értékek védelme és előmozdítása révén, amelyhez az európai igazságszolgáltatási térség továbbfejlesztésén keresztül vezet az út.

Ez a következő célkitűzések révén valósul meg:

- ▶ A polgárok megerősítése a **jogok, értékek és az egyenlőség** előmozdítása és védelme révén, valamint a szerepvállalás és részvétel lehetőségeinek megteremtésén keresztül;
- ▶ Hozzájárulás az **európai igazságszolgáltatási térség** továbbfejlesztéséhez, amely a jogállamiságra, a kölcsönös elismerésre és bizalomra épül, különösen az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférés megkönnyítésével, valamint a polgári és büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés és a nemzeti igazságszolgáltatási rendszerek hatékonyságának előmozdításával.

3. VÉGREHAJTÁS ÉS EGYSZERŰSÍTÉS

Az új eszköz ötvözi a kapcsolódó célkitűzésekkel és kedvezményezettekkel rendelkező kisebb programokat, hogy ezáltal javuljon az uniós fellépés hatékonysága és eredményessége. Felépítése szinergiákat alakít ki a jelenlegi programok között, miközben teret hagy a szakpolitikai sajátosságoknak. A programok korábbi generációjának tanulságai alapján a költséghatékonyság növelése és az adminisztratív terhek csökkentése érdekében a végrehajtás és egyszerűsítésre kerül, például a mögöttes pénzügyi tranzakciók számának csökkentésével.

4. KIEGÉSZÍTŐ JELLEG ÉS SZINERGIÁK MÁS SZAKPOLITIKÁKKAL / AZ UNIÓS ÉS A NEMZETI, ILLETVE REGIONÁLIS ERŐFORRÁSOK ÖSSZEHANGOLÁSA

A Jogérvényesülés, Jogok és Értékek Alap szakpolitikai szinergiákat biztosít az **Egységes piac programmal**, mivel támogatást nyújt a fogyasztók helyzetének, valamint a fogyasztóvédelmi hatóságok munkájának megerősítéséhez. A társasági joggal, a szerződési joggal és a pénzmosás elleni küzdelemmel kapcsolatos tevékenységek finanszírozása révén a jövőbeli egységes piac program közvetlenül hozzá fog járulni az uniós jogérvényesülési politika végrehajtásához. Az emberekre – többek között a leginkább hátrányos helyzetben lévőkre és megkülönböztetetteknek –, erős és közvetlen hatást gyakorló, valamint a nemek közötti egyenlőség és az esélyegyenlőség előmozdítása, az uniós értékek és az alapvető jogok tiszteletben tartása szempontjából jelentős **Európai Szociális Alap**-on belül szinergiákat alakítanak ki és erősítenek meg. A **Digitális Európa program** lehetővé teszi a tagállamok igazságszolgáltatási rendszereinek digitális átalakítását, a „LegalTech” uniós vállalatok általi fejlesztését, valamint a határokon átnyúló összekapcsolódást és interoperabilitást. Az értékek és jogok EU-n belüli előmozdítása azok globális szintű ösztönzésében is tükröződik, többek között a fenntartható fejlesztési célok megvalósításának összekapcsolása révén. E tekintetben a szinergiák multilaterális szinten is kialakíthatók **külső fellépéssel**.

5. JAVASOLT KÖLTSÉGVETÉSI JUTTATÁS A 2021–2027-ES IDŐSZAKRA

<i>Folyó áron</i>	<i>millió EUR</i>
Teljes keretösszeg a 2021–2027-es időszakra	947
ebből:	
Jogok és értékek	642
Jogérvényesülés	305

AZ EMBEREKBE, A TÁRSADALMI KOHÉZIÓBA ÉS AZ EURÓPAI ÉRTÉKEKBE VALÓ BEFEKTETÉS

Kreatív Európa

A „Kreatív Európa” az **európai kultúra**, többek között a **MEDIA program intézkedéseit** támogató uniós program.

1. UNIÓS HOZZÁADOTT ÉRTÉK

Az európai kulturális sokféleség és kulturális örökség, valamint a kreativitás előmozdítása, erősítése és védelme elősegíti, hogy az EU hiteles és kézzelfogható módon jelenjen meg az emberek mindennapi életében. Ezért a kultúra létfontosságú szerepet tölt be a legfontosabb társadalmi és gazdasági kihívások kezelése terén. A kultúra emellett határozott szerepet játszik az innováció, a gazdasági növekedés és a munkahelyteremtés ösztönzésében is.

A kulturális sokféleség támogatása lehetővé teszi a művészeti és alkotói szabadságot, valamint hozzájárul a közös európai identitástudat megerősítéséhez. A kulturális értékek támogatásához versenyképes, élénk kulturális és kreatív ágazatokra van szükség – különös tekintettel az audiovizuális ágazatra – hogy az egyre integráltabb digitális egységes piac keretében Európa-szerte elérhessen a polgárokig.

Az uniós szintű kulturális beruházások alapvető szerepet töltenek be a sokszínű és inkluzív társadalmak létrejöttében, és átfedések révén más uniós szakpolitikákat is támogat. A nemzeti és regionális finanszírozást erőteljes határokon átnyúló dimenzióval kiegészítő területekre helyezett hangsúly, a piaci hiányosságok kezelése, valamint a méretgazdaságossághoz és a kritikus tömeghez való hozzájárulás jelentősen megnövekedett hozzáadott értéket biztosít.

A kulturális és kreatív ágazat szakembereinek mobilitása, a kibontakozó tehetségek, valamint a művészek és alkotásaik nemzetközi szintű támogatása fokozza az Európai Unió határokon átnyúló kulturális teljesítményét és globális szinten is gazdagítja kapcsolatait. A közönség bevonását és a kultúrában való részvételét, valamint a művészi kifejezés támogatását célzó intézkedések növelik a kreativitás és az innováció nemzeti határokon átvívelő lehetőségeit Európában. Különösen igaz ez a kulturális sokszínűséget képviselő versenyképes európai filmes tartalmak létrehozásának, terjesztésének és népszerűsítésének fellendítésére, amelyhez alapvetően szükséges az európai audiovizuális ágazat fejlesztése és megszilárdítása.

Az audiovizuális ágazat tekintetében a MEDIA program keretében tett intézkedések azáltal erősítik az európai kreatív és audiovizuális ágazat versenyképességét, hogy támogatják az Európán kívüli nagyszabású produkciókkal versenyképes európai alkotások létrehozását, az innovatív mesemondás új technológiáit (mint például a virtuális valóság), marketing-, promóciós- és forgalmazási stratégiákat, valamint az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv végrehajtásának követését is.

2. CÉLKITŰZÉSEK

A Kreatív Európa keretprogram átfogó célja a nyitott, befogadó és kreatív társadalmak fenntartása és a kulturális és kreatív ágazatok versenyképességének erősítése, valamint a növekedés és a munkahelyteremtés fellendítése. A program céljai a következők:

- Az európai kulturális sokszínűség, valamint az európai kulturális örökség fejlesztése és támogatása;

- ▶ A minőségi és a sokféleség jegyében született európai alkotások létrehozásának és terjesztésének elősegítése, széles publikum számára határokon átnyúló hozzáférést biztosítva;
- ▶ A kultúra-alapú kreativitás támogatása az oktatás és az innováció terén;
- ▶ A kulturális és kreatív ágazatok határokon átnyúló dimenziójának erősítése;
- ▶ Az európai kreatív és audiovizuális ágazat versenyképességének és innovációs képességének fejlesztése.

3. VÉGREHAJTÁS ÉS EGYSZERŰSÍTÉS

A programot alapvetően továbbra is az Oktatási, Audiovizuális és Kulturális Végrehajtó Ügynökség hajtja végre. A programok korábbi generációjából levont tanulságok alapján a program végrehajtását a költséghatékonyság növelése és az adminisztratív teher csökkentése érdekében fogják egyszerűsíteni, például a mögöttes pénzügyi tranzakciók számának csökkentése révén. A „Kreatív Európa” tájékoztató irodák biztosítják majd az eredmények és az eredményekre vonatkozó visszajelzések egyszerűbb és célirányosabb közlését és terjesztését.

4. KIEGÉSZÍTŐ JELLEG ÉS SZINERGIÁK MÁS SZAKPOLITIKÁKKAL / AZ UNIÓS ÉS A NEMZETI, ILLETVE REGIONÁLIS ERŐFORRÁSOK ÖSSZEHANGOLÁSA

A **Kreatív Európa** program és az **Egységes piac program** között jelentős szinergiák vannak, mivel a kultúra és a média támogatása közvetlenül hozzájárul a Digitális egységes piaci stratégia végrehajtásához. Az **Erasmus+** programmal fennálló szinergiákat erősíteni fogja, hogy a jelenlegi és jövőbeni fellépések során szisztematikusabban érvényesülnek majd a kulturális oktatási és képzési intézmények szükségletei. A **Digitális Európa Program** elősegíti a kulturális örökség ágazatának digitális átalakulását (például Europeana) és ezáltal hozzájárul a #digital4culture stratégia végrehajtásához. A magánberuházások ösztönzése érdekében a kulturális- és kreatív ágazat kis- és középvállalkozásai hitel- és tőkefinanszírozáshoz juthatnak az „InvestEU Alap”-on keresztül. A **Horizont Európa** program alá tartozó, a befogadó, rugalmas és biztonságos társadalmakra vonatkozó klaszter kutatási és innovációs intézkedéseket fog támogatni a média-konvergencia és a kultúra területén.

5. JAVASOLT KÖLTSÉGVETÉSI JUTTATÁS A 2021–2027-ES IDŐSZAKRA

<i>Folyó árakon</i>	<i>millió EUR</i>
Teljes keretösszeg a 2021–2027-es időszakra	1 850
ebből:	
MEDIA	1 200
Kultúra	650

MEZŐGAZDASÁGI ÉS TENGERPOLITIKA

Európai Mezőgazdasági Garanciaalap és Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap

A közös agrárpolitika az Unió alapvető politikája, amelynek célja **a mezőgazdasági termelékenység** növelése, **a mezőgazdasági termelők megfelelő életszínvonalának** biztosítása, **a piacok stabilizálása**, valamint **a versenyképesség fokozása**. A korszerűsített közös agrárpolitikának elő kell segítenie a mezőgazdasági ágazat teljes mértékben fenntarthatóvá válását és **dinamikus vidéki térségek** kifejlődését, és ezzel egyidejűleg **stabilan rendelkezésre álló, biztonságos és kiváló minőségű élelmiszereket** kell biztosítani több mint 500 millió fogyasztó számára.

1. UNIÓS HOZZÁADOTT ÉRTÉK

Európának intelligens, reziliens, fenntartható és versenyképes mezőgazdasági ágazatra van szüksége annak érdekében, hogy biztosítani tudja polgárai számára a biztonságos, kiváló minőségű, megfizethető, tápláló és változatos élelmiszerek termelését, valamint lehetővé tegye erős társadalmi-gazdasági szerkezet kiépítését a vidéki térségekben. A korszerűsített közös agrárpolitikának ambiciózusabb környezetvédelmi és éghajlat-politikai törekvések felvállalásán, valamint a polgárok egészséggel, környezetvédelemmel és éghajlat-politikával kapcsolatos várakozásainak való megfelelésen keresztül növelnie kell uniós hozzáadott értékét. Az EU mezőgazdasága és vidéki térségei előtt álló legfontosabb kihívások globális és határokon átnyúló jellege uniós szintű közös politika alkalmazását teszi szükségessé. E kihívások kezelése a következő intézkedések révén történik:

- ▶ egységes piac és egyenlő versenyfeltételek biztosítása közös jövedelmi biztonsági háló alkalmazásával, kiküszöbölve a versenytorzulásokat;
- ▶ az uniós mezőgazdasági ágazat felruházása a globalizáció előnyeinek kiaknázásához szükséges ellenálló képességgel;
- ▶ a fenntarthatóságot érintő legfontosabb kihívásokkal – köztük az éghajlatváltozással, a biológiai sokféleség védelmével, valamint a talaj, a víz és a levegő megfelelő minőségének biztosításával – kapcsolatos célkitűzések teljesítése.

A korszerűsített politika lehetővé fogja tenni a mezőgazdasági termékek teljes mértékben integrált egységes piacának fenntartását az EU-ban, és ezzel egyidejűleg nagyobb hangsúlyt helyez az erőteljesebb környezetvédelmi és éghajlat-politikai törekvéseken alapuló fenntartható termelésre. Csökkenni fognak a mezőgazdasági ágazat fejlettsége terén mutatkozó egyenlőtlenségek, és javul majd a válsághelyzetekre való felkészültség.

2. CÉLKITŰZÉSEK

A 2020 utáni időszakra vonatkozó közös agrárpolitika olyan célkitűzések teljesítésére összpontosít, amelyek az EU-ban folytatott fenntartható gazdálkodás mindhárom dimenzióját lefedik; e dimenziók a következők:

- ▶ intelligens és reziliens mezőgazdasági ágazat megteremtése;
- ▶ a környezetvédelem és az éghajlat-politikai fellépések előmozdítása, valamint hozzájárulás az EU környezetvédelmi és éghajlat-politikai célkitűzéseinek teljesítéséhez;

- a vidéki térségek társadalmi-gazdasági szerkezetének megerősítése.

Emellett a jövőbeli agrárpolitikának továbbra is választ kell adnia a fenntartható élelmiszer-termeléssel, különösen az élelmiszer-biztonsággal, az élelmiszer-minőséggel, valamint a környezetvédelmi és az állatjóléti követelményekkel kapcsolatos társadalmi elvárásokra. A megreformált agrárpolitikában nagyobb hangsúlyt kap majd a szaktanácsadás, a tudástranszfer és az együttműködés.

3. VÉGREHAJTÁS ÉS EGYSZERŰSÍTÉS

A szakpolitika végrehajtása továbbra is elsősorban az EU és a tagállamok közötti megosztott irányítás keretében fog zajlani. Finanszírozása két alap – az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap – igénybevételével történik. **Új teljesítési modell** kerül bevezetésre, amely a műveleteket egyetlen programozási eszköz, a **közös agrárpolitikára vonatkozó stratégiai terv** keretében egyesíti. A tagállamok egy uniós szinten megállapított és az EU nemzetközi kötelezettségvállalásait maradéktalanul tiszteletben tartó közös célkitűzőkészletnek köszönhetően nagyobb mozgástérrel rendelkeznek majd szükségleteik azonosítása és intervenciós rendszereik meghatározása tekintetében, feltéve, hogy e szükségletek és rendszerek relevánsak a konkrét uniós célkitűzések teljesítése szempontjából. Az ilyen konkrét uniós célkitűzéseknek összhangban kell állniuk más – például a környezetre és az éghajlatra vonatkozó – uniós szakpolitikák célkitűzéseivel.

A Bizottság akkor hagyja jóvá a közös agrárpolitikára vonatkozó stratégiai terveket, ha azok összhangban vannak az uniós célkitűzésekkel és feladatokkal, és megfelelő módon hozzájárulnak azok teljesítéséhez. Ez az új modell elmozdulást jelent a jelenleg alkalmazott megfelelésalapú szakpolitikától az uniós szinten meghatározott közös célkitűzések teljesítésére irányuló, eredményorientált szakpolitika felé. Emellett elegendő mozgásteret biztosít a tagállamok számára nemzeti vagy regionális szintű konkrét szükségleteik kielégítésére. A szakpolitika hosszú távú teljesítményének értékelése hatásmutatók, míg a végrehajtás nyomon követése kimeneti mutatók és eredménymutatók alkalmazásával történik. Az új teljesítési modell **a szabályok messzemenő egyszerűsítését fogja eredményezni a mezőgazdasági termelők és a közigazgatások számára.**

- A közvetlen kifizetések továbbra is alapvető részét képezik majd a szakpolitikának, de összegük némileg csökkenni fog, odaítélésük pedig célirányosabbá válik. A közvetlen kifizetéseken – főként termeléstől független kifizetéseken – keresztül nyújtott alapvető jövedelemtámogatás a tagállamok által kidolgozott stratégiai tervben szereplő intervenciók részét fogja képezni.
- A tagállamoknak lehetőségük lesz a közvetlen kifizetésekre előirányzott források egy részét a vidékfejlesztés területére átcsoportosítani, illetve fordítva.
- Jelenleg a mezőgazdasági termelők 20 %-a kapja a közvetlen kifizetések 80 %-át, ami azt mutatja, hogy a kifizetések a termelők kis hányadának kezében koncentrálódnak.
- A kifizetések kiegyensúlyozottabb elosztása érdekében a mezőgazdasági üzemek szintjén megállapított, kötelezően alkalmazandó felső határ kerül bevezetésre (a munkaerőköltségeken kívüli kiadások tekintetében), a kifizetések mértéke pedig az üzemméret növekedésével fokozatosan csökken. A megtakarítások annak a tagállamnak a pénzügyi keretében maradnak, amelyben keletkeztek, és a támogatások vidékfejlesztési célokra, illetve közepes és kis méretű mezőgazdasági üzemek javára történő újraelosztására szolgálnak majd.

- ▶ A közvetlen kifizetések tagállamonként eltérő, hektáronkénti szintjei tovább közelítenek egymáshoz (külső konvergencia). Minden olyan tagállam esetében, amelyben a közvetlen kifizetések összege nem éri el az EU-27 átlagának 90 %-át, a közvetlen kifizetések jelenlegi szintje és az uniós átlag 90 %-a közötti különbség 50 %-os csökkentésére kerül sor. A különbségek így módon történő csökkentésének finanszírozásában valamennyi tagállam részt vesz.
- ▶ A „zöldítés” jelenleg alkalmazott gyakorlatának helyébe egy olyan célirányosabb, ambiciózusabb, ám egyszersmind rugalmas megközelítés lép, amely a közös agrárpolitika nagyobb szabású környezetvédelmi és éghajlat-politikai törekvéseinek megvalósítása céljából közös keretbe foglalja a hatályos kölcsönös megfeleltetési, környezetbarátabbá válást ösztönző közvetlen támogatási és önkéntes agrár-környezetvédelmi és éghajlat-politikai intézkedéseket.
- ▶ A stratégiai tervekben gondoskodni kell a kockázatkezelési eszközök – többek között jövedelemstabilizáló eszközök – alkalmazásának támogatásáról. Új válságtartalék jön létre az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap keretében. A válságtartalékhoz való hozzáférésnek feltétele lesz a megfelelő kockázatkezelési eszközökre (például biztosítás jellegű instrumentumokra) vonatkozó, nemzeti szintű stratégia kidolgozása.

4. KIEGÉSZÍTŐ JELLEG ÉS SZINERGIÁK MÁS SZAKPOLITIKÁKKAL / AZ UNIÓS ÉS A NEMZETI, ILLETVE REGIONÁLIS ERŐFORRÁSOK ÖSSZEHANGOLÁSA

A közös agrárpolitika korszerűsítése elő fogja segíteni további szinergiák kialakítását, és nagyobb összhangot teremt a KAP és más uniós szakpolitikák között, különös tekintettel a környezettel, az éghajlat-politikával, a regionális fejlesztéssel, valamint a kutatással és a fejlesztéssel kapcsolatos szakpolitikákra. A szakpolitikák közötti nagyobb összhang a közigazgatások és a mezőgazdasági termelők számára egyaránt egyszerűbb ügyintézészt eredményez majd. A nagyobb környezetvédelmi ambíciók nem valósíthatók meg az ismeretek gyarapításához, az innovációhoz és a technológia fejlesztéséhez nyújtott számottevő támogatás nélkül. A jövőben is folytatódik a **Horizont Európa** programmal létesített sikeres szinergiák fenntartása és továbbfejlesztése az „Élelmiszerek és természeti erőforrások” klaszter keretében, amelynek célja a mezőgazdaság és az élelmiszerrendszerek teljes mértékben biztonságossá, fenntarthatóvá, rezilienssé, körkörösé, változatossá és innovatívva tétele. Az uniós mezőgazdaság modernizálásához és a fenntartható jövő irányába történő elmozduláshoz elengedhetetlen nagyobb hangsúlyt helyezni a tudományos ismeretek gyarapítására és felhasználására az ágazatban. Ezért a Horizont Európa program keretében 10 milliárd EUR áll majd rendelkezésre az élelmiszerek, a mezőgazdaság, a vidékfejlesztés és a biogazdaság terén megvalósuló kutatás és innováció támogatására. Szinergiák létesítésére kerül sor a **LIFE** program – az uniós környezetvédelmi és éghajlat-politikai program – viszonylatában is a környezetvédelmi beruházások támogatására előirányzott források felhasználásának optimalizálása céljából. Hasonlóképpen, az **úrprogrammal** kialakított szoros szinergiák lehetővé teszik operatív értékelések végzését a mezőgazdasági környezet állapota és a szakpolitikák hatása tekintetében.

Az uniós célkitűzések és alapvető szabályok egyszerűsített kerete lehetőség szerint azonos lesz az egyéb **európai strukturális és beruházási alapok** keretével.

5. JAVASOLT KÖLTSÉGVETÉSI JUTTATÁS A 2021–2027-ES IDŐSZAKRA

<i>Folyó árakon</i>	<i>millió EUR</i>
Teljes keretösszeg a 2021–2027-es időszakra	365 005
ebből:	
Európai Mezőgazdasági Garanciaalap	286 195
Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap	78 811

MEZŐGAZDASÁGI ÉS TENGERPOLITIKA

Európai Tengerügyi és Halászati Alap

Az Európai Tengerügyi és Halászati Alap a **fenntartható uniós halászati** ágazat és a halásztól függő **part menti közösségek** támogatására irányuló uniós program.

1. UNIÓS HOZZÁADOTT ÉRTÉK

A tengeri ökoszisztéma globális jellege megköveteli, hogy az EU nemzetközi szinten lépjen fel az óceánok és erőforrásaik védelme, megőrzése és fenntartható hasznosítása érdekében. Az uniós fellépés sokkal hatékonyabb és eredményesebb, mint amire az egyes tagállamok nemzeti szinten képesek lennének. Összehangolt uniós fellépés nélkül hamarosan kimerülnek a tengerek biológiai erőforrásai, aminek azonnali következményei lesznek a halászati termékek elérhetősége és a tengeri ökoszisztéma pusztulása tekintetében. Az Alap támogatja a tengeri biológiai sokféleség és az ökoszisztémák védelmét, elősegíti a beruházások, a munkahelyteremtés és a növekedés fellendítését, előmozdítja a kutatás és fejlesztés révén megvalósuló innovációt, valamint hozzájárul az energia- és éghajlat-politikai célkitűzések megvalósításához.

Az uniós flotta túlzott kapacitása és a túlhalászás továbbra is problémát jelent számos ágazati szegmensben és minden tengermedencében. A halászati ágazatban még mindig tapasztalhatók strukturális problémák, különösen a transznacionális tengermedencékben és a több tagállam területén húzódó tengerpartokon. E problémákat a tagállamok egyénileg fellépve nem tudják sikeresen megoldani. Az integrált tengerpolitika az ágazatokon átívelő szoros koordináció és együttműködés révén koherens megközelítést biztosít a tengerrel összefüggő kérdések megválaszolásához.

A kék gazdaság uniós szintű előmozdítása a halászatban és az akvakultúrában, a turizmusban, az óceánenergia vagy a kék biotechnológia területén, valamint a part menti közösségekben valódi uniós hozzáadott értéket biztosít azáltal, hogy az uniós kormányokat, az ipart és az érdekelt feleket olyan közös megközelítések kidolgozására bátorítja, amelyek a tengeri környezet megóvása mellett ösztönzik a növekedést.

2. CÉLKITŰZÉSEK

Az Európai Tengerügyi és Halászati Alap három célkitűzésre helyezi a hangsúlyt:

- ▶ **az egészséges tengerek és óceánok megóvása, valamint a fenntartható halászat és akvakultúra biztosítása** a halászat tengeri környezetre gyakorolt hatásának csökkentése révén, mindeközben növelve a halászati ágazat versenyképességét és vonzerejét;
- ▶ **a kék gazdaság előmozdítása** különösen olyan fenntartható és virágzó part menti közösségek ösztönzése révén, amelyek nyitottak a beruházásra, a készségek és az ismeretek gyarapítására, valamint a piacfejlesztésre;
- ▶ **a nemzetközi óceánpolitikai irányítás megerősítése, valamint a tengeri területek biztonságának és védelmének megszilárdítása** a nemzetközi halászati megállapodások hatálya alá nem tartozó területeken.

3. VÉGREHAJTÁS ÉS EGYSZERŰSÍTÉS

A program végrehajtására részben megosztott, részben közvetlen irányítás keretében kerül sor. A finanszírozás fő eszközeit a támogatások és a pénzügyi eszközök fogják jelenteni. A megosztott irányítás keretében a kedvezményezetteket közvetlenül támogató tagállamoknak lesz meghatározó szerepük. A közvetlen irányítás olyan innovatív politikák fejlesztését fogja előmozdítani, amelyek azonnali hatást gyakorolnak a tengerpolitikai tevékenységekre, valamint a nemzetközi óceánpolitikai irányítás és a tengeri védelem területére.

Az Alap és valamennyi **európai strukturális és beruházási alap** jogalapja közös lesz. A tervek szerint azonban készülni fog egy ágazatspecifikus rendelet, valamint korlátozott számú végrehajtási jogi aktus és felhatalmazáson alapuló jogi aktus.

Az igazgatási terhek csökkentése érdekében egyre fokozottabb mértékben kerül sor **egyszerűsített költségopciók** (átalányösszegek, egyösszegű átalányok és egységköltségek) alkalmazására. A tagállamoknak ezenkívül nagy mozgásterük lesz arra, hogy az intézkedéseket az uniós szinten előre meghatározott célkitűzésekhez igazítsák. Ezenkívül a közvetlen irányítás keretében ösztönzést kap az elektronikus közbeszerzési és elektronikus támogatáskezelő modulok szélesebb körű bevezetése, valamint annak a lehetősége, hogy az alapok közvetlen irányítása fokozott mértékben kiszervezésre kerüljön végrehajtó ügynökségekhez.

A **rugalmasság** növelése érdekében több lehetőség lesz a finanszírozás kombinálására az európai strukturális és beruházási alapok egyes alapjai között, illetve a megosztott és a közvetlen irányítás között. Emellett a halászati ágazatban a vállalkozások jövedelmezőségének fejlesztésére és javítására irányuló valamennyi támogatás esetében hozzáférhetőbbek lesznek a pénzügyi eszközök (kölcsönök, garanciák) és a visszafizetendő támogatások, például a programszintű visszafizetendő támogatások. Végezetül, a tagállamok rugalmasabban reagálhatnak az előre nem látható körülményekre, valamint könnyebben tudnak majd igazodni a változó kiadási prioritásokhoz.

Az Alap egy **fokozottan eredményalapú támogatási modell** felé fog elmozdulni, amely a tagállamok által választható részletes intézkedések előre meghatározott jegyzékén fog alapulni. Az integrált adatkereteken alapuló jobb információs rendszerek fokozni fogják a szakpolitika hatását.

4. KIEGÉSZÍTŐ JELLEG ÉS SZINERGIÁK MÁS SZAKPOLITIKÁKKAL / AZ UNIÓS ÉS A NEMZETI, ILLETVE REGIONÁLIS ERŐFORRÁSOK ÖSSZEHANGOLÁSA

A tengergazdaság és a kék gazdaság közötti szinergiák kiaknázására különösen a következő alapok igénybevételével kerül sor: az **Európai Regionális Fejlesztési Alap** (a kék növekedési ágazatokba történő beruházások és a tengermedencéket érintő stratégia vonatkozásában), az **Európai Szociális Alap+** (a halászok átképzése és új készségekkel való felvértezése) és az **Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap** (az akvakultúra támogatása tekintetében). A tengerkutatás és innováció területén együttműködés fog megvalósulni és szinergiák fognak kialakulni a **Horizont Európa** programmal például oly módon, hogy a kis- és középvállalkozások támogatást kapnak a kék növekedést célzó innovatív megoldások bevezetéséhez és piaci elterjesztéséhez, valamint a kék gazdaságra irányuló kutatáshoz és innovációhoz kapcsolódó tematikus beruházási platform támogatása révén. A LIFE programmal, az EU környezetvédelmi és éghajlat-politikai programjával létrejött szinergiák szintén hasznosításra kerülnek a tengeri környezet állapotának javítására irányuló

intézkedések támogatása érdekében, különösen a stratégiai integrált projektek kiegészítő intézkedéseiként. Az **InvestEU alapnak** fontos szerepe lesz a piaci intézkedésekhez kapcsolódó finanszírozási eszköz vonatkozásában és különösen a kék gazdaságra irányuló kutatáshoz és innovációhoz kapcsolódó tematikus beruházási platform támogatásában.

5. JAVASOLT KÖLTSÉGVETÉSI JUTTATÁS A 2021–2027-ES IDŐSZAKRA

<i>Folyó áron</i>	<i>millió EUR</i>
Teljes keretösszeg a 2021–2027-es időszakra	6 140

MEZŐGAZDASÁGI ÉS TENGERPOLITIKA

Nemzetközi halászati megállapodások

A nemzetközi halászati megállapodások lehetővé teszik az uniós halászflokkák számára a **harmadik országok vizeihez való hozzáférést**, valamint előírják a **regionális halászati gazdálkodási szervezetekben való uniós tagságból** eredő kötelező éves hozzájárulások finanszírozását.

1. UNIÓS HOZZÁADOTT ÉRTÉK

A tengerhasznosítás és halászat területén az EU világszinten a legmeghatározóbb szereplők egyike. Előmozdítja a nemzetközi halállományokkal folytatott fenntartható gazdálkodást, valamint védi az EU gazdasági és társadalmi érdekeit. Az Unión belül a fenntartható halászat előmozdítása az Unió kizárólagos hatáskörébe tartozik, mivel a halászat határokon átnyúló jellege uniós szintű fellépést igényel. Ez még fontosabb a nemzetközi fellépés szempontjából, legyen szó akár a halászati megállapodások megtárgyalásáról, akár a regionális halászati szervezetekben való részvételről.

Az EU azt is vállalta, hogy vezető szerepet fog játszani az ENSZ által meghirdetett, „Az óceánok, tengerek és tengeri erőforrások megőrzése és fenntartható hasznosítása” elnevezésű fenntartható fejlesztési cél elérésében, éppen ezért érdeke fűződik ahhoz, hogy az általa megkötött nemzetközi halászati megállapodások révén formálja a nemzetközi óceánpolitikai irányítást, többek között az erőforrások megőrzése és a jogellenes halászat elleni küzdelem tekintetében.

Az európai halászhajók által kifogott halak több mint egynegyedét uniós vizeken kívül halásszák. A halászati megállapodások által tehát az EU biztosítja saját élelmiszer-ellátását, fejleszti halászati ágazatát és a halászatától függő part menti közösségeket, valamint kiaknázza a fenntartható kék gazdaságban rejlő előnyöket. Ezenkívül a harmadik országok támogatásából közvetett előnyök is származnak, ilyenek például a migrációs kihívások kezelése és a helyi társadalmi-gazdasági fejlődés előmozdítása. A fenntartható halászati partnerségi megállapodások keretében az EU pénzügyi és technikai támogatást nyújt ahhoz, hogy létrejöjjön az uniós hajók által harmadik országok vizein folytatott halászati tevékenységekre irányadó jogi, környezetvédelmi, gazdasági és társadalmi szabályozási keret. Az EU Norvégiával, Izlanddal és a Feröer szigetekkel közösen kezeli a közös gazdálkodás tárgyát képező állományokat. Az ilyen megállapodásoknak fontos szerepük van abban, hogy szorosabb kapcsolatok alakuljanak ki harmadik országokkal, illetve abban, hogy az Európai Unió világviszonylatban vezető szerepet játsszon.

Az EU az ENSZ Tengerjogi Egyezményének és a halállományokról szóló ENSZ-megállapodásnak a szerződő fele. Együtt kell működnie más, halászatot folytató nemzetekkel, valamint tagsággal kell rendelkeznie a nyílt tengeri halászatot szabályozó regionális halászati gazdálkodási szervezetekben. Az uniós halászati érdekek egyedüli képviselőjeként az EU vezető szerepet tölt be ezekben a szervezetekben, és ezért kellő befolyása és autoritása van ahhoz, hogy érdekeit az egyénileg fellépő uniós tagállamoknál hatékonyabban és erélyesebben védelmezze.

2. CÉLKITŰZÉSEK

Az EU és partnerei közös érdekét szolgáló, nemzetközi halászati megállapodásokra irányuló program céljai a következők:

- ▶ **hozzáférés biztosítása az uniós flotta számára a harmadik országok joghatósága alá tartozó vizekhez;**
- ▶ finanszírozás biztosítása a **parti államok kapacitásépítésének** javításához a halászati erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodás, valamint a parti államok vizein folytatott **halászati tevékenységek nyomon követésének, ellenőrzésének és felügyeletének** megerősítése és különösen a **jogellenes, szabályozatlan és be nem jelentett halászat** elleni küzdelem érdekében;
- ▶ a szükséges **tudományos és kutatóintézetek** fejlesztése és támogatása;
- ▶ az átláthatóság fokozása és az **egyenlő feltételek előmozdítása az érintett vizeken tevékenykedő flották között;**
- ▶ az **óceánpolitikai irányítás** megerősítése és előmozdítása a regionális halászati szervezetekben.

Amellett, hogy a nemzetközi vizeken folytatott halászat esetében jogi követelmény, a **regionális szervezetekben való tagság** lehetővé teszi az EU számára, hogy az uniós vizeken kívül a lehető legnagyobb mértékben előmozdítsa a **közös halászati politika** elveinek érvényesülését azért, hogy az uniós szereplők egyenlő feltételekkel folytathassák tevékenységüket. E szervezetek tagjaként az EU kötelező hozzájárulások formájában köteles részt venni a regionális szervezetek műveleteinek finanszírozásában.

3. VÉGREHAJTÁS ÉS EGYSZERŰSÍTÉS

A programot pénzügyi hozzájárulás formájában közvetlenül az Európai Bizottság hajtja végre.

4. KIEGÉSZÍTŐ JELLEG ÉS SZINERGIÁK MÁS SZAKPOLITIKÁKKAL / AZ UNIÓS ÉS A NEMZETI, ILLETVE REGIONÁLIS ERŐFORRÁSOK ÖSSZEHANGOLÁSA

A közös halászati politikával kialakult szinergiák létfontosságúak a halászati megállapodások sikeres végrehajtásához.

5. JAVASOLT KÖLTSÉGVETÉSI JUTTATÁS A 2021–2027-ES IDŐSZAKRA

<i>Folyó áron</i>	<i>millió EUR</i>
Teljes keretösszeg a 2021–2027-es időszakra	990

KÖRNYEZET ÉS ÉGHAJLAT-POLITIKA

LIFE – Környezetvédelmi és éghajlat-politikai program

A LIFE az Unió környezetvédelmi és éghajlat-politikai programja. **A környezettel és az éghajlattal kapcsolatos kihívások innovatív megoldásainak** kialakítására és alkalmazására törekszik, ezáltal mozdítva elő a szakpolitika változását, végrehajtását és érvényesítését.

1. UNIÓS HOZZÁADOTT ÉRTÉK

A környezetvédelmi kérdések, köztük az éghajlatváltozás, jellegükénél fogva átívelnek a politikai, jogi és ember alkotta határokon, és az egyes tagállamok fellépései révén nem kezelhetők kielégítő módon. E problémák hatékony kezeléséhez uniós fellépésre, méghozzá kifejezetten a környezettel és az éghajlattal, azon belül az energiahatékonysággal és a megújuló energiaforrásokból folytatott kis volumenű energiatermeléssel foglalkozó eszközre van tehát szükség a szakpolitikák egyeztetésének hiányából fakadó hibalehetőségek kiküszöböléséhez, valamint a környezeti és éghajlat-politikai kérdések célzott intézkedések formájában történő érvényre juttatásához az uniós költségvetés egészében.

A legtöbb környezeti erőforrás közjó, és ezek egyenlőtlenül oszlanak el az EU területén. Megőrzésük olyan kötelesség, ami a közös felelősség és a szolidaritás elveinek következetes alkalmazását kívánja. Elengedhetetlen az uniós környezetvédelmi és éghajlat-politikai jogszabályok, illetve szakpolitikák Uniós-szerte egységes alkalmazása, valamint egy uniós tudás- és gyakorlatmegosztó platform fenntartása. A tiszta energiaforrásokra való átállás elősegítése egyszerre szolgál környezetvédelmi és éghajlat-politikai célokat, javítja a beltéri és a környezeti levegő minőségét, a gazdaság körforgásosságát és az erőforrás-használat hatékonyságát. Emellett jelentős hozzáadott értéke, hogy versengő és fenntartható uniós gazdálkodásra ösztönöz. Mindezekon felül az energiahatékonyság támogatása a gazdaság dekarbonizációjának egyik legköltséghatékonyabb módja.

2. CÉLKITŰZÉSEK

A program a következőkhöz fog hozzájárulni:

- ▶ **a körforgásos, erőforrás- és energiahatékony, szénszegény és az éghajlatváltozásnak ellenálló gazdaság** felé való elmozdulás;
- ▶ **a környezet minőségének** megőrzése és javítása;
- ▶ a természet megőrzése, **a biológiai sokféleség csökkenésének** megállítása és visszafordítása.

A program szolgálja továbbá a kapacitásépítést, a beruházások ösztönzését és a szakpolitikák végrehajtásának támogatást is azokon a területeken, ahol a legnehezebb a **tiszta energiaforrásokra való átállás**.

A program célkitűzéseit vagy közvetlen fellépések révén, vagy más szakpolitikákba való beépítésükkel lehet elérni, lehetővé téve a más uniós finanszírozási programokhoz rendelt források összehangolt használatát.

3. VÉGREHAJTÁS ÉS EGYSZERŰSÍTÉS

A program két fő fellépési terület köré épül fel:

- ▶ **Környezetvédelem: Természet és biológiai sokféleség;** valamint **Körforgásos gazdaság és életminőség;**
- ▶ **Éghajlat-politika: Mérséklés és alkalmazkodás; és A tiszta energiaforrásokra való átállás.**

A LIFE program támogatási és közbeszerzési elemeit továbbra is a Bizottság fogja közvetlenül kezelni egy végrehajtó ügynökség támogatásával.

A program egyszerűsítésre kerül, különösen ami a kérelmezők/kedvezményezettek által követendő eljárásokat illeti. Újdonság még a fokozottabb stratégiai rugalmasság, és a kiegyensúlyozottabb földrajzi lefedettséget biztosító munkamódszer.

A környezetvédelmi és éghajlat-politikai fellépés finanszírozása az **InvestEU Alap** révén, különösen annak Fenntartható Infrastruktúrák keretéből történik.

4. KIEGÉSZÍTŐ JELLEG ÉS SZINERGIÁK MÁS SZAKPOLITIKÁKKAL / AZ UNIÓS ÉS A NEMZETI, ILLETVE REGIONÁLIS ERŐFORRÁSOK ÖSSZEHANGOLÁSA

A LIFE program illeszkedik az EU környezetvédelmi, éghajlat-politikai, energiaügyi és egyéb kapcsolódó szakpolitikáinak meglévő prioritásaihoz. Kiegészít más uniós finanszírozási programokat. Szinergiát alkot az **InvestEU Alappal**, különösen annak Fenntartható Infrastruktúrák keretével, a **Horizont Európával**, az **Európai Regionális Fejlesztési Alappal**, az **Európai Szociális Alap+-szal**, az **Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alappal** és az **Európai Tengerügyi és Halászati Alappal**. Az eredmények maximalizálása érdekében a „kiválósági pecsét” rendszere kiterjesztésre kerül oly módon, hogy lehetővé tegye a LIFE program keretében sikeresnek értékelt projekteknek az európai strukturális és beruházási alapok keretében történő regionális szintű finanszírozását.

A LIFE úgy került kialakításra, hogy támogassa azon technológiák és legjobb gyakorlatok bemutatását, amelyek lemásolhatók és nagyobb léptékű programokban is alkalmazhatók. A LIFE stratégiai integrált projektek más európai, nemzeti, regionális és magánalapokat mozgósítanak kulcsfontosságú környezet- és éghajlat-védelmi tervek végrehajtása érdekében (pl. vízgyűjtő-gazdálkodási tervek, tiszta levegőt tervek stb.). A **tiszta energiaforrásokra való átállást támogató intézkedések** beépítése javítja a program általános koherenciáját, valamint a projektek által támogatott uniós környezetvédelmi, éghajlat-politikai és tiszta energiaforrásokra irányuló szakpolitikák végrehajtásában elérhető szinergiákat.

A LIFE keretében véghezvitt fellépések kivétel nélkül összeegyeztethetőek lesznek az EU hosszú távú éghajlat-politikai és környezetvédelmi célkitűzéseivel.

5. JAVASOLT KÖLTSÉGVETÉSI JUTTATÁS A 2021–2027-ES IDŐSZAKRA

<i>Folyó árakon</i>	<i>millió EUR</i>
Teljes keretösszeg a 2021–2027-es időszakra	5 450
ebből:	
Környezetvédelem	3 500
Éghajlat-politika	1 950

MIGRÁCIÓ

Menekültügyi és Migrációs Alap

A Menekültügyi és Migrációs Alap hozzájárul a **migrációs áramlások hatékony kezeléséhez. Menekültüggyel, legális migrációval és beilleszkedéssel**, illetőleg **irreguláris migrációval és visszaküldéssel** kapcsolatos tevékenységeket és intézkedéseket támogat.

1. UNIÓS HOZZÁADOTT ÉRTÉK

A 2015-ös migrációs válság rámutatott arra, hogy a tagállamok nem képesek egymaguk kezelni a migráció jelentette kihívást. Az uniós fellépés átfogó és gyors reagálás útján tudta támogatni a tagállami kapacitásokat, és az európai migrációs stratégia kereteibe foglalt szakpolitikai választ biztosított. Ez meghatározta az életmentéshez, az Unió külső határainak biztosításához, egy erős közös menekültügyi politika támogatásához, az irreguláris migráció kiváltó okainak kezeléséhez és a legális migrációra vonatkozó új szakpolitika előmozdításához szükséges fellépést. E munkafolyamatok mindegyike terén előrelépésről lehet beszámolni. Az EU-Törökország nyilatkozat stabil végrehajtása, a partnerségi keret és a Földközi-tenger közepső térségében húzódó útvonalon végrehajtott együttes fellépések jelentősen csökkentették a szabálytalanul érkezők számát. Ezzel egy időben komoly előrelépés történt az EU külső határainak igazgatását illetően az uniós fogadóállomásokon alapuló megközelítés kialakításával és a jelentősen megerősített Frontex, az **Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség** létrehozásával.

A menekültügy, a migráció és a külső határok terén jelentkező kihívások transznacionális jellegűek, és a tagállamok önmagukban nem képesek megfelelően kezelni őket; emellett az uniós frontországokban uniós költségvetési támogatás mellett megvalósuló fellépés előnyeit valamennyi tagállam élvezi. Míg az EU területére jelenleg szabálytalanul érkező harmadik országbeli állampolgárok száma fokozatosan csökken, a migráció az elkövetkező években is kihívást jelent majd. Ezenkívül a belső határellenőrzések megszüntetése az Unió külső határainak hatékony ellenőrzésére és felügyeletére vonatkozó közös intézkedéseket, valamint közös menekültügyi és migrációs politikát tesz szükségessé.

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 80. cikke kifejezetten kimondja, hogy a menekültügyre és a migrációra, valamint a külső határookra vonatkozó közös politikákra a szolidaritás és a felelősség tagállamok közötti igazságos elosztásának elve az irányadó. Az uniós finanszírozás biztosítja a konkrét pénzügyi eszközöket ennek az elvnek a gyakorlatba ültetéséhez.

A migráció strukturális kihívást jelent. Az EU-nak stabil és megfelelő eszközökre van szüksége a válaszadáshoz. A szolidaritás és a felelősségmegosztás előmozdítása az áttelepítés és az áthelyezés révén, az Unióba való belépés legális lehetőségeinek növelése a nemzetközi védelemre szoruló személyek számára, a harmadik országbeli állampolgárok befogadása, integrálása és visszaküldése, valamint a közös európai menekültügyi rendszer megvalósítása mind pénzügyi következményekkel jár.

A válságra adott uniós válasz az uniós költségvetés erőteljes mozgósítását tette szükségessé a kihívások gyors és hatékony kezelése érdekében. Ez kézzelfogható megnyilvánulása annak, ahogy az EU a tagállamokat támogatja. A jelenlegi többéves pénzügyi keretben a biztonság és a migráció számára eredetileg előirányzott finanszírozást kétszeresére kellett növelni ahhoz, hogy eleget tudjon tenni az igények léptékének. A meglévő uniós pénzügyi intervenciók

megszüntetése vagy visszafogása jelentős, adott esetben kritikus hatást gyakorolna az európai migrációs stratégia végrehajtására.

Az EU a későbbiekben is kihívásokkal szembesül majd a migráció terén, és egyértelmű, hogy a tagállamok nem képesek egymaguk, vagy az EU pénzügyi és technikai támogatása nélkül kezelni ezeket a kihívásokat. A program uniós hozzáadott értéke jelentős a nagy számban érkező migránsok és menedékkérők kezelésének, az Európába eljutni próbáló személyek életének megmentéséhez szükséges kutató-mentő kapacitásoknak, a visszaküldések és más, összehangolt uniós választ igénylő fellépések igazgatásának támogatásában, és meghaladja az egyes tagállamok számára rendelkezésre álló kapacitást.

2. CÉLKITŰZÉSEK

A **Menekültügyi és Migrációs Alapnak a migrációs áramlások hatékony kezeléséhez** való hozzájárulás lesz a fő célkitűzése. Konkrétan az Alap a következőkhöz járul hozzá:

- ▶ A **közös európai menekültügyi rendszer** megerősítése és fejlesztése többek között szakpolitikai, jogszabályi és kapacitásépítési intézkedésekkel.
- ▶ A **hatékony és méltányos visszaküldési politikák** előmozdítása és **az irreguláris migráció elleni küzdelemhez** való hozzájárulás, hangsúlyt fektetve a hatékony nemzeti eljárásokra és struktúrákra, a visszaküldés fenntarthatóságára és a harmadik országokba való hatékony visszafogadásra.
- ▶ A **szolidaritás** és a tagállamok közötti **felelősségmegosztás előmozdítása** többek között gyakorlati együttműködés révén, különösen azon tagállamok vonatkozásában, amelyeket a leginkább érintenek a migrációs és menekültügyi áramlások.
- ▶ Az Európába irányuló **legális migráció** támogatása és hozzájárulás – a korai integrációs szakaszban – a harmadik országbeli állampolgárok hatékony beilleszkedéséhez.
- ▶ Az uniós migrációs és menekültügyi politika **külső dimenziójának** támogatása az EU külső tevékenységével való teljes összhangban és szinergiában.

3. VÉGREHAJTÁS ÉS EGYSZERŰSÍTÉS

Az Alap elsődleges végrehajtási eszközeként a megosztott irányítást kell választani, mivel ez egyenlő versenyfeltételeket biztosít, és elősegíti az igények és a finanszírozás iránti verseny közötti összhangot. Lehetővé teszi a finanszírozás kiszámíthatóságát és a hosszú távú tervezést, továbbá minden tagállam számára garantálja a szükséges kiadások fedezését, miközben biztosítja az uniós prioritások uniós szintű végrehajtását. A megosztott irányítás közvetlen – és korlátozott mértékben közvetett – irányítással és végrehajtással egészül ki az uniós transznacionális intézkedések révén, valamint a **Szükséghelyzeti támogatáson** keresztül, amely kiegészíti a jelentős finanszírozási igényű tagállami programokat. A Tematikus Eszköz előre meghatározott prioritásokhoz nyújtana finanszírozást uniós fellépések, sürgősségi finanszírozás és a tagállami programokhoz biztosított kiegészítő támogatások révén.

Az **uniós ügynökségek**, nevezetesen az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség és az Európai Menekültügyi Támogatási Hivatal kulcsfontosságú operatív, koordinációs és tanácsadói szerepet játszanak a menekültügy és a migráció területére vonatkozó uniós prioritások végrehajtásában. Ezek az ügynökségek feladataik elvégzése céljából az Alaptól elkülönített, saját költségvetéssel rendelkeznek.

A **rugalmasság** kulcsfontosságú eleme lesz az új menekültügyi és migrációs eszköznek, mivel a migráció területén jelentkező kihívások nem láthatók előre, és a geopolitikai fejlemények közvetlen hatással lehetnek a migrációs áramlásokra. A rugalmasság elengedhetetlen a tagállami juttatások esetében. A finanszírozás egy részét előzetesen elkülönítik, míg egy jelentős keretösszeget a későbbiekben rendelnek hozzá konkrét prioritásokhoz, így a finanszírozás célirányosan igazítható lesz a változó körülményekhez vagy sürgős helyzetekhez.

Javulni fog a nyomkövetési és értékelési keret annak ösztönzése érdekében, hogy a nemzeti programok teljesítése kellő időben megtörténjen, valamint annak biztosítása céljából, hogy az értékelések hatékonyan hozzájáruljanak a szakpolitikai beavatkozások bármely jövőbeni felülvizsgálatához. A mutatók javítása és az Alap irányítására vonatkozó partnerségi elv megerősítése elősegíti majd a megalapozott nyomon követést és értékelést.

Harmonizáció és egyszerűsítés: Az új eszköz élvezni fogja a megosztott irányításra vonatkozó új rendelet előnyeit, amely az egész területre nézve egyszerűbbé és összehangoltabbá teszi a szabályokat.

4. KIEGÉSZÍTŐ JELLEG ÉS SZINERGIÁK MÁS SZAKPOLITIKÁKKAL / AZ UNIÓS ÉS A NEMZETI, ILLETVE REGIONÁLIS ERŐFORRÁSOK ÖSSZEHANGOLÁSA

Szinergiák jönnek létre az Integrált Határigazgatási Alappal és a Belső Biztonsági Alappal, valamint: i. a **kohéziós politikával** a harmadik országbeli állampolgárok **közép- és hosszú távú beilleszkedését** illetően, beleértve az átadásokhoz kapcsolódó beilleszkedést is, illetve ii. az új **Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszközzel**, amely nagy hangsúlyt fog fektetni a migrációra, ezen belül pedig az újonnan felmerülő kihívásokkal kapcsolatos, el nem osztott vállalatokra.

5. JAVASOLT KÖLTSÉGVETÉSI JUTTATÁS A 2021–2027-ES IDŐSZAKRA*

<i>Folyó áron</i>	<i>millió EUR</i>
Teljes keretösszeg a 2021–2027-es időszakra	10 415

* Lásd továbbá az Integrált Határigazgatási Alap 9 318 millió EUR-t kitevő keretösszegét.

HATÁRIGAZGATÁS

Integrált Határigazgatási Alap

Az Integrált Határigazgatási Alap célja, hogy szavatolja **az EU külső határainak megfelelőbb, integrált igazgatását**, az Unión belüli magasabb szintű **határbiztonságot**, valamint az **ellátási lánc integritását**, miközben megóvjva a személyek és áruk szabad mozgását, és biztosítja, hogy nem sérül a jogszerű kereskedelem.

1. UNIÓS HOZZÁADOTT ÉRTÉK

Az Integrált Határigazgatási Alap kulcsszerepet fog játszani a külső határok igazgatásában, többek között azáltal, hogy a közös határaink védelméért viselt közös felelősség megjelenítéseként nélkülözhetetlen támogatást nyújt a tagállamoknak az Unió külső határainak biztosításához, továbbá elősegíti, hogy a tagállamok megfelelő vámellenőrzési berendezésekkel rendelkezzenek.

Az eszköz az irreguláris migráció elleni küzdelem elősegítése és a jogszerű utazás megkönnyítése céljából hozzájárul a közös vízumpolitika továbbfejlesztéséhez és az integrált európai határigazgatás tagállami végrehajtásához. A finanszírozásnak továbbra is támogatást kell nyújtania a tagállamok számára az e területeken meglévő kapacitásaik kiépítéséhez és növeléséhez, valamint az érintett uniós ügynökségekre is kiterjedő együttműködés megerősítéséhez.

A vámunió létrehozása óta a vámhatóságok egyre több feladatot vállalnak, amelyek messze túlmutatnak az uniós kereskedelem felügyeletén és elősegítésén, és kiterjednek a biztonság és a védelem területére is. Az Alap szerepet fog játszani a külső határokon végzett vámellenőrzések nagyobb fokú egységességének biztosításában annak révén, hogy kezeli azokat az aktuális egyensúlyhiányokat, amelyek a földrajzi különbségek és a rendelkezésre álló kapacitások és erőforrások közötti eltérések miatt alakultak ki a tagállamok között. Ez nem csupán a vámellenőrzéseket erősítené, hanem a jogszerű kereskedelmet is elősegítené, hozzájárulva a biztonságos és hatékony vámunió kialakításához.

A határpolitika jellegénél fogva transznacionális. Az egyik tagállamot fenyegető veszély az egész EU-t érinti, megerősítve ezáltal az uniós szintű fellépés szükségességét. Az EU pénzügyi és technikai támogatása nélkül az egyes tagállamok önállóan nem tudták volna kezelni a migráció és a terrorizmus kapcsán az elmúlt években jelentkező kihívásokat. Emellett uniós szintű fellépésre van szükség annak biztosítása érdekében, hogy valamennyi vámhatóság rendelkezzen az uniós határokon ellátandó feladatainak elvégzéséhez szükséges eszközökkel, ezáltal csökkenjenek a biztonsági és pénzügyi kockázatok, és ne kerüljön sor a legkedvezőbb feltételeket biztosító vámhatóság kiválasztására, ami az egész Unióra hatással volna.

2. CÉLKITŰZÉSEK

Az Integrált Határigazgatási Alap két komponensből fog állni, amelyek az alábbiakat segítik elő:

Határigazgatás és vízumpolitika (személyek):

- ▶ A **rövid távú tartózkodásra jogosító vízumokra** vonatkozó közös politika egységes végrehajtásának, továbbfejlesztésének és korszerűsítésének előmozdítása, beleértve a **vízumkérelmek feldolgozásának digitalizálását**;
- ▶ A **konzuli együttműködés különböző formáinak** továbbfejlesztése;
- ▶ A **határellenőrzés megerősítése a tagállami kapacitások erősítése révén**, többek között a jogszerű határátlépések megkönnyítése, és adott esetben a terrorizmus és a határokon átnyúló bűnözés, mint például a migráncsempészség, az emberkereskedelem megelőzése és felderítése, valamint az EU külső határain meglévő vagy esetlegesen aránytalanul nagy migrációs nyomással szembesülő tagállamok támogatása révén;
- ▶ Az **információs rendszerek** fejlesztésének, működtetésének és karbantartásának támogatása, beleértve az interoperabilitást;
- ▶ A tagállamok határellenőrzésért vagy a határon végzett egyéb feladatok ellátásáért felelős nemzeti hatóságai közötti, tagállami szintű **intézményközi együttműködés** erősítése;
- ▶ **Kockázatelemzés** elvégzése és a külső határok működését vagy biztonságát esetleg befolyásoló **veszélyek azonosítása**;
- ▶ A **schengeni vívmányok** külső határookra való **egységes alkalmazásának** biztosítása;
- ▶ Az **Európai Határ- és Parti Őrség** továbbfejlesztése, valamint a határőrök és más releváns szakértők tagállamok közötti, illetve valamely tagállam és egy harmadik ország közötti cseréjéhez vagy kirendeléséhez való hozzájárulás.

Vámellenőrzési berendezések (árak):

- ▶ A vámunió teljes potenciáljának megvalósítása a vámunió pénzügyi érdekeinek megóvása révén, a tiltott kereskedelem és a csalás megelőzése **az uniós határon végzett egyenértékű és megfelelő vámellenőrzések** révén;
- ▶ **Ellenőrző berendezések** (pl. röntgenszkennerek, automatikus rendszámfelismerő rendszer, stb.) valamennyi érintett bűnüldöző hatóság közötti **megosztásának** előmozdítása.

3. VÉGREHAJTÁS ÉS EGYSZERŰSÍTÉS

A határigazgatás és vízumpolitika komponensének végrehajtása megosztott irányítás útján, többéves tagállami programok keretében történik majd, a keretösszeg rendelkezésre bocsátása pedig közvetlen vagy – korlátozott mértékben – közvetett irányítás és uniós intézkedésekkel történő végrehajtás révén valósul meg. A **Szükséghelyzeti támogatás** révén az Alap előre nem látható helyzetekre reagál és kiegészíti a jelentős finanszírozási igényű tagállami programokat. A Tematikus Eszköz előre meghatározott stratégiai prioritásokhoz nyújt finanszírozást uniós fellépések, sürgősségi finanszírozás és a tagállami programokhoz biztosított kiegészítő támogatások révén. A megosztott irányítás egyenlő versenyfeltételeket biztosít, és csökkenti a finanszírozásért folyó verseny káros hatásait, kiszámíthatóságot és hosszú távú tervezést tesz lehetővé a finanszírozás tekintetében, és valamennyi tagállamban garantálja a szükséges kiadásokat, miközben biztosítja az uniós prioritások megvalósítását az EU egész területén. Ami a vámellenőrzési berendezések komponensét illeti, annak végrehajtása közvetlen irányítással történik.

Számos ügynökség segíti elő a határ- és vízumpolitika terén folytatott uniós tevékenységet, különösen az **Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség (FRONTEX)**, továbbá az

Europol, (a Bűnüldözési Együttműködés Európai Unió Ügynöksége), valamint az **eu-LISA**, (a Szabadságon, a Biztonságon és a Jog Érvényesülésén Alapuló Térség Nagyméretű IT-rendszereinek Üzemeltetési Igazgatását Végző Európai Ügynökség). Ezek az ügynökségek feladataik elvégzése céljából az Alaptól elkülönített, saját költségvetéssel rendelkeznek.

Az Alapnak emellett **fokozott rugalmasságot** kell biztosítania a határigazgatás terén korántsem szokatlan, előre nem látható fejleményekre való reagálás céljából. A határigazgatás és vízümpolitika esetében a finanszírozás egy részét előzetesen elkülönítik, míg egy jelentős keretösszeget a későbbiekben, időszakosan rendelnek hozzá konkrét prioritásokhoz a változó körülmények vagy sürgős helyzetek kezelése érdekében. Hasznos lesz, hogy az Alapra is vonatkoznak a más megosztott irányítású alapokra alkalmazandó, **lazább, egyszerűsített szabályok**. Ez lehetővé tenné azt is, hogy előrelépés történjen az arányosság elvét érvényesítő **egységes szabályozás** felé, amely egyformán megfelelő a megosztott irányítás alá tartozó valamennyi uniós alap esetében.

Javítani kell a **nyomonkövetési és értékelési** keretet annak ösztönzése érdekében, hogy a nemzeti programok teljesítése kellő időben megtörténjen, valamint annak biztosítása céljából, hogy az értékelések hatékonyan hozzájáruljanak a szakpolitikai beavatkozások jövőbeni felülvizsgálatához. A mutatók javítása, az Alap irányítására vonatkozó partnerségi elv megerősítése, valamint a teljesítményalapú elismeréssel összekapcsolt félidős teljesítmény-felülvizsgálat elvégzése (ami nem vonatkozik a vámellenőrzési berendezésekre) elősegíti majd a megalapozott nyomon követést és értékelést.

4. KIEGÉSZÍTŐ JELLEG ÉS SZINERGIÁK MÁS SZAKPOLITIKÁKKAL / AZ UNIÓS ÉS A NEMZETI, ILLETVE REGIONÁLIS ERŐFORRÁSOK ÖSSZEHANGOLÁSA

Ami a határ- és vízümpolitikát illeti, szinergiákat alakítanak ki az integrált határigazgatással foglalkozó új eszközök, valamint a **Menekültügyi és Migrációs Alap** és a **Belső Biztonsági Alap**, továbbá más eszközök, különösen a tengeri védelem és tengerfelügyelet, a biztonsági kutatás és az infrastruktúra biztonsága terén működő alapok és programok, a **kohéziós politika**, és a határigazgatás külső dimenzióját támogató eszközök között. Ami a vámellenőrzési berendezéseket illeti, különösen a **Vám programmal** hoznak létre szinergiákat. A hatékony koordinációs mechanizmusok elengedhetetlenek ahhoz, hogy a lehető legnagyobb hatékonyságot éri el a szakpolitikai célkitűzések megvalósítása és a méretgazdaságosság kihasználása tekintetében. Ez kiegészítő jelleget és egyértelműséget biztosít majd valamennyi eszköz beavatkozásainak hatóköre tekintetében, beleértve a kedvezményezettek számára biztosított egyértelműséget is.

5. JAVASOLT KÖLTSÉGVETÉSI JUTTATÁS A 2021–2027-ES IDŐSZAKRA*

<i>Folyó árakon</i>	<i>millió EUR</i>
Teljes keretösszeg a 2021–2027-es időszakra	9 318
ebből:	
Határigazgatás és vízümpolitika	8 018
Vámellenőrzési berendezések	1 300

* Lásd továbbá a Menekültügyi és Migrációs Alap 10 415 millió EUR-t kitevő keretösszegét.

BIZTONSÁG

Belső Biztonsági Alap

A Belső Biztonsági Alap azáltal járul hozzá az Unióban a magas szintű biztonsághoz, hogy a **terrorizmus és a radikalizálódás**, a **szervezett bűnözés** és a **kiberbűnözés** ellen folytat küzdelmet, valamint támogatja és védi a **bűncselekmények áldozatait**.

1. UNIÓS HOZZÁADOTT ÉRTÉK

Az elmúlt években a biztonsági fenyegetések felerősödtek és sokrétűvé váltak Európában. A terrortámadások, a szervezett bűnözés új módozatai, és az egyre növekvő kiberbűnözés uniós dimenzióval rendelkeznek, ami határozott uniós választ igényel. Az uniós fellépés átfogóan és gyorsan reagált ezekre a kihívásokra, az általános szakpolitikai válasz pedig 2015-ben fogalmazódott meg az európai biztonsági stratégiában. A biztonság az EU meghatározó problémaköre marad a következő években is, és az európai polgárok azt várják Uniójuktól és nemzeti kormányaitól, hogy ebben a gyorsan változó és bizonytalan világban biztonságot teremtsenek.

A kihívásokat, amellyel az Unió szembesül – különösen a nemzetközi terrorizmus vonatkozásában – a tagállamok nem képesek az EU pénzügyi és technikai támogatása nélkül egymaguk kezelni. A terrorista és más súlyos bűncselekmények elkövetői manapság nemzetközi hálózatokban tevékenykednek, így az Európai Unió és tagállamai egyaránt felelősséggel tartoznak azért, hogy polgáraik számára egy olyan biztonságos térséget teremtsenek, ahol Unió alapjogaival teljes összhangban érvényesül az egyének védelme. E tekintetben a Szerződések előíranyozzák a magas szintű biztonság – többek között a megelőzésre irányuló intézkedések, valamint a rendőri, az igazságügyi és az egyéb illetékes hatóságok koordinációjára és együttműködésére irányuló intézkedésekkel való – garantálásának szükségességét. Ezt uniós szinten kell biztosítani.

Az uniós támogatás jelentős hozzáadott értéket nyújt a nemzeti támogatáshoz azáltal, hogy ösztönzi a tagállami bűnüldöző szervek és más releváns hatóságok tagjai közötti együttműködést és információcserét, különösen azáltal, hogy lehetővé teszi a különböző biztonsági rendszerek közötti interoperabilitást, az uniós információs rendszereket eredményesebbé és hatékonyabbá teszi, megkönnyíti a közös operatív fellépéseket, valamint támogatást nyújt a képzésekhez, biztonsági szempontból fontos alapvető létesítmények építéséhez, továbbá a szükséges technikai eszközök megvásárlásához. Például a 2015-ös párizsi terrortámadásokat követően a Szükséghelyzeti támogatás segítségével digitális megoldás született nagy mennyiségű megfigyelési adat kezelésére, amely fokozta az Unió felkészültségét a lehetséges jövőbeli fenyegetésekre.

2. CÉLKITŰZÉSEK

A Belső Biztonsági Alap konkrét céljai a következők:

- ▶ Az EU-n belüli bűnüldöző szervek és más hatóságok közötti **információcsere** növelése, ideértve az Európával és más releváns uniós szervekkel, harmadik országokkal és nemzetközi szervezetekkel folytatott információcserét az uniós dimenzióval rendelkező, súlyos és szervezett bűnözés megelőzésével, felderítésével és nyomozásával kapcsolatosan;

- ▶ Az EU-n belüli bűnüldöző szervek és más hatóságok közötti **határokon átnyúló közös műveletek** fokozása, ideértve a releváns biztonsági kérdésekkel foglalkozó uniós ügynökségeket és más uniós szerveket, harmadik országokat és nemzetközi szervezeteket az uniós dimenzióval rendelkező, súlyos és szervezett bűnözés megelőzésével, felderítésével és nyomozásával kapcsolatosan;
- ▶ A biztonsági fenyegetésekre adott közös válaszok biztosítása **a képességek erősítése, valamint az uniós készenlét és reziliencia fokozása** révén, többek között az uniós tagállamokbeli és harmadik országbeli hatóságok, a civil társadalmi szereplők és magánszemélyek közötti együttműködés növelésével, ideértve az uniós ügynökségeket és nemzetközi szervezeteket is.

3. VÉGREHAJTÁS ÉS EGYSZERŰSÍTÉS

A Belső Biztonsági Alap végrehajtása elsősorban megosztott irányítás útján, a tagállamok által végrehajtott többéves programok keretében történik majd, valamint közvetlen vagy – korlátozott mértékben – közvetett irányítás révén. A **Szükséghelyzeti támogatás** kiegészítheti a tagállami programokat azáltal, hogy gyors ütemben reagál egy szükséghelyzetre. A megosztott irányítás kiszámíthatóságot és hosszú távú tervezést tesz lehetővé, valamint minden tagállam számára garantálja a juttatásokat, miközben biztosítja a közös prioritások uniós végrehajtásának képességét. Ugyanakkor a pénzeszközök uniós prioritások felé történő hatékonyabb terelése érdekében a megosztott irányítást egy Tematikus Eszköz egészíti ki, amely a pénzeszközök korábban megállapított prioritásokat támogató fellépések támogatása érdekében történő becsatornázása céljából áll rendelkezésre uniós fellépéseken, a Szükséghelyzeti támogatáson és a tagállami programok kiegészítésén keresztül történő közvetlen és közvetett irányítás segítségével.

Számos decentralizált ügynökség – így például az **Europol** (A Bűnüldözési Együttműködés Európai Uniós Ügynöksége) és a **CEPOL** (Az Európai Unió Bűnüldözési Képzési Ügynöksége) – kulcsfontosságú operatív, koordinációs és tanácsadó szerepet tölt be a biztonsági terület uniós prioritásainak és célkitűzéseinek megvalósítása terén. Ezek az ügynökségek feladataik elvégzése céljából az Alaptól elkülönített, saját költségvetéssel rendelkeznek.

A jelenlegi program tapasztalataira építve a jövőbeli Alap tovább egyszerűsíti majd a szabályokat kedvezményezettjei számára. A legfontosabb működési jellemzők a következők:

- ▶ Fokozott **rugalmasság** az előre nem látható fejleményekre való reagáláshoz, amely a biztonság területének közös jellemzője. A finanszírozás egy részét előzetesen elkülönítik, míg egy jelentős keretösszeget a későbbiekben rendelnek hozzá konkrét prioritásokhoz, így lehetővé válik az időszakos reagálás a változó körülményekhez vagy sürgős helyzetekhez (a Tematikus Eszközön keresztül);
- ▶ További **egyszerűsítést** eredményez, mivel élvezni fogja a megosztott irányításra vonatkozó új rendelet előnyeit, amely az egész területre vonatkozóan egyszerűbbé és összehangoltabbá teszi a szabályokat;
- ▶ Tovább fog **javulni a nyomkövetési és értékelési** keret annak ösztönzése érdekében, hogy a programok teljesítése kellő időben megtörténjen, valamint annak biztosítása céljából, hogy az értékelések hatékonyan hozzájáruljanak a szakpolitikai beavatkozások jövőbeni felülvizsgálatához. A mutatók javítása, az Alap irányítására vonatkozó partnerségi elv megerősítése, valamint a félidős teljesítmény-felülvizsgálat elősegíti majd a megalapozott nyomon követést és értékelést.

4. KIEGÉSZÍTŐ JELLEG ÉS SZINERGIÁK MÁS SZAKPOLITIKÁKKAL / AZ UNIÓS ÉS A NEMZETI, ILLETVE REGIONÁLIS ERŐFORRÁSOK ÖSSZEHANGOLÁSA

A biztonság több területet érintő kérdéskör, és az új Belső Biztonsági Alap nem képes hatékony uniós választ biztosítani más finanszírozási eszközök nélkül, ideértve az **európai strukturális és beruházási alapokat** és a külső eszközöket. A Belső Biztonsági Alap más releváns eszközökkel való szinergiáit különösen a következő szempontok alapján kell megteremteni: határigazgatási és vámellenőrzési felszerelés, az infrastruktúra és a közterületek biztonsága, kiberbiztonság (a kiberbiztonság a **Digitális Európa program** kulcsfontosságú témaköre, amelynél az Alap a kiberbűnözésre összpontosít), a radikalizálódás megelőzése, valamint a biztonság külső dimenziója. A hatékony koordinációs mechanizmusok alapvető fontosságúak a szakpolitikai célkitűzések legeredményesebb megvalósításához, valamint a méretgazdaságosság kiaknázásához, mivel valamennyi eszköz beavatkozási hatóköre egymást kiegészítő jellegű és egyértelmű lenne, ideértve azt is, hogy a kedvezményezettek számára egyértelműek lennének.

5. JAVASOLT KÖLTSÉGVETÉSI JUTTATÁS A 2021–2027-ES IDŐSZAKRA

<i>Folyó áron</i>	<i>millió EUR</i>
Teljes keretösszeg a 2021–2027-es időszakra	2 500

Nukleáris létesítmények leszerelése Litvániában

A program **Litvánia számára nyújt támogatást első generációs atomreaktorainak biztonságos leszereléséhez.**

1. UNIÓS HOZZÁADOTT ÉRTÉK

Európai uniós csatlakozásának feltételeként Litvánia vállalta, hogy leállít, majd leszerel két olyan szovjet tervezésű első generációs atomreaktort, amelyek esetében a nyugati biztonsági előírásoknak megfelelő átalakítás gazdaságtalannak tűnt. Ezzel összefüggésben az EU a 2003. évi csatlakozási okmány 4. jegyzőkönyvének 3. cikkében vállalta, hogy a leszereléshez pénzügyi támogatást nyújt.

A leszerelés mind a mai napig tart, befejezése 2038-ra várható. Az Uniónak érdeke, hogy szigorúan célzott pénzügyi támogatás formájában továbbra is segítse a műveletek lehető legnagyobb biztonság melletti megvalósítását. A program jelentős és hosszú időre szóló támogatást nyújt a munkavállalók és a népesség egészségének védelméhez, a környezetkárosodás megelőzéséhez, valamint a nukleáris biztonság és a nukleáris védettség szintjének tényleges javulásához.

A programban nagy potenciál rejlik ahhoz, hogy viszonyítási alappá váljon az EU-n belül a nukleáris létesítmények leszerelésével kapcsolatos olyan műszaki kérdések biztonságos kezelésében, mint például a grafitmoderátoros reaktorok leszerelése.

2. CÉLKITŰZÉSEK

A program célja **Litvánia további célzott segítése az ignalinai atomerőmű leszerelésével kapcsolatban felmerülő nukleáris biztonsági kihívások kezelésében.**

A program további célja a leszereléssel összefüggő **ismeretek terjesztése** valamennyi tagállam felé.

3. VÉGREHAJTÁS ÉS EGYSZERŰSÍTÉS

A program irányítása közvetetten történik, felelőse a tagállam egy nemzeti ügynöksége. Annak köszönhetően, hogy az érintett reaktorok leszerelése továbbra is célirányos kiadási program keretei között valósul meg, a folyamat az e célra kijelölt végrehajtó szervén keresztül zökkenőmentesen bonyolítható. A Számvevőszék 22/2016. sz., „A litvániai, bulgáriai és szlovákiai atomerőművek leszerelését támogató uniós programok: 2011 óta történt némi előrelépés, de még jelentős kihívások előtt állunk” című különjelentésének megfelelően az új programozási időszakban **magasabb lesz a program nemzeti társfinanszírozásának mértéke.**

4. KIEGÉSZÍTŐ JELLEG ÉS SZINERGIÁK MÁS SZAKPOLITIKÁKKAL / AZ UNIÓS ÉS A NEMZETI, ILLETVE REGIONÁLIS ERŐFORRÁSOK ÖSSZEHANGOLÁSA

A következő programozási időszakban erősödnek a **kohéziós politikával** fennálló szinergiák. Ennek lényeges eleme, hogy a kohéziós politika lehetőséget ad az érintett térség fejlődésének támogatására például a munkahelyteremtésen, a fenntartható növekedés előmozdításán és az innováción keresztül. Ugyanígy érdemes lesz szinergiákat kialakítani a **Horizont Európa** keretprogrammal is olyan területeken, mint a technológiafejlesztés és a tesztelés, valamint a képzés és az oktatás.

5. JAVASOLT KÖLTSÉGVETÉSI JUTTATÁS A 2021–2027-ES IDŐSZAKRA

<i>Folyó áron</i>	<i>millió EUR</i>
Teljes keretösszeg a 2021–2027-es időszakra	552

Nukleáris biztonság és leszerelés

A cél **Bulgária és Szlovákia támogatása első generációs atomreaktoraik biztonságos leszerelésében**, valamint – ettől elkülönítetten – finanszírozás biztosítása **a Bizottság saját nukleáris létesítményeinek leszereléséhez és a létesítményekben képződő hulladék végleges elhelyezéséhez**.

1. UNIÓS HOZZÁADOTT ÉRTÉK

Európai uniós csatlakozásának feltételeként Bulgária és Szlovákia vállalta, hogy leállít, majd leszerel hat olyan szovjet tervezésű első generációs atomreaktort, amelyek esetében a nyugati biztonsági előírásoknak megfelelő átalakítás gazdaságtalannak tűnt. Ezzel összefüggésben az EU az Euratom-Szerződés 203. cikke keretében vállalta, hogy a leszereléshez pénzügyi támogatást nyújt. A leszerelés mind a mai napig tart, befejezése a szlovákiai Bohunicében 2025-re, a bulgáriai Kozlodujban 2030-ra várható. Az Uniónak érdeke, hogy továbbra is nyújtson pénzügyi támogatást a leszereléshez, és ezáltal segítse a műveletek lehető legnagyobb biztonság melletti megvalósítását. A program jelentős és hosszú időre szóló támogatást nyújt a munkavállalók és a népesség egészségének védelméhez, a környezetkárosodás megelőzéséhez, valamint a nukleáris biztonság és a nukleáris védettség szintjének tényleges javulásához.

Másfelől a Bizottság maga is tulajdonosa nukleáris létesítményeknek, és ennek kapcsán köteles gondoskodni nukleáris hagyatékának sorsáról. A leszerelés folyamata az 1999-es „leszerelési és hulladékgazdálkodási programmal” vette kezdetét.

Ezekben a fellépésekben nagy potenciál rejlik ahhoz, hogy viszonyítási alappá váljanak az EU-n belül a nukleáris létesítmények leszerelésével kapcsolatos műszaki kérdések biztonságos kezelésében, valamint a releváns ismereteknek a többi tagállam felé való terjesztésében.

2. CÉLKITŰZÉSEK

A program célja **Bulgária és Szlovákia további segítése a leszereléssel kapcsolatban felmerülő nukleáris biztonsági kihívások kezelésében**. Emellett **a Bizottság (a Közös Kutatóközpont) létesítményeinek leszerelése** segíteni fog azoknak a lehetőségeknek a felkutatásában és kidolgozásában, amelyek módot adnak arra, hogy a Közös Kutatóközpont (JRC) leszereléssel és hulladékkezeléssel kapcsolatos feladatait a terveknek megfelelően átvegyék a JRC-nek otthont adó tagállamok. A kezdeményezés további célja a leszerelési programokkal összefüggő **ismeretek terjesztése** a tagállamok felé.

3. VÉGREHAJTÁS ÉS EGYSZERŰSÍTÉS

A Bulgáriát és a Szlovákiát érintő program irányítása (a közvetett irányítás szabályai szerint) az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank, valamint egy szlovákiai nemzeti ügynökség feladata. Annak köszönhetően, hogy az érintett reaktorok leszerelése továbbra is célirányos kiadási program keretei között valósul meg, a folyamat az e célra kijelölt végrehajtó szerveken keresztül zökkenőmentesen bonyolítható.

A Bizottság létesítményeinek leszerelésével kapcsolatos irányítási feladatokat közvetlen irányítás keretében a Közös Kutatóközpont látja el.

4. KIEGÉSZÍTŐ JELLEG ÉS SZINERGIÁK MÁS SZAKPOLITIKÁKKAL / AZ UNIÓS ÉS A NEMZETI, ILLETVE REGIONÁLIS ERŐFORRÁSOK ÖSSZEHANGOLÁSA

A bulgáriai és a szlovákiai, valamint a Bizottságnál folyó leszerelési tevékenység egységes keretbe szervezése szinergiákat teremt, és olyan belső know-how-hoz juttatja Bizottságot, amely segít azoknak a lehetőségeknek a felkutatásában és kidolgozásában, amelyek módot adnak arra, hogy a Közös Kutatóközpont (JRC) leszereléssel és hulladékkezeléssel kapcsolatos feladatait a terveknek megfelelően átvegyék a JRC-nek otthont adó tagállamok. A következő programozási időszakban erősödnek a **kohéziós politikával** fennálló szinergiák. Ennek lényeges eleme, hogy a kohéziós politika lehetőséget ad az érintett térség fejlődésének támogatására például a munkahelyteremtésen, a fenntartható növekedés előmozdításán és az innováción keresztül. Ugyanígy érdemes lesz szinergiákat kialakítani a **Horizont Európa** keretprogrammal is olyan területeken, mint a technológiafejlesztés és a tesztelés, valamint a képzés és az oktatás.

5. JAVASOLT KÖLTSÉGVETÉSI JUTTATÁS A 2021–2027-ES IDŐSZAKRA

<i>Folyó áron</i>	<i>millió EUR</i>
Teljes keretösszeg a 2021–2027-es időszakra	626
ebből:	
Segítségnyújtás Bulgáriának	63
Segítségnyújtás Szlovákiának	55
A Bizottság létesítményeinek leszerelése	348
Nukleáris biztonság és nukleáris biztosítékok	160

Európai Védelmi Alap

Az új Európai Védelmi Alap ösztönözni fogja a védelmi képességek fejlesztésére irányuló projekteket, és kiegészíti a védelmi célú nemzeti beruházásokat.

1. UNIÓS HOZZÁADOTT ÉRTÉK

A mai világban a biztonság garantálása határokon átnyúló fenyegetések kezelését jelenti. Az ilyen fenyegetéseket egyetlen ország sem tudja egyedül kezelni. Európának – az Észak-atlanti Szerződés Szervezetével, a NATO-val karöltve – nagyobb felelősséget kell vállalnia érdekei, értékei és az európai életmód védelme terén. A biztonsággal és a védelemmel kapcsolatos ambiciózus uniós célok elérésére irányuló (az Európai Tanács által 2016-ben jóváhagyott) erőfeszítések hozzá fognak járulni e célkitűzés teljesítéséhez. Ahhoz, hogy szembe tudjon nézni a jövőbeni fenyegetésekkel és képes legyen megvédeni polgárait, Európának fokoznia kell stratégiai autonómiáját. Ehhez elengedhetetlen, hogy technológiai vezető szerepének biztosítása érdekében a kritikus területeken kulcsfontosságú technológiai fejlesztéseket hajtson végre és stratégiai képességeket alakítson ki. Az uniós polgárok által támasztott elvárásoknak az EU csak úgy felelhet meg, ha minden szinten együttműködést folytat. Az együttműködés ösztönzése révén az Európai Unió hozzájárulhat a tagállami védelmi beruházások eredményének és minőségének a maximalizálásához. Az Európai Védelmi Alap uniós hozzáadott értéket fog teremteni azáltal, hogy a közkiadások hatékonyságának növelése és az Unió működési autonómiájának fejlesztése érdekében a védelem területén hozzájárul a közös kutatások folytatásához és a képességek fejlesztéséhez.

Az Európai Unió ugyan nem helyettesítheti a tagállamok védelmi erőfeszítéseit, de az uniós fellépés – a Szerződések keretein belül – a közös védelmi és biztonsági kihívások kezeléséhez szükséges technológiák és felszerelések fejlesztése terén kiegészítheti és ösztönözheti a tagállamok közötti együttműködést. Ez csökkentené az átfedéseket és lehetővé tenné az adófizetők pénzének hatékonyabb felhasználását. Az, hogy a védelem és a biztonság területén a tagállamok együttműködése nem kielégítő, becslések szerint éves szinten 25–100 milliárd euró többletköltséget okoz. A közbeszerzéseknek több mint 80 %-a, a kutatási és technológiai intézkedéseknek pedig több mint 90 %-a nemzeti alapon zajlik. A jövőbeni képességek fejlesztésére és beszerzésére irányuló beruházások európai szintje nem kielégítő, és más országok hasonló beruházásaihoz képest alacsonyabb mértékű. A védelmi kiadások szintje emellett jelentős eltéréseket mutat a tagállamok között. A védelmi felszerelések költségei továbbá gyorsabban növekednek, mint a nemzeti honvédelmi költségvetésekben szereplő keret. Továbbra is magas a széttagozottság, Európában például 178 különböző fegyverrendszer létezik, miközben az Egyesült Államokban csak 30. A nemzeti védelmi tervezés alacsony szintű koordinációja az adófizetők pénzének nem hatékony felhasználásához és szükségtelen átfedésekhez vezet. Emellett a túlzottan laza együttműködés, a széttagozottság és az erőforrások szisztematikus megkettőzése kihat a bevethetőségre, és akadályozhatja az EU-t a fellépésben és polgárai védelmében.

A fokozottabb együttműködés előnyei a következők:

- ▶ Az ár-érték arány javítása révén a nemzeti védelmi kiadások hatékonyságának növekedése;
- ▶ A védelmi rendszerek közötti átfedések csökkenése;

- ▶ A védelmi eszközök közötti átjárhatóság javulása, ami lehetővé teszi közös védelmi műveletek végrehajtását;
- ▶ A széttöredezettség minimalizálódása, valamint az uniós védelmi ipar versenyképességének és innovációjának fellendülése.

2. CÉLKITŰZÉSEK

Az Európai Védelmi Alap az EU stratégiai önállóságának megerősítésére szolgáló védelmi képességfejlesztési eszköz. Célja olyan együttműködési programokat elindítani, amelyek uniós részvétel nélkül nem valósulnának meg, és az ipari ciklus minden egyes szakaszában – beleértve a kutatási és fejlesztési tevékenységeket is – ösztönözni az együttműködést. Az Európai Védelmi Alap célkitűzései a következők:

- a) A **védelmi ipar versenyképességének és innovációs kapacitásának** előmozdítása szerte az Unióban, és ennek érdekében **az együttműködési cselekvések támogatása az ipari ciklus minden egyes szakaszában**, különösen a kutatástól a fejlesztésig tartó szakaszban;
- b) A **vállalkozások** – köztük a kis- és középvállalkozások – **közötti határokon átnyúló együttműködés** támogatása és ösztönzése a technológiák vagy termékek kutatása és fejlesztése terén az Unió egészében, összhangban a tagállamok által az EU-n belül a képességfejlesztési terv keretében közösen megállapított, a védelmi képességre vonatkozó prioritásokkal, és figyelembe véve a koordinált éves védelmi szemlét;
- c) Az **együttműködésen alapuló projektek** támogatása a védelmi termékekkel és technológiákkal kapcsolatos **kutatási és fejlesztési ciklus egészében**.

Különös hangsúlyt kap az olyan együttműködési projektek ösztönzése, amelyekben magas a különböző tagállamokban működő kis- és középvállalkozások részvételének aránya. Ez biztosítja, hogy az Alap valamennyi tagállam kedvezményezettjei előtt nyitva álljon, függetlenül azok méretétől és attól, hogy az Unión belül hol tevékenykednek.

3. VÉGREHAJTÁS ÉS EGYSZERŰSÍTÉS

Az Európai Védelmi Alap kialakítása és felépítése figyelembe veszi a védelmi célú kutatásra irányuló előkészítő intézkedéssel kapcsolatos tapasztalatokat és az európai védelmi ipari fejlesztési program létrehozásáról szóló rendeletre irányuló javaslatot.

A kutatási és fejlesztési tevékenységekre kiterjedő, koherens Európai Védelmi Alap lehetővé teszi, hogy az érintetteket integrált, egymást kölcsönösen erősítő módon lehessen támogatni, vagyis el lehessen kerülni azt a kockázatot, hogy a technológiák kidolgozásához és teszteléséhez szükséges források hiánya miatt a kutatási eredmények veszendőbe menjenek. Ez ösztönözni fogja az uniós finanszírozással támogatott termékek és technológiák terjedését. Az integrált módon működő Alap – többek között a kereskedelmi hasznosítást megelőző közbeszerzés formájában megvalósuló – új támogatási formákat is lehetővé tesz majd. Ezáltal könnyebbé válik a piacon elérhető és a legjobb ár-érték arányt képviselő azon megoldások meghatározása, amelyek alkalmasak az európai védelmi kutatási és fejlesztési szükségletek kielégítésére.

A tervek szerint a fejlesztési szakasztól függően a támogatás intenzitása különböző lesz. A védelmi célú kutatás esetében a finanszírozás aránya általában magasabb lesz, mint a prototípusok kifejlesztése esetében. Ez kellő ösztönzést fog biztosítani az együttműködésen alapuló projektek elindításának támogatásához, szem előtt tartva az e területet érintő tagállami

finanszírozás fontos szerepét is. Az Európai Védelmi Alapban való részvétel szabályai figyelembe veszik a védelmi ágazat sajátosságait, és különösen az információbiztonságra vonatkozó szigorú igényt, a szellemi tulajdonjogok kezelését stb.

Különös figyelmet fog kapni a kisvállalkozások megfelelő részvételének biztosítása, és ezért a finanszírozási arányok növelése révén az Alap ösztönözni fogja a kis- és középvállalkozások határokon átnyúló részvételét az együttműködésen alapuló projekteken.

A programot a Bizottság hajtja végre közvetlen irányítás keretében annak érdekében, hogy maximalizálja a végrehajtás hatékonyságát és eredményességét. A tagállamok aktívan részt vesznek a védelmi program végrehajtásában.

4. KIEGÉSZÍTŐ JELLEG ÉS SZINERGIÁK MÁS SZAKPOLITIKÁKKAL / AZ UNIÓS ÉS A NEMZETI, ILLETVE REGIONÁLIS ERŐFORRÁSOK ÖSSZEHANGOLÁSA

Biztosítani kell a **Horizont Európa** keretprogrammal való kiegészítő jelleget és szinergiákat, hogy a védelmi kutatás eredményei a polgári kutatást is szolgálják, és fordítva. Ez segít elkerülni a szükségtelen átfedéseket.

Az Európai Védelmi Alap működése a Bizottság és a főképviselő védelemmel kapcsolatos egyéb tevékenységeivel össze lesz hangolva. Többek között olyan intézkedések kerültek előirányozásra, amelyek megfelelő szinergiákat biztosítanak a pénzügyi eszköztárral kapcsolatos bizottsági munkával, amelynek célja, hogy – az összevonástól a közös tulajdonlásig terjedő skálán található – uniós és nemzeti finanszírozási mechanizmusok egységesítése révén még inkább meg lehessen könnyíteni a védelmi képességek közös fejlesztését és megszerzését. A szóban forgó szinergiák megfelelő segítséget nyújtanak a tagállamoknak a közös kutatási és fejlesztési projektek beindításához.

Szoros kapcsolatok kerülnek kialakításra az Európai Védelmi Alap és a védelem terén zajló állandó strukturált együttműködés (PESCO) keretében végrehajtott projektek között. Az állandó strukturált együttműködés (PESCO) keretében az arra jogosult projektek megnövelt finanszírozási arány formáját öltő „PESCO bónuszban” részesülnek projektfejlesztési célból. Annak értékelése, hogy az állandó strukturált együttműködés keretében mely projektek jogosultak az Alap keretében támogatásra, a Bizottsággal való korai előzetes konzultációt igényel.

Az Alap figyelembe fogja venni az EU képességfejlesztési tervét és az Európai Védelmi Ügynökség koordinált éves védelmi szemlét, különös tekintettel a prioritások végrehajtására és az új együttműködési lehetőségek meghatározására. A végrehajtás a NATO és más partnerek által folytatott kapcsolódó tevékenységek figyelembevételével történik.

Az Alap továbbá kiegészíti a többéves költségvetési keret részét nem képező, költségvetésen kívüli eszközökből, az **Európai Békekeretből** támogatott védelmi vonatkozású tevékenységeket.

5. JAVASOLT KÖLTSÉGVETÉSI JUTTATÁS A 2021–2027-ES IDŐSZAKRA

<i>Folyó árakon</i>	<i>millió EUR</i>
Teljes keretösszeg a 2021–2027-es időszakra	13 000
ebből:	
Kutatás	4 100
Képességfejlesztés	8 900

VÁLSÁGELHÁRÍTÁS

rescEU - Uniós polgári védelmi mechanizmus

A rescEU uniós polgári védelmi mechanizmus **a természeti katasztrófák, illetve az ember okozta katasztrófák megelőzésében, az azokra való felkészülésben és az azokra való reagálásban** támogatja az uniós tagállamokat, mindenekelőtt a gyors és jól koordinált kölcsönös tagállamközi segítségnyújtás előmozdításával.

1. UNIÓS HOZZÁADOTT ÉRTÉK

Az elmúlt években számos olyan katasztrófa sújtotta az EU-t, amely emberáldozatot követelt vagy más súlyos következménnyel járt a polgárookra, a vállalkozásokra, a közösségekre és a környezetre nézve. Csak 2017-ben 304-en veszítették életüket valamilyen természeti katasztrófa következtében. 2016-ban Európában megközelítőleg 10 milliárd eurónyi káresetet jelentettek be. Ezek a katasztrófák jellegüket tekintve egyre összetettebbek, és sok esetben már meghaladják az egyes országok reagálási képességét és kölcsönös segítségnyújtási képességét.

E tekintetben teremt uniós hozzáadott értéket az uniós polgári védelmi mechanizmus, és különösen az új rescEU kezdeményezés. Lehetővé teszi, hogy az uniós tagállamok és a többi részt vevő állam (Izland, Norvégia, Szerbia, Montenegró, Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság és Törökország) összevonja polgári védelmi képességeit és szakértelmét, hogy katasztrófa esetén gyorsabban és hatékonyabban tudjanak reagálni a lakosság védelmében.

A tagállamok által felajánlott nemzeti kapacitások mellett az Unió külön tartalékkapacitással fog rendelkezni a légi tűzvédelmi eszközök, a nagy kapacitású árvízi szivattyúk, a kutatási és mentési kapacitások és a sürgősségi segélyszolgálati csoportok tekintetében. Ezeket a rescEU kapacitásokat a nemzeti kapacitások túlterheltsége esetén vetik majd be, azaz olyankor, amikor a tagállamok közötti kölcsönös segítségnyújtás már nem elegendő a hatékony reagáláshoz. A végső eszközként igénybe vehető uniós szintű kapacitások kialakítása a méretgazdaságosságot is fokozza. Miközben minden tagállamnak fel kell készülnie a saját területén bekövetkező „rendes” katasztrófakockázati helyzetekre, a szélsőséges és előre nem látható helyzetekben vagy a ritka és költséges kapacitásokat igénylő katasztrófák esetén segítségért fordulhatnak más tagállamokhoz, illetve végső esetben igénybe vehetik a rescEU kapacitásait.

2. CÉLKITŰZÉSEK

Az uniós polgári védelmi mechanizmus katasztrófák bekövetkezése esetén áll a tagállamok és a harmadik országok rendelkezésére. Együttműködést és koordinációt biztosít az EU és a tagállamok között a természeti katasztrófákra, illetve az ember okozta katasztrófákra való felkészülés és reagálás tekintetében.

A fenti általános célkitűzés vonatkozásában a rescEU a következő három fő célkitűzésre irányul:

- ▶ **Fokozza az EU kollektív katasztrófareagálási képességét:** a rescEU külön polgári védelmi tartalékképességeket biztosít – ezek egy részét maga az EU üzemelteti, más

részüket pedig az európai polgári védelmi eszköztárból biztosítja, amely a tagállamok által előzetesen uniós műveleti felhasználásra felajánlott eszközök önkéntes gyűjtőhelye.

- ▶ Nemzeti és uniós szinten egyaránt hatékonyabbá teszi **a katasztrófák megelőzését és a katasztrófareagálási felkészültséget** a tagállami kockázatok hatékony értékelésével, amely alapján szükség esetén tanácsok és beruházási ajánlások születnek.
- ▶ Megkönnyíti a gyors, hatékony és összehangolt katasztrófareagálást, amelynek középpontjában a bizottsági **Veszélyhelyzet-reagálási Koordinációs Központ** áll. Ez az éjjel-nappal működő koordinációs központ folyamatosan figyeli a részt vevő államoktól érkező segítségkéréseket, és azoknak megfelelően riasztja a többieket.

3. VÉGREHAJTÁS ÉS EGYSZERŰSÍTÉS

A segítségnyújtás bevetéséhez kapcsolódó terhek és késedelmek csökkentése érdekében jelentős erőfeszítés történt az adminisztratív eljárások minimális szinten tartására. Az EU az adminisztratív egyszerűsítés jegyében lehetőség szerint ösztönözni fogja az egységköltségek, egyösszegű kifizetések és átalányok használatát, a mechanizmus aktiválását pedig a segítségnyújtás bevetésének felgyorsítása érdekében meghatározott időtartamra fogja korlátozni.

Konkrétabban:

- ▶ **Egyszerűsödnek a jelenlegi mechanizmusban meglévő különböző társfinanszírozási arányok:** az európai polgári védelmi eszköztárhoz kapcsolódó tevékenységek esetében ez az arány egységesen 75 % lesz. Ezek a tevékenységek magukban foglalják különösen a részt vevő államok által igénybe vett kapacitások üzemeltetését, a kapacitásoknak a pusztán nemzeti szintről a nemzetközi használatra történő fejlesztését (a jelenlegi helyzet szerint) és javítását. Ez a jelenlegi mechanizmus szerinti szállítási költségeknél jóval többet jelent, és jelentősen kiszélesíti a tagállamoknak nyújtott katasztrófavédelmi felkészültségi és katasztrófareagálási támogatást.
- ▶ A Bizottság által javasolt új megközelítés célja, hogy teljes mértékben fedezze a rescEU kapacitások rendelkezésre állásához és bevetetőségéhez kapcsolódó költségeket.
- ▶ A megerősített uniós polgári védelmi mechanizmus emellett támogatni fogja az – érintett szereplőkből és intézményekből álló – uniós polgári védelmi tudáshálózat képzési, gyakorlati és disszeminációs tevékenységeit.

4. KIEGÉSZÍTŐ JELLEG ÉS SZINERGIÁK MÁS SZAKPOLITIKÁKKAL / AZ UNIÓS ÉS A NEMZETI, ILLETVE REGIONÁLIS ERŐFORRÁSOK ÖSSZEHANGOLÁSA

A katasztrófakockázat-kezelés egyre inkább integrálódik más uniós szakpolitikákba és programokba. A katasztrófamegelőzés és a katasztrófavédelem például az európai strukturális és beruházási alapoknak és az Európai Unió Szolidaritási Alapjának egyik fontos témája (a súlyos természeti katasztrófák utáni sürgősségi és mentési intézkedések pénzügyi támogatása tekintetében). A rescEU-val további és erősebb szinergiák jönnek létre a polgári védelem és más, a katasztrófakockázat-kezelés szempontjából szintén nagy jelentőséggel bíró kapcsolódó

területek – például a regionális, vidékfejlesztési és környezetvédelmi politikák – között. A rescEU csak a más programok szerinti sürgősségi finanszírozással nem kezelt rendkívüli helyzetekre terjed ki, tehát nem terjed ki például az agrárpiaci válságokra.

5. JAVASOLT KÖLTSÉGVETÉSI JUTTATÁS A 2021–2027-ES IDŐSZAKRA

<i>Folyó áron</i>	<i>millió EUR</i>
Teljes keretösszeg a 2021–2027-es időszakra	1 400

KÜLSŐ TEVÉKENYSÉG

Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz

A Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz az a program, amely lehetővé teszi az EU számára, hogy **érdekeit, szakpolitikáit és értékeit kiterjessze a határain túlra**. Támogatja az EU partnereit politikai és gazdasági átalakulásuk során, melyek célja a fenntartható fejlődés, a stabilizáció és a szilárd demokrácia megvalósítása, a szegénység leküzdése, valamint a szomszédságpolitika tekintetében az Unió egységes piacába való fokozatos gazdasági integráció, továbbá az EU szabályaihoz és előírásaihoz való igazodás azon szomszédos országok számára, amelyek ezt az utat választották.

1. UNIÓS HOZZÁADOTT ÉRTÉK

Mai világunkban az országok és régiók egyre nagyobb mértékű összekapcsoltsága számos új lehetőséget teremt. A világ bizonyos részei ugyanakkor egyre nagyobb kihívásokkal és instabilitással szembesülnek a szomszédságunkban és távolabb egyaránt; e jelenségeknek határokon átnyúló hatásai vannak, és közvetlen hatást gyakorolnak az Unióra. Az elmúlt években szembesültünk regionális konfliktusokkal, terrorizmussal, a migrációs nyomással, az erőforrások nem fenntartható módon történő felhasználásával és a protekcionizmus növekedésével. Az egyes tagállamok maguk nem tudnának hatékony választ adni ezekre a globális folyamatokra, de az Unió és a tagállamok együttesen képesek kezelni gyorsan változó világunk kihívásait és lehetőségeit, és kulcsszerepet játszanak a globalizáció előnyeinek kiaknázásában; terjesztik az uniós értékeket, továbbá biztonságot és stabilitást kínálnak polgáraiknak. Az EU külső tevékenységi programjai és a többi uniós eszköz elengedhetetlen részét képezik mindennek.

Az Európai Unióról szóló szerződés 21. cikke az Unió külső tevékenysége tekintetében irányadó elveket és célkitűzéseket tükrözi, ideértve a demokráciát, a jogállamiság elvét, az emberi jogokat és az alapvető szabadságokat, az emberi méltóság tiszteletben tartását, az egyenlőség és a szolidaritás elveit, valamint az Egyesült Nemzetek Alapokmányában és a nemzetközi közjogban foglalt elvek tiszteletben tartását.

Ezenkívül a 8. cikk úgy rendelkezik, hogy az Unió a vele szomszédos országokkal különleges kapcsolatokat épít ki a jólét és a jószomszédi viszonyok egy olyan térségének létrehozása céljából, amely az Unió értékeire épül, és amelyet az együttműködésen alapuló szoros és békés kapcsolatok jellemeznek.

A külső tevékenységek terén végrehajtott uniós fellépések hozzáadott értéke a következőkből fakad:

- ▶ Az Unió alapvető kompetenciái és szakterületei (pl. a fejlesztési együttműködés, a válságkezelés, a válságmegelőzés, az emberi jogok, a demokrácia, a környezetvédelem, a kereskedelem, a közdiplomácia és a reziliencia kiépítése);
- ▶ A béke előmozdítójaként, a demokrácia és az emberi jogok védelmezőjeként, valamint az éghajlatváltozás elleni küzdelem és a környezetvédelem vezetőjeként képviselt értékei és hitelessége;
- ▶ Szupranacionális entitás jellege, kritikus tömege a világporondon, valamint befolyása és reformelőmozdító ereje, amely politikai és gazdasági súlyából, valamint globális szereplőként szerzett tapasztalataiból fakad;

- ▶ Földrajzi/geopolitikai jelenléte (amely a világszerte jelen lévő uniós küldöttségek és humanitárius segítségnyújtási kirendeltségeinek hálózatán alapul), valamint az általa folytatott együttműködés mennyisége;
- ▶ Eszközeinek hatálya, koherenciája és összetétele, valamint a helyszíni végrehajtáshoz rendelkezésére álló eszközök széles köre.

A humanitárius és fejlesztési együttműködés területén betöltött vezető szerepével az EU egyedülálló helyzetben van értékeinek terjesztése, a fenntartható fejlesztési célok világszerte való előmozdítása, valamint a globális kihívásokra történő reagálás szempontjából, mely utóbbiak magukban foglalják a migrációt, a konfliktusokat, az instabilitást, a biztonságot, a szegénységet, az egyenlőtlenséget, az éghajlatváltozást, a környezetkárosodást és az energiabiztonságot. Az új külső finanszírozási eszköz a külső tevékenység olyan koherens keretét és pénzügyi eszközeit teremti meg, amit egyedül egyik tagállam sem lenne képes biztosítani.

2. CÉLKITŰZÉSEK

Az eszköz célkitűzései egyrészt az EU külső szakpolitikai orientációjából – melyet például a következők határoznak meg: a „Közös jövőkép, közös fellépés: erősebb Európa” című globális stratégia, az EU-nak a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrend melletti elkötelezettsége, „A mi világunk, a mi méltóságunk, a mi jövőnk” című új európai konszenzus a fejlesztéspolitikáról, valamint az európai szomszédságpolitika felülvizsgálata –, másrészt pedig a többéves pénzügyi keret átfogó célkitűzéseiből, a rugalmasságból, a koherenciából és a szinergikus hatásokból, az egyszerűsítésből és a teljesítményközpontúságból fakadnak. Az EU – földrajzi és tematikus – stratégiai célkitűzéseit az elkülönített alapok tükrözik.

Szükséges, hogy az EU-nak olyan eszközök álljanak a rendelkezésére, amelyek képesek az Unió külső tevékenységének célkitűzéseire választ adó fellépések végrehajtására, különös tekintettel a következő általános célkitűzések érdekében tett fellépésekre:

- ▶ **A demokrácia, a jogállamiság, a jó kormányzás, az emberi jogok és a nemzetközi jog elveinek támogatása;**
- ▶ Hozzájárulás a **biztonsághoz** és a **béke** megőrzése, a **válsághelyzetek és konfliktusok** megelőzésének és hatékony kezelésének támogatásával; A **stabilizáció** és a **reziliencia** támogatása;
- ▶ A **fejlődő országok fenntartható gazdasági, társadalmi és környezeti fejlődésének** ösztönzése, elsődlegesen a szegénység felszámolásának céljából;
- ▶ A **szomszédos országokhoz fűződő különleges kapcsolat** támogatása azzal a céllal, hogy a közös jólét, társadalmi-gazdasági fejlődés és jó szomszédság térsége jöjjön létre;
- ▶ Az **irreguláris migráció** kezelése és az alapját képező okok felszámolása, továbbá ezzel egy időben a jogszerű migráció és a jól kezelt mobilitás megfelelőbb szervezéséhez szükséges feltételek megteremtése;
- ▶ Az **uniós diplomácia** minden tekintetben történő támogatása, az **uniós belső politikák nemzetközi dimenziójának előmozdítása**, valamint a **kereskedelempolitika** és a **gazdasági együttműködés** támogatása.

- ▶ A partnerségek tartalommal megtöltése, a politikai párbeszéd és a globális mértékben aggályos kihívások – köztük a környezetvédelemmel és éghajlatváltozással kapcsolatos kérdések – közös kezelésének előmozdítása.

3. VÉGREHAJTÁS ÉS EGYSZERŰSÍTÉS

A nagyobb koherencia, a méretgazdaságosság, a szinergikus hatások és az egyszerűbb eljárások biztosítása érdekében a Bizottság az EU külső tevékenységét finanszírozó eszközök stratégiai egyszerűsítését javasolja a 2021–2027-es időszakra, ideértve **az Európai Fejlesztési Alapnak az uniós költségvetésbe integrálását** is, a hatékonyság és eredményesség további fokozása érdekében.

A 2014–2020-as többéves pénzügyi keret következő eszközeit és módszereit **egyszerűsíténék**, és a világszintű hatókörű **Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszközben integrálnák**: az Európai Fejlesztési Alap, a fejlesztési együttműködési eszköz, az Európai Szomszédsági Támogatási Eszköz, a demokrácia és az emberi jogok európai eszköze, a Partnerségi Eszköz, a stabilitás és a béke elősegítését szolgáló eszköz, a Nukleáris Biztonsági Együttműködési Eszköz és a közös végrehajtási rendelet. Az Előcsatlakozási Támogatási Eszköz és a humanitárius segítségnyújtás, a közös kül- és biztonságpolitika, valamint a tengerentúli országokkal és területekkel folytatott együttműködés (Grönlandot is beleértve) továbbra is önálló eszközök maradnak különleges jellegük vagy eltérő jogalapjuk miatt.

A Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz egyszerűsíti majd a külső tevékenységhez kapcsolódó pénzügyi garanciák jelenlegi szerkezetét is, amely a külső beruházási terv alapvető pillérének számító Európai Fenntartható Fejlődési Alapot, a makroszintű pénzügyi támogatást szolgáló alapok feltöltését, az EBB külső hitelezési megbízatását, a külső fellépésekre vonatkozó garanciaalapot, valamint az afrikai, karibi és csendes-óceáni térségre vonatkozó beruházási keretet is magában foglalja, továbbá rendelkezni fog az olyan európai vagy nemzetközi fejlesztési bankok vagy pénzügyi intézmények tőkéjéhez való hozzájárulás lehetőségéről, amelyek az EU külső tevékenységéhez kapcsolódó célkitűzéseket valósítanak meg.

Az Európai Fejlesztési Alapnak a többéves pénzügyi keretbe történő integrálása az összkiadások felső határának emelkedését fogja eredményezni, a meglévő rugalmasságok megőrzése mellett. A 2014–2020-as többéves pénzügyi keret hat finanszírozási eszközére alkalmazandó közös végrehajtási rendelet beépült az új Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszközbe. Ezeket a rendelkezéseket továbbra is alkalmazni kell majd az Előcsatlakozási Támogatási Eszközre.

A Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköznek négy fő alkotóeleme lesz, kiterjed majd a harmadik országokkal földrajzi és tematikus megközelítés alapján folytatott együttműködésre, továbbá a reakálási képesség és az opciók tekintetében megőrzi az Unió prioritásainak megfelelően történő fellépéshez szükséges rugalmasságot (különös tekintettel a szomszédságra, Afrikára, az emberi jogokra, a stabilitásra és a migrációra).

A Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz központi eleme a földrajzi pillér lesz, melynek meghatározott földrajzi térségeit a tematikus pillér és a gyorsreakálási pillér egészíti ki.

- ▶ A **földrajzi pillér** („együttműködés a partnerekkel”) hatálya alá tartozik majd a szomszédsággal és az összes többi (az Előcsatlakozási Támogatási Eszköz, valamint a tengerentúli országokkal és területekkel, köztük Grönlanddal folytatott

együttműködés programjának hatálya alá tartozóktól eltérő) harmadik országgal folytatott programozott együttműködés. A földrajzi pillér számos földrajzi keretösszeget fog tartalmazni, az egyes térségekhez hozzárendelt minimumösszegekkel, többek közt a szomszédság számára elkülönített, kiemelt keretösszeggel, mely utóbbi további sajátos jellemzőkkel rendelkezik majd, mint például a szabályozásközelítésre koncentráló támogatás, az ösztönző alapú kapcsolatok és a határokon átnyúló együttműködés. A földrajzi programokhoz hozzárendelt alapok az EU stratégiai prioritásait fogják tükrözni, elismerve az EU legfontosabb stratégiai célkitűzéseit, nevezetesen a szomszédságban és Afrikában. Ebbe a pillérbe tartozik majd az **Erasmus+** külső dimenziója is.

- ▶ A **tematikus pillér** („közös céljaink elérése”) támogatja majd az olyan kérdésekkel foglalkozó fellépéseket, amelyek nem illeszthetők bele a földrajzi keretösszegekbe globális jellegük és/vagy amiatt, hogy politikailag kiemelt kezdeményezésnek számítanak, például az emberi jogok és a demokrácia, a civil társadalmi szervezetek, a béke és stabilitás, a migráció és más, a fenntartható fejlesztési célok globális szintű végrehajtásához kapcsolódó területek, mint például a gazdaságdiplomácia és a kereskedelem.
- ▶ A (világszintű hatókörű) **gyorsreagálási pillért** a gyorsreagálási kapacitások biztosítására alakítják ki a válságkezelés és a konfliktusmegelőzés, a reziliencia kiépítése terén – többek közt a segélyezés, a helyreállítás és a fejlesztés összekapcsolása útján –, valamint a rövid távú külpolitikai reagálás érdekében; a pillér hatóköre világméretű és (politikai, biztonsági és gazdasági) területeken átívelő lesz. Ez a pillér fog az Európai Fejlesztési Alap sokkelnyelő mechanizmusának, a stabilitás és a béke elősegítését szolgáló eszköz 3. cikkének (ideértve a biztonság és fejlesztés érdekében való kapacitásépítésről szóló részt is), valamint a Partnerségi Eszköz bizonyos elemeinek a helyébe lépni. Az e pillérre vonatkozó szabályok és eljárások biztosítják majd, hogy megmarad a gyors, rugalmas és reagálási jelleg.

Ezen kívül az eszköz nem lekötött pénzeszközöket tartalmazó **tartalékot** foglal majd magában az **újonnan felmerülő kihívások és prioritások** számára, amely lehetővé fogja tenni a meglévő vagy újonnan kialakuló sürgős prioritások kezeléséhez szükséges rugalmasságot. E tartalék fontos célkitűzése a migrációs nyomás kezelése lenne, de elég rugalmasnak szánják az előre nem látott események, a stabilitási szükségletek, valamint az új nemzetközi kezdeményezések és prioritások kezeléséhez is. Ezt az el nem különített összeget a rendeletben meghatározásra kerülő kritériumok alapján mozgósítják majd.

Az eszköz alkalmazása során végig szem előtt fogják tartani az olyan fontos horizontális prioritásokat, mint a környezet- és éghajlat-politika, vagy a társadalmi nemekkel kapcsolatos kérdések. A **migráció** olyan prioritás, amelyet az eszköz teljességében és a különböző pillérekben is azonosítanak és figyelembe vesznek, többek közt el nem különített összegekre támaszkodva.

Az Európai Fejlesztési Alap jelenleg meglévő rugalmasságai beépülnek a Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszközbe: például annak lehetősége, hogy a kötelezettségvállalás alá nem eső összegeket átvigyük a következő évre, vagy az újra felszabadult összegeket ismét felhasználják.

A végrehajtási módszerek tekintetében a rendelet a támogatás valamennyi formáját magában foglalja majd, és ezt a támogatást közvetlen vagy közvetett irányítási módozatok útján valósítják majd meg – a végrehajtásra kerülő konkrét programtól és az érintett országtól vagy térségtől függően. A fejlesztéspolitikáról szóló európai konszenzusban foglalt elvekkel összhangban a támogatás legkedvezményesebb formái, vagyis a vissza nem térítendő

támogatások a legnagyobb szükség szerinti helyre irányulnak majd, különösen a legkevésbé fejlett országokba (földrajzi elhelyezkedésüktől teljesen függetlenül), valamint az instabilitás és konfliktus sújtotta országokba. Az előrébb járó fejlődő országokkal folytatott együttműködés főként a szerepvállalás innovatív formáin alapul majd, mivel ebben az esetben kevésbé van szükség a támogatás kedvezményes formáira. Az Európai Szomszédsági Támogatási Eszköz jellegzetességei megmaradnak – elsősorban a „többért többet” megközelítés és a differenciálás tekintetében. Az Erasmus+ külső eleme továbbra is a külső tevékenység fontos eszköze lesz, valamint a partnerországokkal az oktatási rendszer megerősítése, a munkanélküliség elleni küzdelem és a radikalizálódás megelőzése terén követett számos prioritás egyik pillére marad. Az Erasmus+ külső elemének végrehajtási mechanizmusa és szabályai jelentősen egyszerűsödnek.

A rendelet alátámasztja majd az EU **új külső beruházási szerkezetét**, amely lehetővé teszi majd a külső tevékenység terén az uniós szakpolitikai célkitűzések jobb megvalósítását, miközben ezzel egyidejűleg lehetővé teszi a magánszektorból származó pótlólagos források bevonását is a fejlesztési kihívások kezelése céljából. Pénzügyi garanciákról is gondoskodik majd a partnerországokba történő beruházás előmozdítása érdekében, különös hangsúlyt helyezve Afrikára, a szomszédságra és esetleg a Nyugat-Balkánra. Külön figyelmet kapnak majd az instabilitással és konfliktussal küzdő országok, valamint más, kritikus infrastruktúrára vonatkozó és konnektivitási szükségletekkel rendelkező térségek. A támogatásötvöztési műveleteket és a költségvetési garanciákat a földrajzi pillérből fogják finanszírozni. A javaslatban vázolt eszköztár részét képezi még az uniós költségvetési garancia és/vagy tőkehozzájárulás nyújtásának lehetősége az európai vagy nemzetközi fejlesztési bankok vagy pénzügyi intézmények számára, feltéve, hogy azok megfelelnek bizonyos feltételeknek a hozzáadott érték és a kockázatvállalási kapacitás vonatkozásában, valamint hogy az EU szakpolitikai célkitűzéseit követik.

A **makroszintű pénzügyi támogatás** nyújtása is a Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz hatókörébe fog tartozni, de a különleges műveleteket továbbra is szükség szerint, külön ad-hoc határozatok alapján fogják aktiválni.

4. KIEGÉSZÍTŐ JELLEG ÉS SZINERGIÁK MÁS SZAKPOLITIKÁKKAL / AZ UNIÓS ÉS A NEMZETI, ILLETVE REGIONÁLIS ERŐFORRÁSOK ÖSSZEHANGOLÁSA

A többéves pénzügyi keret külső tevékenységi és előcsatlakozási támogatási klaszterein belül a különböző eszközök nagy mértékben kiegészítik egymást, és szinergikus hatások jönnek létre a vonatkozó belső szakpolitikákkal és belső szakpolitikai eszközökkel az olyan területeken, mint a migráció, a biztonság és az éghajlat. Az uniós költségvetésből finanszírozott eszközök és a javasolt (a többéves pénzügyi kereten kívül létrehozandó) **Európai Békekeret** között is biztosított lesz a komplementaritás az uniós tevékenység ereje és koherenciája érdekében.

A külső szakpolitikai fejezet alá tartozó eszközök alacsonyabb száma csökkenteni fogja az előző földrajzi és tematikus eszközcsoomag esetében tapasztalt mesterséges határvonalakat. Lehetővé teszi majd azt, hogy a politikák helyes kombinációja álljon az Unió rendelkezésére minden egyes országban/térségben anélkül, hogy felmerülne az átfedések és/vagy inkonzisztens megközelítések kockázata. Ez egyszerűsíti majd a programirányítási eljárásokat is, és ilyen módon növeli az eredményességet és az átláthatóságot.

A **humanitárius segítségnyújtással** való interakció és komplementaritás a földrajzi programokon, valamint a rezilienciával és a segélyezés, a helyreállítás és a fejlesztés

összekapcsolásával foglalkozó pilléren keresztül valósul meg, a tevékenységek zökkenőmentes folytonossága érdekében.

A felülvizsgált uniós polgári védelmi mechanizmus, a **rescEU** az EU-n kívüli tevékenységre is kiterjed, és gondoskodik majd a komplementaritásról a természeti katasztrófák megelőzése, a kapcsolódó felkészültség és válaszadás terén.

A hiányosságok és átfedések elkerülése mellett biztosítják a szinergikus hatásokat és az összehangolást a Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz biztonsággal kapcsolatos tevékenységei és a **közös kül- és biztonságpolitika**, valamint a jövőbeli **Európai Békekeret** között.

Annak ellenére, hogy az **Előcsatlakozási Támogatási Eszköz** célkitűzései elkülönülnek a többi külső tevékenység eszközétől, az eszköz kiegészítő jellegű célkitűzéseket követ az emberi jogok és az alapvető értékek támogatásával, valamint a biztonság támogatásával. Szinergiák alakulnak majd ki az eszköz tematikus kereteinek szintjén a globális tevékenységek finanszírozása terén is.

A tengerentúli országokkal és területekkel (Grönlandot is beleértve) folytatott együttműködés szinergiákat mutat majd, mivel társítani fogják azt a Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz földrajzi és tematikus alkotóelemeinek keretében végrehajtott tevékenységekkel, amennyiben a végrehajtandó tevékenység jellege globális, térségeken átnyúló vagy regionális lesz.

5. JAVASOLT KÖLTSÉGVETÉSI JUTTATÁS A 2021–2027-ES IDŐSZAKRA

<i>Folyó áron</i>	<i>millió EUR</i>
Teljes keretösszeg a 2021–2027-es időszakra	89 500

KÜLSŐ TEVÉKENYSÉG

Humanitárius segítségnyújtás

Az EU humanitárius segítségnyújtási programja **sürgős, életmentő segítséget nyújt az ember által okozott vagy természeti katasztrófák által sújtottaknak**, különösen a legkiszolgáltatottabbaknak.

1. UNIÓS HOZZÁADOTT ÉRTÉK

Az EU elismerten vezető szerepet tölt be a humanitárius segítségnyújtás terén, mind a különféle válságok esetén biztosított gyors és rugalmas segítségnyújtás, mind pedig a globális humanitárius politikai napirend alakítása révén. Pénzügyi súlya (az EU és a tagállamok együttesen a világ legnagyobb humanitárius donorát alkotják) és humanitárius fellépéseinek világszintű hatóköre miatt az EU képes ösztönözni más humanitárius donorokat a hatékony és elveken nyugvó humanitárius segítségnyújtási stratégiák végrehajtására. A humanitárius segítségnyújtás legfontosabb komparatív előnye az, hogy gyakran ez az egyetlen olyan uniós eszköz, amely révén be lehet avatkozni az akut konfliktusokban/válsághelyzetekben. Rugalmasságának köszönhetően a humanitárius segítségnyújtás jelentős eredményeket ért el számos, a globális menekültügyi és migrációs válság sújtotta országban is.

Az egyre növekvő globális szükségletek kielégítéséhez képest elégtelen finanszírozás kontextusában az EU képes a globális humanitárius segítségnyújtás terén mutatkozó hiányosságokat pótolni azáltal, hogy kielégíti a szükségleteket a nehezen hozzáférhető területeken, és hogy nem csak a legnagyobb és legláthatóbb humanitárius válságokra ad választ, hanem az elfelejtett válsághelyzetekre is (amelyek nem vagy nem elégséges mennyiségű nemzetközi segílyt, politikai és médiafigyelmet kapnak). Ezen túlmenően a tagállamok az EU-t gyakran olyan donornak tekintik, amely olyan válsághelyzetekben nyújt segítséget, amelyekben ők nem képesek nemzeti szinten beavatkozni.

Az EU humanitárius diplomáciája a tagállamok számára is előnyös, és ez hatásosabb humanitárius segítségnyújtást eredményez. Az EU humanitárius kirendeltségeinek csaknem 40 országra kiterjedő egyedülálló hálózatában rejlő jelentős operatív tudás és technikai szakértelem is az uniós hozzáadott érték további kulcsfontosságú elemét jelenti a tagállamok számára.

2. CÉLKITŰZÉSEK

A továbbra is alkalmazandó humanitárius segítségnyújtásról szóló rendeletnek megfelelően az EU humanitárius segítségnyújtását közvetlenül a katasztrófa vagy konfliktus által érintett emberek kapják faji, etnikai, vallási, nemi, kor szerinti, nemzetiségi vagy politikai hovatartozásuktól függetlenül, és tilos azok politikai megfontolások alapján vagy azoktól függően történő mérlegelése. Az EU az emberiesség, a semlegesség, a pártatlanság és a függetlenség nemzetközi humanitárius elvei alapján jár el. A fő célkitűzések:

- ▶ **A szükségleteken alapuló uniós segítségnyújtás biztosítása az élet megmentése és megóvása, az emberi szenvedés megelőzése és enyhítése, valamint a természeti katasztrófák vagy ember által előidézett – többek közt elhúzódó – válságok által sújtott lakosság integritásának és méltóságának védelme érdekében;**

- **A sebezhető vagy katasztrófa sújtotta közösségek rezilienciájának és megújulási kapacitásának** kiépítése, más uniós eszközökkel egymást kiegészítő módon.

Ezek a célkitűzések hozzájárulnak az Unió külső tevékenységének átfogó célkitűzéseéhez, elveihez és fellépéseihez az Európai Unióról szóló szerződés 21. cikkében meghatározottak szerint.

3. VÉGREHAJTÁS ÉS EGYSZERŰSÍTÉS

A Bizottság több mint 200 partnerszervezeten keresztül kivitelezte az EU humanitárius segítségnyújtási műveleteit, többek között az Egyesült Nemzetek ügynökségei, más nemzetközi szervezetek, köztük a Vöröskereszt és Vörös Félhold Mozgalmak, valamint a nem kormányzati szervezetek révén. A Bizottság a világ válságövezeteiben dolgozó nemzetközi és helyi humanitárius szakértők állandó hálózatát építette ki. Az EU vezető szerepet játszott az új szakpolitikai megközelítések és az innovatív finanszírozási módok kialakításában (pl. készpénzalapú segítségnyújtás).

4. KIEGÉSZÍTŐ JELLEG ÉS SZINERGIÁK MÁS SZAKPOLITIKÁKKAL / AZ UNIÓS ÉS A NEMZETI, ILLETVE REGIONÁLIS ERŐFORRÁSOK ÖSSZEHANGOLÁSA

Noha az EU által a **rescEU** keretében végzett munka elsősorban az EU-n belüli fellépést szolgálja, a Veszélyhelyzet-reagálási Koordinációs Központon keresztül történő valós idejű nyomon követés, valamint a tagállamok és más részt vevő országok által biztosított szakértői csoportok és mentőberendezések telepítésével harmadik országokban biztosított azonnali segítségnyújtás révén mégis kiegészíti az EU-n kívüli humanitárius segítségnyújtást. Emellett a **Sürgősségisegély-tartalék** révén – amely egy, az Unión belüli és kívüli vészhelyzetek és katasztrófák kezelésére szolgáló különleges eszköz azokra az esetekre, amikor a célzott programok keretében nyújtott finanszírozás elégtelennek bizonyul – még rugalmasabbá válik.

Számos válsághelyzetben nagy hangsúlyt kap a humanitárius segítségnyújtás és a fejlesztési támogatás egymást kiegészítő jellege annak érdekében, hogy biztosítva legyen a zökkenőmentes átmenet a segélyezésről a Szomszédsági, Fejlesztési és **Nemzetközi Együttműködési Eszköz** által támogatott fenntartható fejlődésre.

Az EU Humanitárius Segítségnyújtási Eszköze a külső címzett bevételek felhasználása révén képes tagállami finanszírozást mozgósítani. Ez hozzájárulhat ahhoz, hogy az eszközből származó és a nemzeti források jobban kiegészítsék egymást.

5. JAVASOLT KÖLTSÉGVETÉSI JUTTATÁS A 2021–2027-ES IDŐSZAKRA

<i>Folyó áron</i>	<i>millió EUR</i>
Teljes keretösszeg a 2021–2027-es időszakra	11 000

KÜLSŐ TEVÉKENYSÉG

Közös kül- és biztonságpolitika

Az Európai Unió közös kül- és biztonságpolitikája lehetővé teszi, hogy az EU egységes álláspontot képviseljen a közös kül- és biztonságpolitikai kérdésekben. Hozzájárul a béke megőrzéséhez, a konfliktusok megelőzéséhez és a nemzetközi biztonság megerősítéséhez. Megerősíti az EU által betöltött globális szerepet az **EU kül- és biztonságpolitikára vonatkozó globális stratégiájának** végrehajtására alkalmazott egyik legfontosabb eszközként. A külső tevékenység eszközeinek az uniós célkitűzéseket kell szolgálniuk, és világszerte az uniós értékeket kell közvetíteniük.

Az Európai Unióról szóló szerződés (V. cím: az Unió külső tevékenységére vonatkozó általános rendelkezések, valamint a közös kül- és biztonságpolitikára vonatkozó különös rendelkezések) megerősítette ezt a szakpolitikai területet **az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselei** tisztsége és az Európai Külügyi Szolgálat létrehozásával. A közös kül- és biztonságpolitika elősegíti az Unió értékeinek, elveinek, és érdekeinek megővását. Az Európai Unióról szóló szerződés 21. cikke az Unió külső tevékenysége tekintetében irányadó elveket és célkitűzéseket tükrözi, ideértve a demokráciát, a jogállamiság elvét, az emberi jogokat és az alapvető szabadságokat, az emberi méltóság tiszteletben tartását, az egyenlőség és a szolidaritás elveit, valamint az Egyesült Nemzetek Alapokmányában és a nemzetközi közjogban foglalt elvek tiszteletben tartását.

1. UNIÓS HOZZÁADOTT ÉRTÉK

A közös kül- és biztonságpolitika lehetővé teszi, hogy az Unió a tagállamok nevében és azok mellett külső szereplőként lépjen fel. Az együttes fellépés révén az EU az egyes tagállamok tevékenységén túlmutató hozzáadott értéket nyújt, amely kritikus tömeget biztosít a globális kihívásokra való reagálás során. Mivel az EU pártatlan álláspontot képvisel, amikor a tagállamok nevében külső tevékenységet valósít meg, a közös kül- és biztonságpolitika műveletei fokozott hitelességet és bizalmat élveznek a végrehajtásuk helye szerinti országokban. Az Európai Unió demográfiai és gazdasági súlya és közös külpolitikai döntések meghozatalára való képessége megerősíti az Unió nemzetközi befolyását.

Jóllehet a tagállamok egyéni tevékenységei egyértelműen hozzájárulnak az uniós közös kül- és biztonságpolitika célkitűzéseinek megvalósításához, az EU közös kül- és biztonságpolitikája az, amely eléri a globális kihívások megválaszolásához szükséges, kritikus tömeget. Az EU közös felelősségvállalása, valamint globális szereplőként élvezett befolyása és a reformok érdekében kifejtett multiplikátorhatása, továbbá a szilárd uniós mechanizmus erős politikai jelzésértéke támogatást biztosít a partnerországok biztonsági és stabilitási szükségleteihez.

A humanitárius és fejlesztési együttműködés terén betöltött vezető szerepe révén az EU egyedülálló helyzetben van ahhoz, hogy közvetíteni tudja az értékeit, és reagálhasson a globális kihívásokra, többek között a konfliktusokra, az instabilitásra, valamint a globális biztonságot érő biztonsági fenyegetésekre/veszélyekre. A közös kül- és biztonságpolitika – a többi külső tevékenységi eszközzel összhangban – hozzájárul a külső tevékenység koherens keretének és pénzügyi eszközeinek megteremtéséhez, amit egyedül egyik tagállam sem lenne képes biztosítani.

2. CÉLKITŰZÉSEK

Tekintettel a politikai prioritásokra és a globális kihívásokra, a közös kül- és biztonságpolitikai fellépések 2020-at követően továbbra is a globális stratégia (vagy az annak helyébe lépő stratégia) alappilléret képezik az alábbi három stratégiai prioritás támogatása során: 1) reagálás a külső konfliktusokra és válságokra, 2) a partnerek képességeinek építése, és 3) az Uniónak és polgárainak védelme. A közös kül- és biztonságpolitika hatékonysága érdekében az EU-nak készen kell állnia arra, hogy gyorsan és határozottan lépjen fel a stratégiai érdekeit érintő, kialakulóban lévő fenyegetésekkel szemben.

3. VÉGREHAJTÁS ÉS EGYSZERŰSÍTÉS

A közös kül- és biztonságpolitika általános hatása és eredményei sokkal nagyobb értéket képviselnek az egyedi fellépések összegénél. Először is a közös biztonság- és védelempolitika missziói terén elfogadott intézkedések hatóköre és terjedelme túlmutat azon, amit egyetlen tagállam képes megtenni. A közös biztonság- és védelempolitika missziói különösen az EU multinacionális jellegét használják ki mind a kialakítandó kép – az EU mint béketeremtő hitelessége –, mind az emberi erőforrásoknak és szakértelemnek az uniós irányítású fellépésekben részt vevő érdekelt harmadik országokból származókra is kiterjedő szélesebb köréből való merítés tekintetében. A közös biztonság- és védelempolitikai fellépések az alábbiak révén konkrétan hozzájárultak a szakpolitikai végrehajtáshoz: 1) kapacitásépítés, támogatás és tanácsadás biztosítása a közös biztonság- és védelempolitika polgári és katonai kiképzési missziói útján, 2) a béke és a stabilitás előmozdítása, valamint az EU értékeinek népszerűsítése és előmozdítása különleges képviselők révén; valamint 3) a biztonsági fenyegetésekre adott multilaterális válaszok előmozdítása, beleértve a tömegpusztító fegyverek elterjedése és más hagyományos fegyverek tiltott terjedése és kereskedelme elleni küzdelmet. .

Az EU emellett közös kül- és biztonságpolitikai műveletei révén finanszírozást biztosít az Európai Biztonsági és Védelmi Főiskola, valamint Koszovó Szakosított Tanácsainak működése számára. A közös kül- és biztonságpolitika az Európai Unióról szóló szerződés 28. cikkén alapuló fellépések céljából is alkalmazható.

A gyors és határozott reagálás szükségessége azt jelenti, hogy a közös kül- és biztonságpolitika sok fellépését nem lehet előre programozni, és a költségvetésnek minden évben elegendő mozgásteret kell tartalmaznia ahhoz, hogy válsághelyzetekben gyors reagálást tegyen lehetővé.

A közös kül- és biztonságpolitika költségvetését a Bizottság Külpolitikai Eszközökért Felelős Szolgálatára irányítja és hajtja végre.

4. KIEGÉSZÍTŐ JELLEG ÉS SZINERGIÁK MÁS SZAKPOLITIKÁKKAL / AZ UNIÓS ÉS A NEMZETI, ILLETVE REGIONÁLIS ERŐFORRÁSOK ÖSSZEHANGOLÁSA

A többéves pénzügyi keret külső tevékenységre és előcsatlakozási támogatásra vonatkozó klaszterei keretében erős kiegészítő jelleg fog fennállni az eszközök között. A határozott és koherens uniós külső tevékenység biztosítása érdekében az uniós költségvetésből finanszírozott eszközök (nevezetesen a Szomszédsági, Fejlesztési és **Nemzetközi Együttműködési Eszköz**, az **Előcsatlakozási Támogatási Eszköz** és a **humanitárius segítségnyújtás**, a felülvizsgált **resceU – Uniós polgári védelmi mechanizmus elnevezésű eszköz**, valamint a javasolt **Európai Békekeret** (amit az Európai Unióról szóló szerződésben

meghatározott védelmi tevékenységek finanszírozására vonatkozó korlátozások miatt a többéves pénzügyi kereten kívül kell létrehozni)) esetében szintén együttműködésre és szinergiákra kell törekedni.

5. JAVASOLT KÖLTSÉGVETÉSI JUTTATÁS A 2021–2027-ES IDŐSZAKRA

<i>Folyó áron</i>	<i>millió EUR</i>
Teljes keretösszeg a 2021–2027-es időszakra	3 000

KÜLSŐ TEVÉKENYSÉG

Együttműködés a tengerentúli országokkal és területekkel (Grönlandot is beleértve)

A program célja a **gazdasági, politikai és kulturális kapcsolatok erősítése az Európai Unió és a Dániához, Franciaországhoz és Hollandiához kapcsolódó 13 tengerentúli ország és terület között**. A program módozatai figyelembe veszik a tengerentúli országok és területek igényeit és az ezeket az országokat és területeket érintő kihívásokat, továbbá Grönland speciális helyzetét.

1. UNIÓS HOZZÁADOTT ÉRTÉK

A sarkvidékektől a trópusokig terjedő tengerentúli országok és területek az Európai Unióhoz társultak. Az Unió hídfőállásaiként fontos szerepet játszanak az elhelyezkedésük szerinti területeken, de nem részei az EU területének vagy az EU egységes piacának.

A Tengerentúli Országok és Területek Társulásának célja a tengerentúli országok és területek gazdasági és társadalmi fejlődésének előmozdítása, továbbá szoros gazdasági kapcsolatok létrehozása egymás között és az Unió egészével.

A tengerentúli országoknak és területeknek nyújtott támogatás csökkenti az EU-tól és az uniós tagállamoktól való függőséget és előmozdítja az egymás közötti, valamint a regionális, európai és nemzetközi partnereikkel való együttműködést. Lehetővé teszi továbbá az EU értékeinek, kultúrájának, jogának, továbbá a gazdasági partnerségek megjelenítését a világ minden táján.

2. CÉLKITŰZÉSEK

A tengerentúli országoknak és területeknek nyújtott támogatás célja **a partnerek közötti szoros és tartós kapcsolatok megőrzése, a fenntartható fejlődésük támogatása, továbbá a versenyképességük és a gazdasági ellenálló képességük javítása**.

3. VÉGREHAJTÁS ÉS EGYSZERŰSÍTÉS

A Grönlandon kívüli tengerentúli országoknak és területeknek nyújtott támogatást eddig az Európai Fejlesztési Alapból nyújtották. A programokat közvetlenül hajtja végre az Európai Bizottság, elsősorban közvetlen költségvetési támogatás, de néhány esetben vissza nem térítendő támogatások formájában is.

4. KIEGÉSZÍTŐ JELLEG ÉS SZINERGIÁK MÁS SZAKPOLITIKÁKKAL / AZ UNIÓS ÉS A NEMZETI, ILLETVE REGIONÁLIS ERŐFORRÁSOK ÖSSZEHANGOLÁSA

A tengerentúli országokkal és területekkel folytatott együttműködés szorosan kapcsolódik Dánia, Franciaország és Hollandia nemzeti támogatási politikáihoz és azokkal szorosan összehangolt. Emellett a szinergiák kiaknázása az EU legkülső régióira kidolgozott, külön európai fejlesztési programok és a Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz révén történik.

5. JAVASOLT KÖLTSÉGVETÉSI JUTTATÁS A 2021–2027-ES IDŐSZAKRA

<i>Folyó árakon</i>	<i>millió EUR</i>
Teljes keretösszeg a 2021–2027-es időszakra	500

ELŐCSATLAKOZÁSI TÁMOGATÁS

Előcsatlakozási Támogatási Eszköz

Az Előcsatlakozási Támogatási Eszköz **a tagjelölt országoknak és a potenciális tagjelölt országoknak nyújt támogatást a csatlakozási kritériumok teljesítéséhez vezető úton.** Az Előcsatlakozási Támogatási Eszköz szorosan összefügg a nyugat-balkáni stratégiával és tükrözi a Törökországgal fennálló kapcsolatok alakulását.

1. UNIÓS HOZZÁADOTT ÉRTÉK

Az EU bővítésének támogatása természeténél fogva olyan feladat, amelyet uniós szinten lehet a legjobban megoldani. Az előcsatlakozási támogatás nyújtása hatékonyabb, ha egyetlen eszközből és egységes kritériumok alapján, nem pedig több forrásból – ideértve a tagállamok nemzeti költségvetését is – és különböző eljárások és prioritások szerint történik. Ezenkívül az EU politikai hatása és befolyása lehetővé teszi, hogy nagyobb tekintéllyel és jogbiztonsággal vonja be a nemzeti hatóságokat, mint azt az egyes tagállamok külön-külön tehetnék. Az eszköz kiegészíti az Unió bővítési politikáját azáltal, hogy támogatja a politikai és gazdasági reformokat, ideértve az uniós értékeket, valamint a jogállamiság tiszteletben tartását és az intézmények megfelelő működését, biztosítva a tagjelölt országok/potenciális tagjelölt országok hatékony és eredményes pénzgazdálkodását, továbbá az eszközt proaktív módon használják fel a kedvezményezett kormányokkal a koppenhágai kritériumok, valamint a stabilizációs és társulási megállapodások feltételeinek teljesítése érdekében folytatott tárgyalások előmozdítása érdekében.

Az Előcsatlakozási Támogatási Eszköz hozzájárul az Unió közvetlen szomszédságában a stabilitás, a biztonság és a jólét biztosítására irányuló tágabb európai célkitűzésekhez. A tagállamok és a kedvezményezettek közötti közelség, valamint a koordináció ennek megfelelő szükségessége azt is biztosítja, hogy a kedvezményezetteknek nyújtott támogatás hozzásegíti az EU-t a fenntartható gazdasági növekedés, a migráció, a biztonság, az energiaellátás, a közlekedés, a környezetvédelem és az éghajlatváltozás tekintetében kitűzött saját céljainak megvalósításához.

2. CÉLKITŰZÉSEK

Az Előcsatlakozási Támogatási Eszköz célja, hogy **támogassa a tagjelölt országokat és a potenciális tagjelölt országokat azoknak a politikai, intézményi, jogi, közigazgatási, társadalmi és gazdasági reformoknak az elfogadásában és végrehajtásában, amelyekre ezeknek az országoknak az uniós tagság érdekében, az uniós értékeknek való megfelelésük, valamint az uniós szabályokhoz, normákhoz, szakpolitikákhoz és gyakorlathoz való fokozatos igazodásuk céljából szükségük van.**

Az eszköz a következő kulcsfontosságú prioritások köré épül: **Jogállamiság, alapvető jogok és migráció** — ez magában foglalja a **biztonsági együttműködés megerősítését, a radikalizálódás és a szervezett bűnözés elleni küzdelmet, valamint az integrált migrációs politika, ezen belül a határigazgatás támogatását; Uniós szakpolitikák és vívmányok; Társadalmi-gazdasági fejlődés; A növekedést célzó beruházások; Megbékélés, jószomszédi kapcsolatok és regionális, valamint határokon átnyúló együttműködés.** Ezek a célkitűzések az elődprogram keretében kitűzött célokat követik.

3. VÉGREHAJTÁS ÉS EGYSZERŰSÍTÉS

Biztosított lesz a folyamatosság a 2014–2020-as eszközzel. Az erős teljesítményalapúság megmarad, de egyszerűsödik a nyomon követés és a jelentéstétel megkönnyítése, valamint a kedvezményezettek tényleges ösztönzése érdekében. Fontos egyrészt, hogy az alapokat gyorsan és rugalmasan igénybe lehessen venni, másrészt pedig hogy rendelkezésre álljanak a szükséges pénzügyi eszközök az esetleges jövőbeli csatlakozások számára, többek közt az előcsatlakozásról a tagállami státuszra való fokozatos és zökkenőmentes áttérés biztosítása érdekében – amihez lehetővé kell tenni az abszorpciós kapacitások növelését.

A teljesítési módok valamennyi lehetséges típusa bele fog kerülni a rendeletbe (támogatás, közbeszerzés, pénzdíjak, hozzájárulások a külső tevékenységre képzett uniós vagyongazdálkodási alapokhoz, költségvetés-támogatás, pénzügyi eszközök és költségvetési garanciák). A támogatás megvalósítására a program típusától és a partnerországtól függően közvetlen, közvetett és megosztott irányítás keretében kerülhet sor.

Ami a beruházási szerkezetet illeti, a régióban jelenleg alkalmazott pénzügyi eszközök – az eddig elért jó eredmények miatt – továbbra is használatban maradnak.

4. KIEGÉSZÍTŐ JELLEG ÉS SZINERGIÁK MÁS SZAKPOLITIKÁKKAL / AZ UNIÓS ÉS A NEMZETI, ILLETVE REGIONÁLIS ERŐFORRÁSOK ÖSSZEHANGOLÁSA

A program komplementaritásra törekszik majd az uniós programok széles körével, ideértve a belső szakpolitikai programokat (szinergikus hatás a biztonsági, migrációs és energiapolitikákkal), és a **Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi együttműködési eszköz** beruházási elemét. Ezenkívül a program támogatni kívánja az **Erasmus+** külső dimenzióját. A kedvezményezett országok továbbra is részesedni fognak a tematikus programokból, különösen az emberi jogokkal foglalkozókból. Ezután is fennmaradnak a kölcsönhatások a **kohéziós politikával** és a **közös agrárpolitikával** a kedvezményezett országoknak a jövőbeli uniós finanszírozás fogadására és kezelésére történő felkészítése során.

Fenn kell tartani a koherenciát az **InvestEU Alap**, az EU belső politikáinak új, egységes beruházási eszköze, valamint az Előcsatlakozási Támogatási Eszköz között annak érdekében, hogy biztosított legyen a csatlakozás előtt álló országok új alaphoz való hozzáféréseinek lehetősége. A beruházási szükségletek elkerülhetetlen emelkedését nagyrészt az **Európai Fenntartható Fejlődési Alap+** fogja kielégíteni, amely beépül a Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszközbe. Ez lehetővé teszi az erőteljes méretgazdaságosságot, miközben magában foglalja a műveletek Nyugat-Balkánon történő fokozásának lehetőségét, amennyiben szükséges.

5. JAVASOLT KÖLTSÉGVETÉSI JUTTATÁS A 2021–2027-ES IDŐSZAKRA

Folyó áron	millió EUR
Teljes keretösszeg a 2021–2027-es időszakra	14 500

A TÖBBÉVES PÉNZÜGYI KERET FELSŐ HATÁRAIN KÍVÜLI ESZKÖZÖK

SPECIÁLIS ESZKÖZÖK

Sürgősségisegély-tartalék

A sürgősségisegély-tartalék olyan **eszköz, amely kiegészítő forrásokat nyújt számos ágazati programhoz, ha az EU-n belül vagy kívül válsághelyzet áll elő.**

1. UNIÓS HOZZÁADOTT ÉRTÉK

Az uniós költségvetés reagálási képességét egyre többször igénybe kell venni olyan geopolitikai és belső keretfeltételekre, amelyek miatt nem programozható kiadási szükségletek merülnek fel. Míg az EU belső és külső környezetét egyaránt lefedő programok szükséghelyzeti intézkedések fedezésére irányuló egyedi rendelkezéseket irányoznak elő, a rendelkezésre álló források gyorsan kimerülhetnek, és szükségessé válik a pénzügyi keret megerősítése, gyakran rövid határidővel. A 2015-ben kezdődött migrációs és biztonsági válsághelyzetek kapcsán például a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap, valamint a Belső Biztonsági Alap keretében nyújtott szükséghelyzeti támogatásra rendelkezésre álló források nem voltak elegendőek valamennyi tagállami kérelem teljesítésére. Ehhez hasonlóan az élelmiszer- és takarmányprogram összege korántsem nem bizonyult elegendőnek a 2016-os és 2017-es madárinfluenza-válság által érintett tagállamok igényeinek fedezésére. Ennek következtében forrásokat kellett átcsoportosítani más programokból, és több rugalmassági mechanizmust is igénybe kellett venni a hiány megszüntetése érdekében.

A nagy kiterjedésű – akár természeti, akár ember okozta – katasztrófák túlterhelhetik az egyes tagállamok kapacitásait, és egyértelmű határon átnyúló komponenssel rendelkeznek. A változó éghajlati feltételek vagy újonnan felmerülő kockázatok miatt az ilyen katasztrófák egyre többször fordulnak elő és egyre intenzívebbé válnak, valamint gazdasági, környezeti és társadalmi következményeik is egyre gyakoribbak. Emiatt fokozottabb uniós válaszadásra van szükség, amelynek során a következő elveket kell követni:

- ▶ Dinamikus jogi keretre van szükség, amelynek révén az uniós költségvetéssel válsághelyzetek széles körében be lehet avatkozni, még a hagyományosan alacsony kockázatúnak tekintett területeken is. Az érintett kiadási programoknak a sürgősségi reagálásra vonatkozó megfelelő rendelkezéseket kell tartalmazniuk, amelyek veszélyhelyzet kialakulása esetén azonnal életbe léptetik az uniós választ.
- ▶ Szükség esetén megfelelő finanszírozás rendelkezésre állása: a jelentős válsághelyzetek nem jelezhetők előre, és lényeges egy olyan költségvetési tartalék, amelyből további forrásokat lehet rövid idő alatt lehívni.

2. CÉLKITŰZÉSEK

A többéves pénzügyi keret felső határait meghaladóan igénybe vehető speciális eszközökhöz tartozó sürgősségisegély-tartalékot speciálisan úgy alakították ki, hogy **válsághelyzetek esetén lehetővé tegye a források megemelését.** A sürgősségisegély-tartalék a felső határokat meghaladó előzetes éves összeget jelent, amellyel az **előre nem látható események** kezelése érdekében egy adott program költségvetése néhány héten belül kiegészíthető.

3. VÉGREHAJTÁS ÉS EGYSZERŰSÍTÉS

A sürgősségisegély-tartalék alkalmazási körét kiterjesztik az EU-n belüli műveletekre is, kihasználva a meglévő eljárásokat és optimalizálva a költségvetési juttatást. Ez közös mechanizmust nyújt a valamennyi válsághelyzetben (természeti katasztrófák, környezeti válsághelyzetek, humanitárius szükséghelyzetek, egészségügyi járványok stb.) és valamennyi földrajzi helyen végrehajtandó uniós fellépés pénzügyi megerősítésére.

A verseny elkerülése és a sürgősségi igényekkel kapcsolatos méltányos megközelítés biztosítása érdekében az év első 9 hónapjában 50 %-os ideiglenes felső határ lesz alkalmazandó a belső és külső dimenzióra egyaránt. Ezenfelül az éves felső határ 25 %-a továbbra is rendelkezésre fog állni az év utolsó negyedévére, hogy biztosítani lehessen az év végéig felmerülő igények fedezését is.

A sürgősségisegély-tartalék igénybevételének jelenlegi eljárása zökkenőmentes és jól bevált eljárás, amelynek főbb jellemzői megmaradnak:

- ▶ Az előre nem látható események és finanszírozási igények kezelésére kialakított speciális eszközként a tartalékot a többéves pénzügyi keret felső határait meghaladóan kell igénybe venni.
- ▶ A tartalékot céltartalékként kell beállítani a költségvetésbe; a tartalékot az Európai Parlament és a Tanács bocsátja rendelkezésre átcsoportosítás révén a költségvetési rendelettel összhangban.
- ▶ A tartalék kapacitásának maximálása érdekében a fel nem használt összegek átcsoportosíthatók a következő pénzügyi évre.

Az uniós költségvetés reagálási kapacitásának maximálása érdekében közös szabályok lesznek alkalmazandók majd a tartalék felhasználására vonatkozóan minden olyan program és költségvetési sor tekintetében, amely előtt a tartalék nyitva áll. Ez azt jelenti, hogy nincs meghatározott célra történő elkülönítés vagy kiemelt felhasználás, így például a belső és a külső válsághelyzetek ugyanolyan súllyal esnek latba, és egyedi szakpolitikai területek sem kerülnek előrébb a sorban.

Kivételes években, amikor a tartalék teljes éves összege felhasználásra kerül, a további igényeket még mindig fedezni lehet más rugalmassági mechanizmusokon (mint például a Rugalmassági Eszközön vagy a rendkívüli tartalékon) keresztül, noha az ezek igénybevételére vonatkozó eljárás összetettebb (például költségvetés-módosításra van szükség).

4. KIEGÉSZÍTŐ JELLEG ÉS SZINERGIÁK MÁS SZAKPOLITIKÁKKAL / AZ UNIÓS ÉS A NEMZETI, ILLETVE REGIONÁLIS ERŐFORRÁSOK ÖSSZEHANGOLÁSA

A sürgősségisegély-tartalék olyan rendkívüli helyzetek megoldását szolgálja, amelyeket az egyedi programokon belüli veszélyhelyzeti finanszírozással nem lehet kezelni. A tartaléknak például nem az a célja, hogy kezelje a mezőgazdasági termelést vagy forgalmazást érintő piaci válsághelyzetek következményeit.

A válsághátrítással kapcsolatos másik speciális eszköz az **Európai Unió Szolidaritási Alapja**. Ez az alap ugyancsak egy éves maximális összegre korlátozódik, ám a jellege nagyon különbözik a sürgősségisegély jellegétől. A Szolidaritási Alapból egy adott tagállam részére nyújtott támogatás kifejezi, hogy az Unió szolidaritást vállal a tagállammal a jelentős természeti katasztrófák következményeinek kezelésére irányuló erőfeszítéseiben. E támogatást vissza nem térítendő támogatás formájában nyújtják, vagyis visszatérítik a

tagállamnál a katasztrófát követően végzett helyreállítási és újjáépítést célzó erőfeszítésekkel kapcsolatban felmerült költségek egy részét, anélkül, hogy szükség lenne uniós szinten irányított meghatározott tevékenységekre vagy kiadási program bevonására.

5. JAVASOLT MAXIMÁLIS ÉVES ÖSSZEG

<i>2018-as áron</i>	<i>millió EUR</i>
Maximális éves összeg	600

SPECIÁLIS ESZKÖZÖK

Az Európai Unió Szolidaritási Alapja

Az Európai Unió Szolidaritási Alapja olyan szolidaritási eszköz, amely egy tagállam vagy az Unióval csatlakozási tárgyalásokat folytató ország kérésére, **súlyos természeti katasztrófák** esetén nyújt segítséget, és a nemzeti beavatkozás költségeinek enyhítése révén juttatja kifejezésre a katasztrófa sújtotta régiókkal való európai szolidaritást.

1. UNIÓS HOZZÁADOTT ÉRTÉK

A tagállamok közötti szolidaritás az Unió egyik alapelve, amelyet az EU Szolidaritási Alapja egyértelműen tanúsít. Ez nagyon is szemmel látható a polgárok számára. Mivel a változó éghajlati viszonyok miatt várhatóan gyakoribbá és intenzívebbé válnak a természeti katasztrófák, ez a többéves pénzügyi kereten kívül eső speciális eszköz egyben az éghajlatváltozás kedvezőtlen hatásainak enyhítéséhez is hozzájárul.

Célzott hatásának köszönhetően a program kiegészíti a középtávú beruházási prioritásokra összpontosító többéves programok keretébe tartozó intézkedéseket, és több régiót érintő katasztrófák esetén segíthet kezelni a régiók közötti koordináció miatt esetlegesen kialakuló komplex helyzetet is.

2. CÉLKITŰZÉSEK

Az EU Szolidaritási Alapja pénzügyi hozzájárulást biztosít a támogatható államok költségvetései által viselt **sürgősségi és helyreállítási műveletek** költségeinek fedezéséhez. Költségmegtérítés révén nyújt költségvetési támogatást az **alapvető infrastruktúra helyreállításához, átmeneti szállás biztosítása és mentési szolgáltatások finanszírozása** révén a lakosság támogatásához, a **megelőzést szolgáló infrastruktúra** biztosításához és a **kulturális örökség védelmére** irányuló intézkedések végrehajtásához, valamint a katasztrófa sújtotta területek, köztük a természetvédelmi övezetek megtisztításához.

3. VÉGREHAJTÁS ÉS EGYSZERŰSÍTÉS

A beavatkozások jellegéből adódóan az alap végrehajtási mechanizmusa egyszerű és eredményközpontú. Az előző évben fel nem használt összegek átvitelét lehetővé tévő **rugalmasság** a jövőben is megmarad, és magasabb összegű előlegekre is lehetőség lesz.

4. KIEGÉSZÍTŐ JELLEG ÉS SZINERGIÁK MÁS SZAKPOLITIKÁKKAL / AZ UNIÓS ÉS A NEMZETI, ILLETVE REGIONÁLIS ERŐFORRÁSOK ÖSSZEHANGOLÁSA

A 2014. évi felülvizsgálat megerősítette a katasztrófakockázat-csökkentési politikákkal való kapcsolatot, és arra ösztönözte a tagállamokat, hogy fokozzák az **európai strukturális és beruházási alapok** keretében végrehajtott, a megelőzést, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást és a katasztrófákkal szembeni ellenálló képesség fejlesztését támogató beruházásokat.

Mivel az EU Szolidaritási Alapja utólagos beavatkozást biztosít, kiegészíti a **rescEU-t**, valamint a természeti vagy ember által okozott katasztrófák esetén azonnal bevethető egyéb sürgősségi eszközöket.

5. JAVASOLT MAXIMÁLIS ÉVES ÖSSZEG

<i>2018-as áron</i>	<i>millió EUR</i>
Maximális éves összeg	600

SPECIÁLIS ESZKÖZÖK

Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alap

Az Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alap szolidaritási és sürgősségi segélyeszköz, **amely egyszeri segítséget nyújt olyan munkavállalóknak, akiket a gazdasági változások kedvezőtlen hatásai miatt tömegesen és váratlanul bocsátanak el.**

1. UNIÓS HOZZÁADOTT ÉRTÉK

A rendes nemzeti reziliencia (munkanélküliség, szociális helyzet) és az Európai Szociális Alap strukturális beavatkozásai mellett az Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alap intézkedései nemcsak a kínált szolgáltatások számát és sokféleségét növelik, hanem azok intenzitását is.

E célzott hatás miatt kiegészíti az uniós finanszírozású többéves programokból nyújtott, középtávú prioritásokra összpontosító beavatkozásokat, és segíthet kezelni a nemzeti/regiónális szintű szolgálatközi koordináció abból fakadó összetettségét is, hogy a kiterjedt csoportos létszámleépítések kombinált intézkedéseket igényelhetnek.

Végül az Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alap hozzájárul a szociális jogok európai pillérében foglalt olyan elvek közvetlen végrehajtásához, mint például a képzés és az egész életen át tartó tanulás, illetve a foglalkoztatás aktív támogatása.

2. CÉLKITŰZÉSEK

2021-től az Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alap a tömeges létszámleépítésekhez vezető nagyszámú változás (globalizáció, válság, technológiai változások, stb.) által érintett munkavállalókat fogja támogatni.

Ezért az intézkedések célja: i. **személyre szabott támogatás nyújtása a munkaerőpiacra való visszailleszkedés elősegítéséhez**, ii. a **digitális készségek** megszerzésének fokozott hangsúlyozása és iii. adott esetben a **mobilitás támogatása**.

3. VÉGREHAJTÁS ÉS EGYSZERŰSÍTÉS

Az Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alap mozgósítása kétféleképpen fog javulni annak érdekében, hogy jobban eleget tegyen a vészhelyzeti eszköz funkciójával szemben támasztott sajátos igényeknek: i. kiterjesztett beavatkozási kritériumokat (például a technológiai változásokat) figyelembe vevő, **szélesebb körű beavatkozások** és ii. eljárási egyszerűsítések, például egyszerűbb kérelmezési eljárás, technikai segítségnyújtás a finanszírozáshoz való hozzáférés megkönnyítése érdekében.

4. KIEGÉSZÍTŐ JELLEG ÉS SZINERGIÁK MÁS SZAKPOLITIKÁKKAL / AZ UNIÓS ÉS A NEMZETI, ILLETVE REGIONÁLIS ERŐFORRÁSOK ÖSSZEHANGOLÁSA

A társfinanszírozási arányok összhangba kerülnek a **kohéziós politika** arányaival.

5. JAVASOLT MAXIMÁLIS ÉVES ÖSSZEG

2018-as árakon	millió EUR
Maximális éves összeg	200

A KÖLTSÉGVETÉSEN KÍVÜL

Európai Békekeret

Az Európai Békekeret (a továbbiakban: a keret) célja a közös biztonság- és védelempolitika keretében folytatott katonai műveletek közös költségeinek finanszírozása; a hozzájárulás az egyéb nemzetközi szereplők által vezetett katonai béketámogató műveletek finanszírozásához; valamint támogatás nyújtása harmadik országok fegyveres erőinek konfliktusmegelőzés, békeépítés és a nemzetközi biztonság megerősítése céljából.

1. UNIÓS HOZZÁADOTT ÉRTÉK

Az EU hiteles globális szereplőként ismert. Ez versenyelőnyhöz juttatja a konfliktusmegelőzés és a békefenntartás terén. Az e területeken végrehajtott uniós beavatkozások különböző formákat ölthetnek: a harmadik országok vagy nemzetközi szervezetek által (mint például az Afrikai Békekeret keretében) végzett békefenntartó műveletekhez nyújtott támogatástól a partnerek kapacitásainak közvetlen támogatásáig és csapatok bevetéséig a közös kül- és védelmi politika keretében. Alapvető fontosságú az EU azon képessége, hogy hozzájáruljon a válságmegelőzéshez, a béke vagy a közrend helyreállításához, illetve a konfliktusok vagy zavargások által sújtott országok vagy régiók stabilizációjához. Nem csupán az EU és polgárai védelmét szolgálja, hanem az országok stabilizálását, a fejlődés lehetővé tételét és az emberek tömeges elvándorlásának megelőzését.

Az EU békefenntartó műveleteket folytatott vagy hozzájárult azokhoz, többek között katonai erőinek – Afrikától a Közel-Keletig és a Nyugat-Balkánig – különböző helyszíneken történő bevetésével. Ezek a műveletek bizonyították az európai dimenzió hozzáadott értékét, lehetővé téve a részt vevő tagállamok számára az erőforrások egyesítését, a költségek megosztását és valódi európai szerepvállalás felmutatását a helyszínen. Az elmúlt években azonban nőtt a szomszédságunkban és azon túl tapasztalható biztonsági és stabilitási kihívások száma, és így a békefenntartás iránti igények is növekedtek.

Ez szükségessé teszi, hogy az EU fokozottan vállaljon szerepet békefenntartás és a konfliktuskezelés révén a külső konfliktusokra és válságokra válaszul. Ez hatékonyabban és hatásosabban valósítható meg uniós szinten. Nagyon kevés tagállam rendelkezik elegendő forrással ahhoz, hogy önállóan támogasson vagy folytasson hatékony katonai műveleteket, és azon tagállamoktól, amelyek képesek erre, nem várható el, hogy viseljék az EU egészének javát szolgáló műveletek összes költségét. Ezért elengedhetetlen a tagállamok közötti szolidaritás és az erőforrások összevonása. Emellett az uniós szintű részvétel az uniós küldöttségek hálózatán keresztül világszerte elősegítheti a nemzetközi és regionális szervezetekkel és országokkal való együttműködést. Kevés tagállam képes ilyen hatást elérni.

2. CÉLKITŰZÉSEK

A keret célja, hogy az EU többet és gyorsabban tegyen **a konfliktusok megelőzése, a humánbiztonság előmozdítása, az instabilitás kezelése és a biztonságosabb világot célzó munka érdekében, szükség esetén katonai és védelmi eszközök révén is.**

Az Európai Unióról szóló szerződés nem teszi lehetővé, hogy a közös kül- és biztonságpolitika katonai vagy védelmi vonatkozású műveleteit az uniós költségvetésből finanszírozzák. A keret elsődleges célja tehát olyan katonai és/vagy védelmi vonatkozású uniós kül- és biztonságpolitikai tevékenységek folytatása lesz, amelyek nem finanszírozhatók az EU költségvetéséből. Azokat a közös kül- és biztonságpolitika keretében folyó intézkedéseket, amelyeket lehet az uniós költségvetésből finanszírozni, továbbra is az uniós költségvetésből kell majd finanszírozni, kivéve ha a Tanács eltérően határoz. A keret végrehajtása az uniós költségvetéssel való teljes összhangot és koherenciát igényel, amelyet a keret működésének minden szintjén biztosítani kell.

A keret egy új, költségvetésen kívüli eszköz. A keret kombinálja azokat a támogatásokat, amelyeket a 2014–2020-as időszakra szóló többéves pénzügyi keretben részben (a költségvetésen kívüli Európai Fejlesztési Alapból finanszírozott) **Afrikai Békekeret**, részben az **Athéné mechanizmus** fedez. A közös biztonság- és védelempolitika keretébe tartozó katonai műveleteket elsősorban a részt vevő tagállamok finanszírozzák az uniós költségvetésen kívül, míg a közös költségek korlátozott százalékát finanszírozása az Athéné mechanizmuson keresztül történik.

Ezek a meglévő finanszírozási mechanizmusok – noha egyértelműen hozzáadott értéket képviselnek – mostanáig csak részben foglalkoztak a partnerek elvárásaival, valamint azzal a követelménnyel, hogy biztosítani kell EU külső stabilitását a példátlan külső kihívásokra tekintettel. A keret ezért a következőkre irányul:

1. **a közös biztonság- és védelempolitika keretében folytatott katonai műveletek** finanszírozásának javítása, melynek rugalmasabbá és hatékonyabbá kell válnia;
2. a harmadik országok és nemzetközi szervezetek által világszerte vezetett **béketámogató katonai műveletekhez nyújtott uniós támogatás** hatályának kiszélesítése, és a harmadik országok és nemzetközi szervezetek katonai kapacitásainak kiépítése a konfliktusok megelőzése, a békeépítés és a nemzetközi biztonság megerősítése érdekében.
3. **a közös kül- és biztonságpolitika keretében folytatott egyéb, katonai vagy védelmi vonatkozásokkal járó operatív intézkedések** finanszírozásának megkönnyítése, amennyiben a Tanács így határoz.

A keretet a közös kül- és biztonságpolitika keretében hozott tanácsi határozattal fogják létrehozni. Mivel a keret a közös kül- és biztonságpolitika alá tartozó eszköz, a végrehajtásáról a főképvisező fog gondoskodni. A keret pénzügyi végrehajtása tekintetében a főképviselet a Bizottság Külpolitikai Eszközökért Felelős Szolgálatát fogja segíteni, összhangban a költségvetési rendelettel.

3. VÉGREHAJTÁS ÉS EGYSZERŰSÍTÉS

A keretet a tagállamok éves hozzájárulásaiból fogják finanszírozni, a bruttó nemzeti jövedelemhez kötött elosztási kulcs alapján. A keret növelni fogja a rugalmasságot és a válsághelyzetekre való reagálási képességet, a jelenlegi eszközökből és mechanizmusokból levont tapasztalatok alapján. Biztosítani fogja, hogy mindig álljon rendelkezésre uniós forrás, miközben lehetővé teszi a válaszadást a válságokra és más sürgős megkeresésekre. Megkönnyíti az EU katonai kiképzési missziói által nyújtott, katonai kiképzést tartalmazó

integrált csomagok, katonai felszerelések és támogatás biztosítását is. Az Európai Békekeretet hatásosra és rugalmasra tervezték, figyelembe véve a keretében folytatott tevékenységek eltérő jellegét. Egyértelműen tükrözni fogja a partnerek fontos szerepét.

4. KIEGÉSZÍTŐ JELLEG ÉS SZINERGIÁK MÁS SZAKPOLITIKÁKKAL / AZ UNIÓS ÉS A NEMZETI, ILLETVE REGIONÁLIS ERŐFORRÁSOK ÖSSZEHANGOLÁSA

A keretet a koherencia és a kiegészítő jelleg elvei szabályozzák, biztosítva a teljes összhangot és szinergiát az uniós költségvetés alá tartozó megfelelő, külső tevékenységi eszközökkel és intézkedésekkel, különösen a közös kül- és biztonságpolitikával, a biztonságot és a fejlesztést szolgáló kapacitásépítéssel, valamint az EU szomszédsági és fejlesztési politikáinak biztonság és béke célkitűzései keretében kifejtett, a biztonsággal kapcsolatos segítségnyújtás és tevékenység egyéb formáival. A rugalmasság és a reagálóképesség biztosítani fogja, hogy a támogatás kellő időben rendelkezésre álljon, és kielégítse a megállapodás szerinti külső katonai szükségleteket. Biztosítva lesz a finanszírozási források és struktúrák egyszerűsítése és áramvonalasítása is. A keret erős politikai irányítás alá fog tartozni annak érdekében, hogy biztosítva legyen hatékonysága és koherenciája az EU átfogó külpolitikai megközelítésével.

A keret azon igényt tükrözi, miszerint az EU-nak szerepet kell kapnia a védelem terén, de azt egyértelműen meg kell különböztetni az Európai Védelmi Alaptól, amelynek célja a védelmi kutatásba és az ipari fejlesztésbe történő nemzeti beruházások kiegészítése és bővítése. Mindazonáltal az Európai Védelmi Alap jelentős lendületet adhat az EU stratégiai autonómiájának és az európai védelmi ipar versenyképességének, ami közvetetten lehetővé teszi az EU számára, hogy hatékonyabb támogatást nyújtson a külföldi katonai békefenntartó műveletekhez.

5. JAVASOLT KÖLTSÉGVETÉSI JUTTATÁS A 2021–2027-ES IDŐSZAKRA

Az Európai Békekeret egy „költségvetésen kívüli” eszköz.

<i>Folyó árakon</i>	<i>millió EUR</i>
Teljes keretösszeg a 2021–2027-es időszakra	10 500